

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

ВИДАННЯ НТСЕУ

«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 599

**ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПЕК УКРАЇНИ
У ЛИПНІ 2021 РОКУ**

ОГЛЯД ЗМІ ЗА СЕРПЕНЬ 2021 РОКУ

- ♦ *Загальні проблеми енергетики.
Заходи по їх вирішенню*
- ♦ *Атомна енергетика*
- ♦ *Надра – вугілля, нафта, газ.
Північний потік-2*
- ♦ *Відновлювані джерела енергії*
- ♦ *Нові технології*
- ♦ *Тарифи, ринок електроенергії*
- ♦ *Міжнародне співробітництво*
- ♦ *Кадрова політика*
- ♦ *Різне. Цікаве*

КИЇВ – 2021

Виконком НТСЕУ вітає з Днем Незалежності України!

Шановні колеги і партнери у розбудові, збереженні та подальшому розвитку енергетичного комплексу країни, прийміть найщиріші поздоровлення із ювілеєм та найбільшим національним святом – Днем Незалежності України!

30 років тому здійснилась мрія багатьох поколінь - ми стали вільною та незалежною Україною.

Зі Святом вітаємо керівників та працівників енергетичних компаній, підприємств і організацій паливно-енергетичного комплексу, наукових та учбових закладів, органів законодавчої та виконавчої влади, членів Громадських організацій і об'єднань в сфері енергетики, які роблять вирішальні кроки у досягненні Енергетичної незалежності України.

Щиро дякуємо колегам за багаторічну співпрацю з Науково-технічною спілкою енергетиків та електротехніків України.

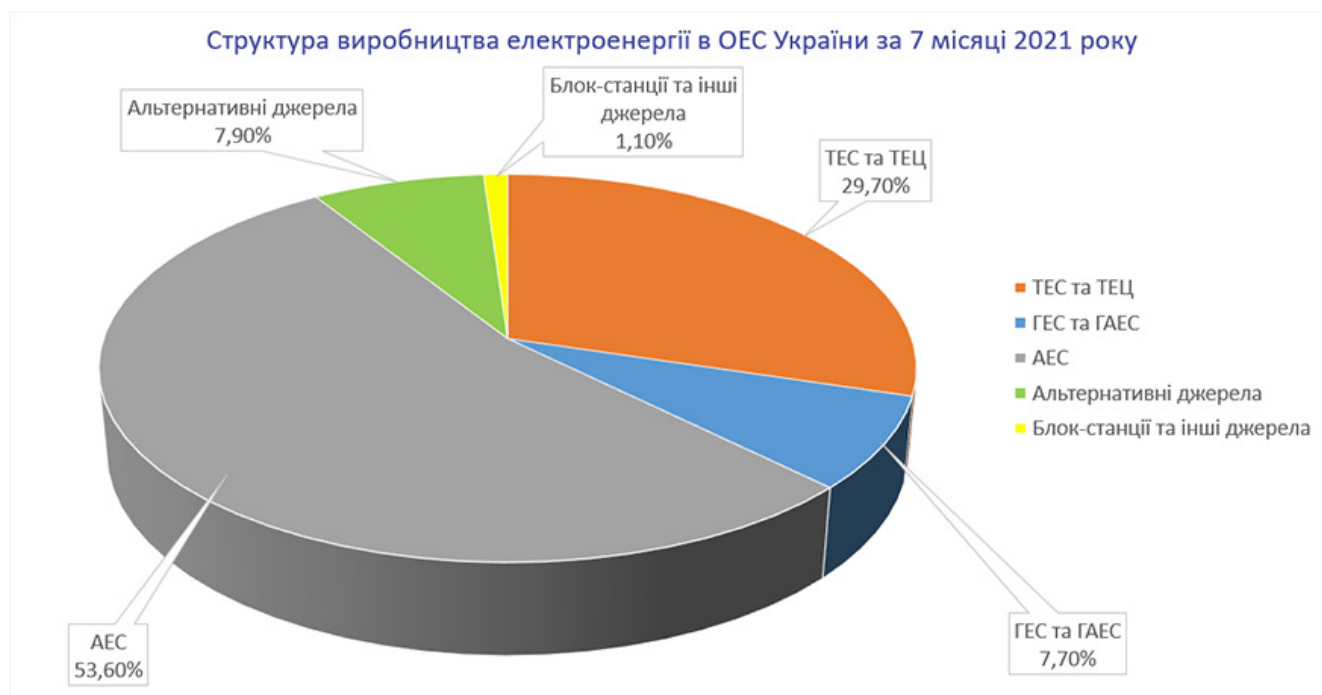
Слава Україні!

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ У СІЧНІ-ЛИПНІ 2021 РОКУ

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

Виробництво електроенергії

За 7 місяців 2021 року, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України у цілому склав **90 292,6** млн кВт·год, що на 5 294,9 млн кВт·год, або на 6,2% більше, ніж за 7 місяців 2020 року.

Структура виробництва електроенергії

Виробники електроенергії	2020 рік		2021 рік		+/- до 2020	
	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%
Всього	84997,7	100,0	90292,6	100,0	5294,9	6,2
ТЕС та ТЕЦ, з них:	27806,6	32,7	26799,5	29,7	-1007,1	-3,6
ТЕС ГК	20470,5	24,1	20937,1	23,2	466,6	2,3
ТЕЦ та когенераційні установки	7336,1	8,6	5862,4	6,5	-1473,7	-20,1
ГЕС та ГАЕС, з них:	4350,9	5,1	6991,4	7,7	2640,5	60,7
ГЕС	3486,0	4,1	6314,6	7,0	2828,6	81,1
ГАЕС	864,9	1,0	676,8	0,7	-188,1	-21,7
АЕС	45193,6	53,2	48434,1	53,6	3240,5	7,2
ВДЕ	6546,0	7,7	7055,8	7,8	509,8	7,8
Блок-станції	1100,6	1,3	1011,8	1,1	-88,8	-8,1

У липні 2021 р. обсяг виробництва електричної енергії електростанціями, які входять до ОЕС України, становив **12 467,0** млн кВт·год та збільшився на **901,3** млн кВт·год, або на **7,8 %** порівняно з показником липня 2020 року.

Фактичний баланс електроенергії ОЕС України за липень 2021 року

млн кВт·год

Показники	Прогноз	Факт	Відхилення	
			абсолютне	%
1. Виробництво електроенергії в тому числі:	11 941,0	12 467,0	526,0	4,4
1.1. ТЕС	3 288,0	3 503,0	215,0	6,5
1.2. ТЕЦ та когенераційні установки	729,0	280,0	-449,0	-61,6
1.3. ГЕС	420,0	681,0	261,0	62,1
1.4. ГАЕС	149,0	109,0	-40,0	-26,8
1.5. АЕС	6 035,0	6 428,0	393,0	6,5
1.6. Блок-станції	145,0	188,0	43,0	29,7
1.7. ВДЕ	1 175,0	1 278,0	103,0	8,8
2. Імпорт електроенергії	84,0	1,0	-83,0	-98,8
3. Експорт електроенергії	420,0	335,0	-85,0	-20,2
4. Технологічний переток електроенергії, зумовлений паралельною роботою з енергосистемами суміжних країн	0	-38,0	-38,0	
5. Електроспоживання (брутто)	11 400,0	12 095,0	695,0	6,1
6. Споживання електроенергії ГАЕС в насосному режимі	205,0	138,0	-67,0	-32,7

[Інф. Міненерго](#)

Довідково

Встановлена потужність енергосистеми України, МВт

АЕС	13 835,0
ТЕС ГК	21 842,0
ТЕЦ	6 114,5
ГЕС	4 829,3
ГАЕС	1 487,8
СЕС	5 823,4
ВЕС	1 452,5
Станції на біопаливі	210,6
Всього	55 595,1

[Інф. Укренерго](#)

¹ обсяги перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем Росії і України;

² обсяги перетоків електроенергії для живлення тупикових районів навантаження прикордонних споживачів енергосистем Білорусі і України;

³ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Білорусь – Україна) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Білорусі 30.12.2020.

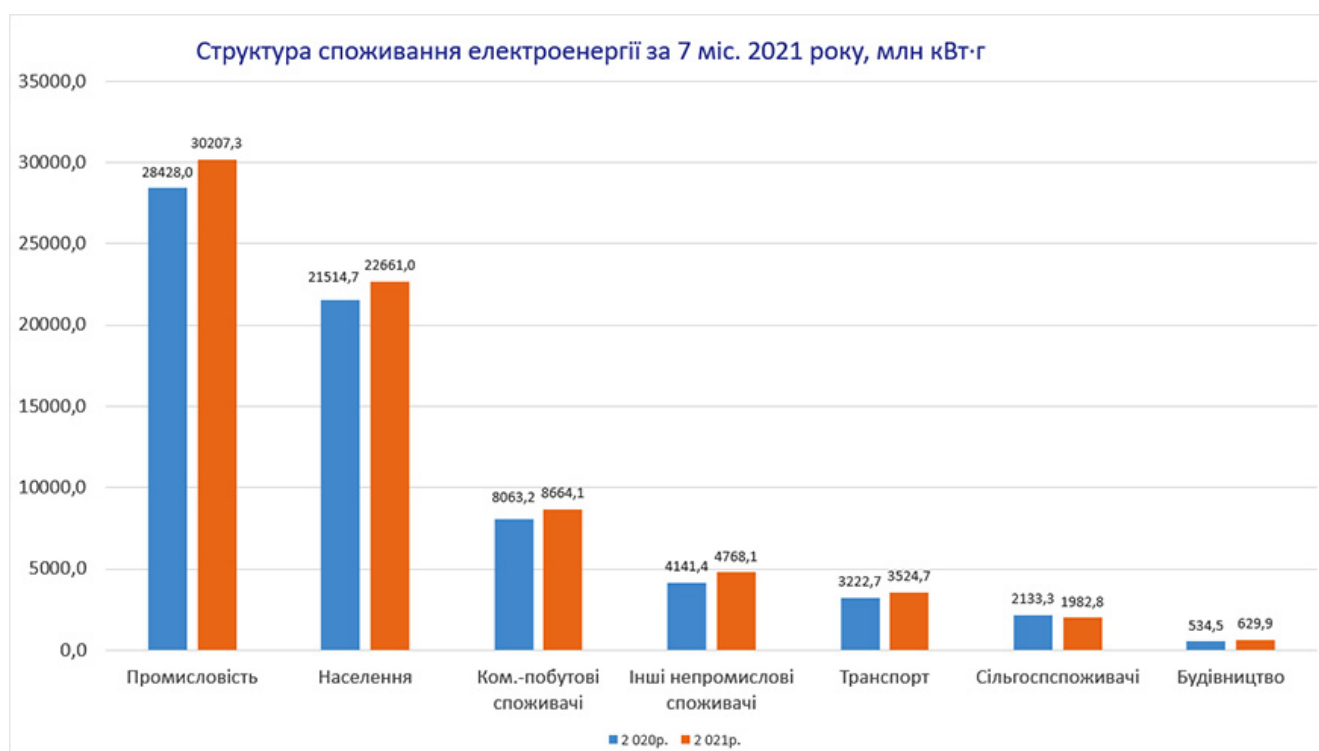
⁴ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Словаччина – Україна) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Словаччини 05.02.2021.

⁵ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Україна-Польща) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Польщі 05.08.2019.

[НЕК «Укренерго»](#)

Споживання електроенергії

Протягом липня 2021 року збільшено споживання електроенергії (брутто) порівняно із липнем 2020 року на 634,7 млн кВт·год (або 5,5%), що становило **12 095,0** млн кВт·год. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням у липні 2021 року становило **9 647,2** млн кВт·год, що на 222,6 млн кВт·год (або 2,4%) більше аналогічного показника 2020 року.

Структура споживання електроенергії у липні 2021 року

(без урахування тимчасово окупованих територій АР Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей)

Групи споживачів	Споживання у 2020	Споживання у 2021		Питома вага, %	
	млн кВт·г	млн кВт·г	+/-	2020 р.	2021 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	11460,3	12095,0	634,7		
Споживання ел.ен. (нетто)	9424,7	9647,2	222,6	100,0	100,0
1.Промисловість					
у тому числі:	4182,7	4420,9	238,2	44,4	45,8
Паливна	262,2	255,1	-7,1	2,8	2,6
Металургійна	2343,1	2526,5	183,5	24,9	26,2
Хімічна та нафтохімічна	360,1	389,1	28,9	3,8	4,0
Машинобудівна	238,5	266,3	27,8	2,5	2,8
Будів.матеріалів	212,1	245,2	33,0	2,3	2,5
Харчова та переробна	368,4	338,8	-29,6	3,9	3,5
Інша	398,3	400,0	1,7	4,2	4,1
2.Сільгоспспоживачі	394,7	295,1	-99,5	4,2	3,1
3.Транспорт	428,3	465,2	36,9	4,5	4,8
4.Будівництво	66,9	71,4	4,5	0,7	0,7
5.Ком.-побутові споживачі	1134,4	1150,9	16,5	12,0	11,9
6.Інші непромисл.споживачі	569,0	572,7	3,7	6,0	5,9
7.Населення	2648,7	2671,1	22,4	28,1	27,7

[Міненерго](#)

Динаміка споживання електроенергії у 2020–2021 роках

Технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами

За **6 місяців 2021 року** величина загальних технологічних витрат електроенергії на її транспортування електричними мережами всіх класів напруги становила 8,0 млрд кВт·год, або 11,2% від загального відпуску електроенергії в мережу. Порівняно з показником 2020 року рівень загальних технологічних витрат на транспортування електроенергії збільшився на 0,5 млрд кВт·год (7,5 млрд кВт·год або 11,17% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії за **6 місяці 2021 року** становила 9,43 млрд кВт·год, або 13,21% від загального відпуску електроенергії в мережу.

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат в електричних мережах 0,38-800 кВ за **5 місяці 2021 року** заощаджено 73,3 млн кВт·год електричної енергії (74,8 млн. кВт·год. за відповідний період минулого року).

Ціни на електроенергію

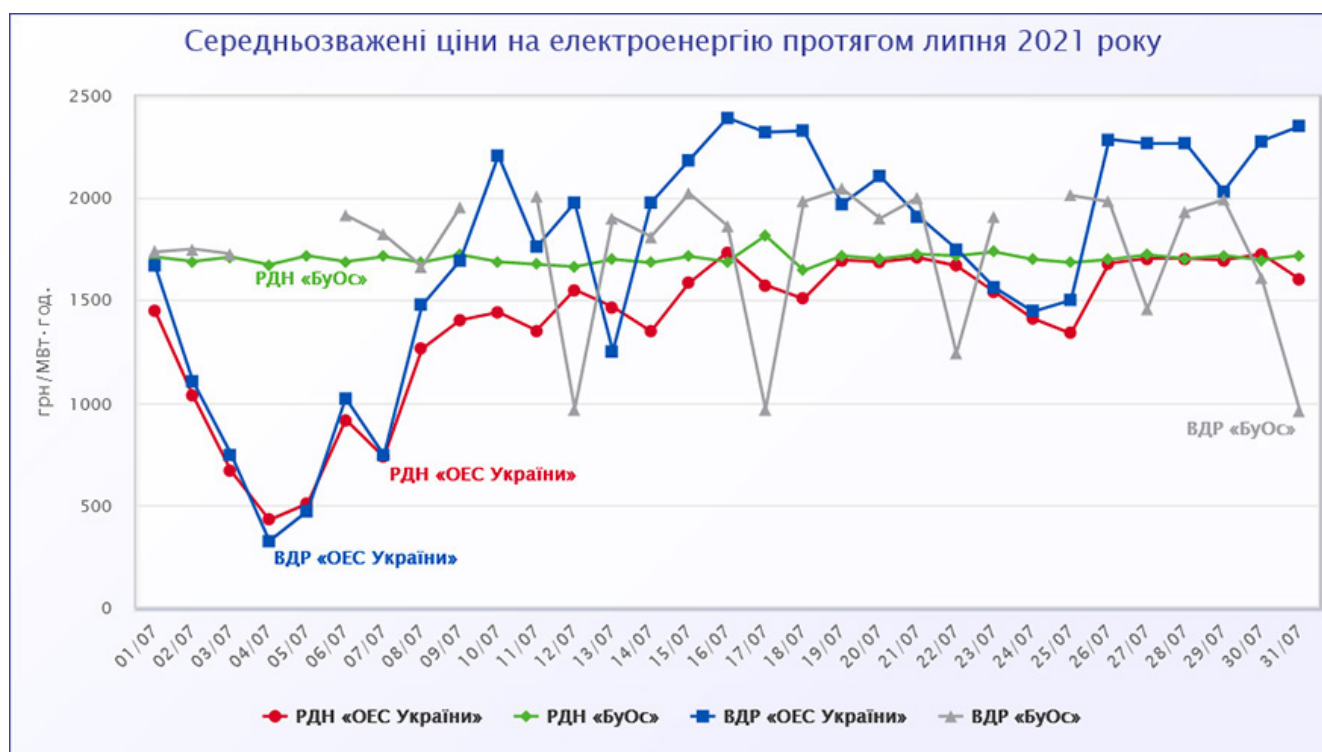
Регуляторні зміни на ринку у липні 2021 року

НКРЕКП [постановою від 30.07.2021 № 1227](#) переглянула цінові обмеження на ринку електроенергії.

Учасникам РДН і ВДР у своїх заявках на торги в торговій зоні ОЕС України зазначати ціни на електричну енергію не вище:

- для годин мінімального навантаження (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) – 2000 грн/МВт·год;
- для годин максимального навантаження (з 07:00 до 23:00) – 4000 грн/МВт·год.

Динаміка середньозваженої ціни на РДН і ВДР у липні 2021 року

Графік [ЕнергоВсесвіт](#)

Ціновий індекс базового навантаження на ринку «на добу наперед» в Об'єднаній енергетичній системі України у липні 2021 року є на 5,73% нижчим, ніж у червні, та становить 1 284,26 грн/МВт·год (без ПДВ). Середньозважена ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН збільшилася на 1,26% та становить 1 474,49 грн/МВт·год (без ПДВ). У порівнянні з липнем 2020 року ціна на електричну енергію на спотовому ринку виросла на 18,61%. Про це йдеться у звіті [ДП «Оператор ринку»](#) про роботу РДН і ВДР у липні 2021 року.

У торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» індекс цін періоду BASE на РДН вищий, ніж у червні 2021 року, на 0,28% та становить 1 653,72 грн/МВт·год.

На внутрішньодобовому ринку середньозважена ціна акцептованої у липні 2021 року електроенергії становить 1 745,43 грн/МВт·год (без ПДВ). Це на 28,82% вище, якщо порівнювати з червнем 2021 року, та на 51,18% вище у порівнянні з липнем минулого року.

У липні 2021 року на РДН в торговій зоні «ОЕС України» спостерігався дефіцит пропозицій з 17 до 24 години. Попит у порівнянні з червнем 2021 року збільшився на 8,9% та у порівнянні з аналогічним періодом минулого року на 13%. Загальний обсяг заявок на продаж електричної енергії у липні 2021 на РДН в торговій зоні «ОЕС України» у порівнянні з попереднім місяцем зменшився на 23,8%. При цьому частка заявленого обсягу на продаж Постачальниками збільшилася на 2,82%, Трейдерами – на 0,52%. Частка заявленого обсягу на продаж Виробниками (з урахуванням обсягів продажу електричної енергії Гарантованим покупцем) зменшилася на 3,34%.

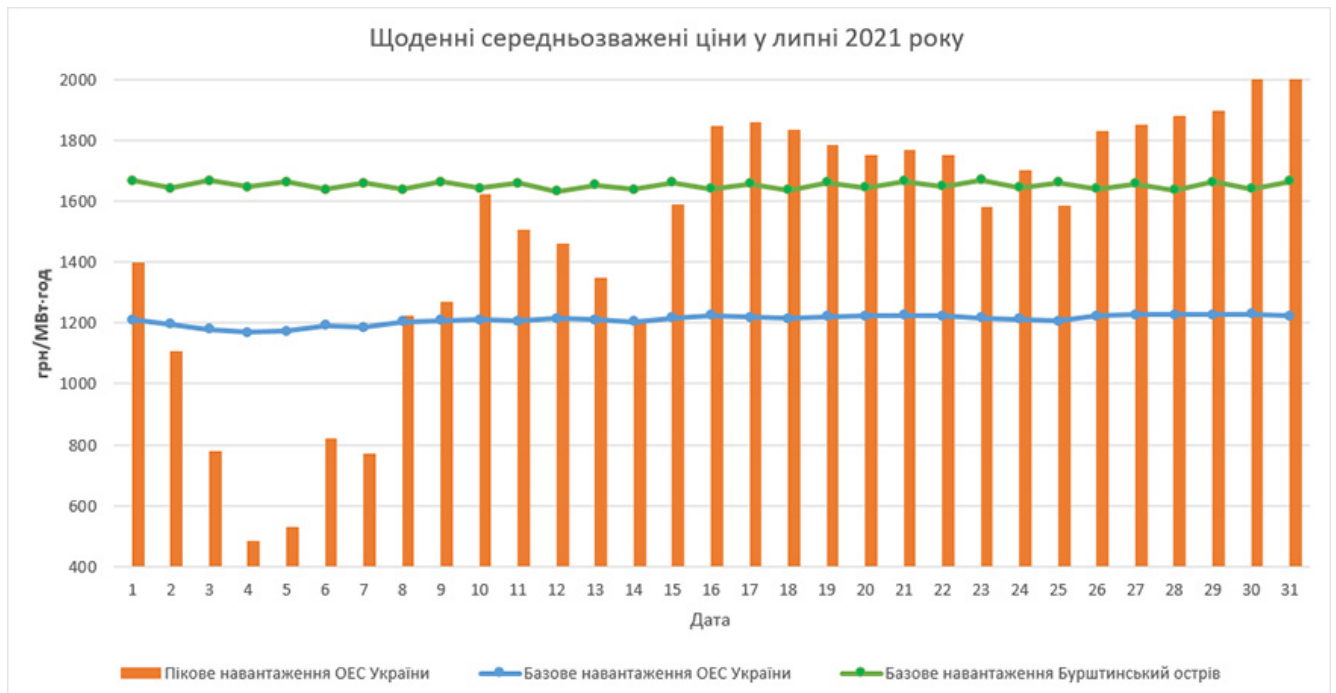
У торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» переважав профіцит пропозицій. В декількох днях не був покритий попит на купівлю електричної енергії в нічні години доби. У липні 2021 року попит, у порівнянні з попереднім місяцем, збільшився на 12,4%, та на 5,9% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Обсяг заявок на продаж у липні 2021 року на РДН в торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» зменшився на 3,4%. Частка заявленого обсягу на продаж Постачальниками збільшилася на 0,18%, Трейдерами – 0,04%. Частка заявленого обсягу на продаж Виробниками (з урахуванням обсягів продажу електричної енергії Гарантованим покупцем) зменшилася на 0,23%.

Загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР у липні 2021 року становив 2 710,93 ГВт·год. Це на 5,98% менше, ніж у червні 2021 року. Обсяги торгів на майданчику «Оператора ринку» становили 23,29% від загального споживання електроенергії всіма категоріями споживачів України.

[*Оператор ринку*](#)

Українська енергетична біржа

Щоденні середньозважені ціни у липні 2021 року в ОЕС України та Бурштинському острові за типом навантаження.

[Українська енергетична біржа](#)

Довідково

Аукціони для забезпечення загальносуспільних інтересів (ПСО) та Аукціони на експорт електричної енергії за межі території України не враховуються при розрахунку середньозважених цін.

Розрахунки за електроенергію

Щодо погашення заборгованості на ОРЕ, що виникла до 01.07.2019

Законом України №719-IX [«Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії»](#) передбачено комплекс заходів щодо врегулювання питання повного погашення заборгованості, яка виникла на оптовому ринку до 1 липня 2019 року. Поточна редакція від 15.04.2021 на підставі [ЗУ №1396](#)).

Для повної та ефективної реалізації механізмів погашення заборгованості, визначених Законом №719-IX, необхідно прийняти ряд супутніх законопроектів №2388, №2390, №5139, №5399, якими передбачено внесення змін до Бюджетного кодексу України, Кодексу України з процедур банкрутства, Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» та Податкового кодексу України (див. попередні випуски).

14.04.2021 НКРЕКП встановила алгоритм перерахування отриманих оптовим постачальником електричної енергії коштів ([Постанова №640](#)).

З поточного рахунка із спеціальним режимом використання оптового постачальника здійснюється перерахування коштів за електричну енергію, що утворилася до 01 липня 2019 року

- першочергово виробникам з ВДЕ,
- виробникам електричної енергії та НЕК «УКРЕНЕРГО» пропорційно до обсягів заборгованості.

ДП «Енергоринок» повідомляє, що підприємством повністю погашено заборгованість перед виробниками з ВДЕ за червень 2019 року, яка на дату впровадження нового ринку електричної енергії (01.07.2019) складала **2,3 млрд грн.**

На ДП «Енергоринок» згідно з Законом України «Про ринок електричної енергії», покладені функції зі здійснення заходів погашення кредиторської та дебіторської заборгованості, що утворилась на Оптовому ринку електричної енергії України. До 01.07.2019 ДП «Енергоринок» виконувало функції: Оптового постачальника електроенергії, Розпорядника системи розрахунків, Розпорядника коштів ОРЕ, Головного Оператора системи комерційного обліку електроенергії.

Про оплату заборгованості споживачів за спожиту до 01.01.2019 електричну енергію	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2021	Борг за спожиту електроенергію станом на 01.08.2021	Зміна заборгованості з початку року
Оператори систем розподілу	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	25 202 427,7	24 491 575,5	-710 852,3
АТ «Вінницяобленерго»	22 827,0	9 420,0	-13 407,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	8 679,0	8 362,0	-317,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	625 313,5	485 312,8	-140 000,7
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»*	711 348,0	707 102,0	-4 246,0
АТ «Житомиробленерго»	16 048,7	13 936,0	-2 112,7
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	17 364,0	16 084,0	-1 280,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 499 614,0	1 360 240,0	-139 374,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	7 438,0	6 207,0	-1 231,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	175 130,0	154 548,5	-20 581,5
ПрАТ «Київобленерго»	64 022,1	58 063,2	-5 958,9
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	7 251,0	5 279,0	-1 972,0
ТОВ «ЛЕО»*	1 964 233,0	1 715 654,0	-248 579,0
ПрАТ «Львівобленерго»	9 331,0	8 644,0	-687,0
АТ «Миколаївобленерго»	76 689,0	76 228,0	-461,0
АТ «Одесаобленерго»	68 497,6	61 289,6	-7 208,0
АТ «Полтаваобленерго»	133 294,0	131 240,0	-2 054,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	7 666,9	7 012,7	-654,2
ПАТ «Сумиобленерго»	246 718,0	233 691,4	-13 026,6
ВАТ «Тернопільобленерго»	622,0	344,0	-278,0
АТ «Харківобленерго»	1 521 788,7	1 499 972,9	-21 815,8
АТ «Херсонобленерго»	63 599,0	58 687,0	-4 912,0
АТ «Хмельницькобленерго»	10 065,0	9 217,0	-848,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 711 808,0	1 712 790,0	982,0
АТ «Чернівціобленерго»	131 934,0	123 203,2	-8 730,8
АТ «Чернігівобленерго»	23 227,0	22 998,0	-229,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»*	2 238 974,0	2 205 447,0	-33 527,0
ДП «Регіональні електричні мережі»*	13 677 800,6	13 673 898,9	-3 901,7
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	161 144,6	126 703,2	-34 441,4

*Включає заборгованість по сальдо перетокам з контрольованої території на неконтрольовану, постачання якої здійснювалося відповідно до постанови КМУ №263 та Закону України «Про електроенергетику».

Щодо виплат за «зеленим» тарифом

За «зеленим» тарифом з початку року закуплено **6 888 тис. МВт·год** електроенергії (станом на 17.08.2021).

На користь відновлювальної генерації сплачено **37,7 млрд грн** (за електроенергії 2021 року – 26,5 млрд грн). При цьому, за електроенергію січня-квітня сплачено 93%, травня – 73%, червня – 70%, липня – 52%.

У 2020 році ДП «Гарантований покупець» придбало у виробників електроенергії за «зеленим» тарифом на суму **32,7 млрд грн**, рівень оплати – **69%**. При цьому, електроенергію січня, лютого і березня сплачено на 100%. квітня – 95%, травня – 6%, червня – 4%, липня – 4%, серпня, вересня, жовтня, листопада і грудня – 100%.

Гарантований покупець здійснює виплати за «зеленим» тарифом, керуючись принципами розрахунків – пропорційно до обсягів відпущеної товарної продукції, за фактом отримання коштів.

ПСО

Для забезпечення потреб побутових споживачів Гарантований покупець з початку року купив **23 988 тис. МВт·год**.

Сплачено **7,8 млрд грн** (за продукцію 2021 р. – 1,8 млрд грн). Рівень оплати: січень – 47%, лютий – 5%, березень – 100%, квітень – 35%, травень – 50%, червень – 62%, липень – 5%.

За 2020 рік виробникам електроенергії для забезпечення потреб населення сплачено **21,1 млрд грн**, що складає 91%.

[Гарантований покупець](#)

28.04.2021 Кабмін постановою [№ 439](#) (із змінами, внесеними згідно з постановами [№ 518](#) від 26.05.2021, [№ 659](#) від 29.06.2021 та [№ 767](#) від 28.07.2021) вніс зміни до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, згідно яких з 1 вересня 2021 р.

- НАЕК «Енергоатом» має продавати електроенергію постачальникам універсальних послуг (ПУП) за двосторонніми договорами в обсягах, необхідних для задоволення потреб побутових споживачів, які споживають електричну енергію на території торгової зони «ОЕС України»;
- Укргідроенерго має забезпечити поставку електроенергії ПУП на території торгової зони «Острів Бурштинської ТЕС».

Ціна на електричну енергію, за якою виробники електричної енергії здійснюють продаж електричної енергії постачальникам універсальних послуг, розраховується як різниця між середньозваженою фіксованою ціною на електричну енергію для побутових споживачів і тарифами на послуги з передачі електричної енергії, на послуги з розподілу електричної енергії та на послуги постачальника універсальних послуг, але не менш як 10 гривень за 1 МВт·год.

Гарантований покупець з 1 вересня 2021 р. не поставлятиме електроенергію побутовим споживачам.

Кабмін прийняв розроблену Міненерго постанову про внесення змін до [Положення про покладення спеціальних обов'язків](#) на учасників ринку електричної

енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, згідно яких з 1 жовтня 2021 року для населення, що споживає електроенергію менше 250 кВт·год на місяць, тариф знизиться до 1,44 грн/ кВт·год. Споживання понад 250 кВт·год на місяць залишиться з попереднім тарифом 1,68 грн/ кВт·год.

Постачальник «останньої надії»

Постачальником «останньої надії» визначено Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго».

За 7 місяців 2021 року постачальником «останньої надії» відпущено електричної енергії споживачам в обсязі 422,5 млн кВт·год на суму 1615,9 млн грн, рівень оплати становить 38,3%. *Загальна заборгованість перед постачальником «останньої надії» станом на 01.08.2021 становить **3400,4 млн гривень**.*

Споживачі, які мають найбільшу заборгованість за спожиту електричну енергію станом на 01.08.2021:

- КП «Харківські теплові мережі» – 881,2 млн грн;
- ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» – 398,8 млн грн;
- КП «Компанія «Вода Донбасу» – 319,9 млн грн;
- ДП «Торецьквугілля» – 140,5 млн грн;
- ДП «Шахтоуправління Південнодонбаське № 1» – 121,2 млн грн;
- ДП «Мирноградвугілля» – 114,5 млн грн;
- ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська» – 102,9 млн грн;
- КП «Попаснянський районний водоканал» – борг 100,3 млн грн.

Щодо погашення заборгованості на новому ринку електроенергії

08.02.2021 у Верховній Раді зареєстровано законопроект [№ 5041](#) про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо фінансової підтримки державного підприємства «Гарантований покупець» для оплати електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії.

На виконання ЗУ [№ 810](#) та Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері відновлювальної енергетики в Україні законопроект передбачає підтримку ДП «Гарантований покупець» у розмірі 25 млрд грн за рахунок оформлення облігацій внутрішньої державної позики з терміном обігу п'ять років.

05.10.2020 Мінфін [повідомив](#) Кабміну, що не вбачає можливості закласти в держбюджеті компенсацію виробникам електроенергії з ВДЕ і застерігає від випуску ОВДП для погашення боргу перед ВДЕ.

Оператори системи розподілу

За 7 місяців 2021 року, в цілому, **операторами систем** розподілу України надано послуги з розподілу електричної енергії на суму 51 549,7 млн грн (обсяг розподілу електричної енергії – 67 304,7 млн кВт·год), рівень оплати склав 98,6%.

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг(+)/ Переплата(-) станом на 01.08.2021*
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	67 304 671,8	51 549 748,8	50 829 981,2	412 618,5
АТ «Вінницяобленерго»	1 684 002,3	1 941 129,8	1 900 779,4	140 361,6
ПрАТ «Волиньобленерго»	1 016 831,6	1 142 333,7	1 149 786,5	37 794,7
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	10 433 297,3	4 480 438,1	4 411 429,1	-448 187,4
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	1 752 057,2	2 181 653,3	2 136 137,4	-217 616,9
АТ «Житомиробленерго»	1 483 088,0	1 754 498,4	1 743 003,1	-114 117,0
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	1 117 684,4	1 652 850,1	1 625 633,1	91 815,2
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	4 493 264,0	2 462 689,2	2 339 371,0	446 871,2
АТ «Прикарпаттяобленерго»	1 476 058,0	1 716 365,3	1 703 733,1	80 801,8
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	5 542 090,7	2 445 284,7	2 335 412,1	-460 230,5
ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»	4 052 931,8	3 378 416,9	3 388 958,3	-334 144,3
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	1 140 013,0	1 375 008,0	1 415 921,0	-121 633,0
ТОВ «ЛЕО»	822 576,9	1 012 301,5	1 035 380,2	9 595,5
ПрАТ «Львівобленерго»	2 577 078,4	2 751 003,3	2 788 500,7	-53 906,3
АТ «Миколаївобленерго»	1 555 993,9	1 489 024,6	1 500 599,8	5 850,0
АТ «ДТЕК Одеські електромережі»	3 586 049,6	3 532 298,2	3 480 176,8	75 623,8
АТ «Полтаваобленерго»	2 976 514,7	1 870 349,7	1 914 738,4	-164 477,4
ПрАТ «Рівнеобленерго»	1 426 347,1	1 199 776,0	1 210 421,5	-57 024,0
ПАТ «Сумиобленерго»	1 161 436,9	1 371 975,7	1 315 907,6	57 738,8
ВАТ «Тернопільобленерго»	795 898,2	1 145 159,8	1 099 884,8	-2 462,5
АТ «Харківобленерго»	3 641 892,5	3 275 473,9	3 032 240,8	962 448,1
АТ «Херсонобленерго»	1 273 745,2	1 451 171,0	1 461 087,6	-51 028,6
АТ «Хмельницькобленерго»	1 311 514,8	1 526 658,3	1 574 632,6	99 210,1
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 739 009,2	1 450 773,9	1 429 214,1	46 229,7
АТ «Чернівціобленерго»	806 674,1	937 308,2	933 756,3	-29 216,1
АТ «Чернігівобленерго»	1 006 807,5	1 280 766,6	1 279 332,1	39 298,9
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ- Енерговугілля»	216 206,9	31 835,3	36 523,7	24 975,4
ДП «Регіональні електричні мережі»	729 860,1	280 605,8	158 062,4	423 649,9
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	3 531 345,0	458 574,1	459 171,4	-60 091,0
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	460 219,1	366 978,9	388 043,5	-34 948,5
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	419 065,2	60 901,9	60 667,5	466,4
АТ «Укрзалізниця»	3 075 118,1	1 526 144,5	1 521 475,6	18 974,6

* З врахуванням боргів/переплат минулого року

Постачальники універсальних послуг

За 7 місяців 2021 року **постачальниками універсальних послуг** надано електричної енергії споживачам в обсязі 26 378,0 млн кВт·год на суму 48 572,8 млн грн, рівень оплати становить 97,2%. *Загальна* заборгованість перед постачальниками універсальних послуг станом на 01.08.2021 становить **6486,7 млн гривень**.

В тому числі, **населення** отримало електричну енергію в обсязі 21 065,6 млн кВт·год на суму 34 003,7 млн грн, рівень оплати становить 96,7%. *Загальна* заборгованість населення за спожиту електричну енергію перед постачальниками універсальних послуг станом на 01.01.2021 становила 4884,7 млн грн та збільшилась за 7 місяців 2021 року на 1133,3 млн грн або на 23,2% і станом на 01.08.2021 становить **6018,0 млн гривень**.

Довідково

Згідно Правил роздрібного ринку електричної енергії ціни на електричну енергію, що постачається споживачам постачальниками універсальних послуг та «останньої надії», включають, у тому числі ціни (тарифи) на послуги оператора системи передачі та оператора системи розподілу відповідно до укладених договорів про надання відповідних послуг.

За 7 місяців 2021 року електропостачальниками, на яких покладено зобов'язання з надання універсальних послуг, надано споживачам електричної енергії **за вільними цінами** в обсязі 9336,6 млн кВт·год на суму 24 806,6 млн грн, рівень оплати склав 98,7%. *Загальна* заборгованість перед електропостачальниками, що здійснюють постачання електричної енергії за вільними цінами, станом на 01.08.2021 становить **65,1 млн гривень**.

Довідково

Інформація щодо постачання електричної енергії за вільними цінами була надана електропостачальниками, на яких покладено зобов'язання з надання універсальних послуг.

Видобуток вугілля

За липень 2021 року вугледобувними підприємствами України видобуто **2,33 млн тонн** вугілля, що на 9,8 % менше порівняно з червнем 2020 року. Видобуток енергетичного вугілля – **1,80 млн тонн**, коксівного вугілля – **0,53 млн тонн**.

З початку року видобуто **17,66 млн тонн** вугілля, що на 12,2 % більше порівняно з відповідним періодом минулого року. У тому числі видобуток енергетичного вугілля склав **13,25 млн тонн**, коксівного – **4,42 млн тонн**.

Запаси вугілля та мазуту на ТЕС та ТЕЦ

Запаси вугілля на 16.08.2021 становили **947,8 тис. тонн** при нормі гарантованих запасів **595,1 тис. тонн**. При цьому запаси газового вугілля склали **532,3 тис. т**, а запаси антрациту – **415,5 тис. т**.

Міністерство енергетики затвердило новий помісячний графік накопичення вугілля для теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей.

Згідно з новим документом, на складах ТЕС і ТЕЦ до початку опалювального сезону має бути накопичено **3 046,4 тис. тонн** вугілля. Це понад два рази перевищує показник попереднього графіка, яким було встановлено план накопичення вугілля на рівні 1409,1 тис. тонн.

тис. тонн

Накопичення вугілля на складах ТЕС і ТЕЦ	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень
Всього	1751.8	2713.9	3046.4	2632.7	2311.5
Антрацит	586.5	904.6	1036.1	901.6	784.5
Газове вугілля	1165.3	1809.3	2010.3	1731.1	1527.0

Запаси топкового мазуту на 12.08.2021 становили **42,6 тис. тонн**, що на 17,8% менше ніж у 2020 році.

[Міненерго](#)

Газ

Видобуток газу

Обсяги видобутого газу у липні 2021 року в Україні зменшились на 51,4 млн куб. м (або на 3,0%) порівняно з липнем минулого року і становили **1 663,77 млн куб. м**.

За 7 місяців 2021 року обсяги видобутого газу в Україні зменшились на 483,5 млн куб. м (або на 4,3%) порівняно з показником минулого року і становили **11 413,20 млн куб. м**.

Запаси газу в газосховищах

Протягом липня 2021 року до підземних газосховищ України надійшло **0,94 млрд куб. м** природного газу. Це у 3,4 раза менше порівняно з липнем 2020 року.

Станом на 12.08.2021 запас природного газу у підземних газосховищах становив **17,0 млрд куб. м** газу. Це на 23% менше минулорічних показників. Однак на 14,5% вище ніж обсяг газу в українських ПСГ на початку серпня за останні п'ять років.

* без урахування запасів Вергунського ПСГ, що знаходиться на тимчасово окупованій території Донецької області.

[Укртрансгаз](#)

Транзит газу

У липні 2021 року транзит природного газу українською ГТС до країн Європи склав **3,848 млрд куб. м**. За звітний період Оператор ГТС України протранзитивав до Польщі 0,34 млрд куб. м газу, до Словаччини – 2,514 млрд куб. м, до Угорщини – 0,804 млрд куб. м, до Молдови – 0,189 млрд куб. м.

Як і попереднього місяця, середньодобовий транзит становив 124 млн куб. м.

Загалом з початку року транзит склав **25,615 млрд куб. м**, що менше порівняно з відповідним періодом минулого року на 14,1%.

Використання послуг «митний склад» та «short haul»

Станом на 01.08.2021 іноземні трейдери зберігають у режимі «митний склад» **3,8 млрд куб. м** газу – на 27 % менше порівняно з аналогічним періодом минулого року. З них у «short haul» режимі накопичено **2,9 млрд куб. м**.

Компанії-резиденти зберігають в режимі «митний склад» **0,6 млрд куб. м**, що удвічі менше ніж в аналогічний період 2020 року. Із них обсяг газу, закачаного до ПСГ в режимі «short haul», дорівнює **0,55 млрд куб. м**.

[Оператор ГТС України](#)

Газопостачання

Ресурси природного газу в Україні за січень-липень 2021 року склали 45,8 млрд куб. м, з них для України – 20,3 млрд куб. м.

Споживачі України за 7 місяців 2021 року використали **18,4 млрд куб. м.**

Нафта

Транспортування нафти

З початку 2021 року обсяги транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склали **8 503,0 тис. т**, що на 3,9 % менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Обсяги транзиту нафти територією України склали 6 962,0 тис. т, що на 5,5 % менше до відповідного періоду минулого року, а для потреб України – 1 541,0 тис. т, що на 4,0 % більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку року транзитні обсяги транспортування нафти у загальному обсязі складають 81,9 %, а на нафтопереробні підприємства України – 18,1 %.

[Укртранснафта](#)

Переробка нафти

Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ за січень-липень 2021 року становить 259,6 тис. тонн, що на 7,0 % більше обсягу переробки за 7 місяців 2020 року.

За 7 місяців 2021 року Шебелинським ГПЗ вироблено:

- автомобільних бензинів – 80,5 тис. тонн, що на 7,0 % менше, ніж за відповідний період минулого року;
- дизельного палива – 47,4 тис. тонн, що на 8,0 % більше, ніж за відповідний період минулого року;
- мазуту – 25,1 тис. тонн, що на 113,0 % більше порівняно з січнем-липнем 2020 року.

Хід ремонтної кампанії на підприємствах енергетики

Станом **на 14.07.2021** відповідно до затвердженого графіка:

На **ТЕС** енергогенеруючих компаній відремонтовано 23 (6 105 МВт) енергоблоки, з них 19 (4 715 МВт) – поточним ремонтом, 3 (590 МВт) – середнім ремонтом та 1 (800 МВт) – капітальним ремонтом.

У ремонті перебувають 7 (1 790 МВт) енергоблоків, а саме: в поточному ремонті 3 (775 МВт) енергоблоки; в середньому ремонті 1 (210 МВт) енергоблок; в капітальному ремонті 3 (805 МВт) енергоблоки.

На **ТЕЦ** відремонтовано 3 (700 МВт) енергоблоки, 4 (525 т/год) парових котли, 1 (180 Гкал/год) водогрійний котел та 3 (165,6 МВт) турбоагрегати.

У ремонті перебуває 3 (720 МВт) енергоблоки, 12 (1 690 т/год) парових котлів, 1 (10 Гкал/год) водогрійний котел та 9 (338,8 МВт) турбоагрегатів.

На **ГЕС** виконано реконструкцію та капітальний ремонт 4 (151,4 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті перебуває 23 (1 163,4 МВт) гідроагрегати.

Станом **на 30.06.2021** з початку року на **АЕС** виконано 9 планово-попереджувальних ремонтів:

- 8 середніх ремонтів – РАЕС № 1, РАЕС № 2, РАЕС № 4, ЗАЕС № 1, ЗАЕС №

- 3, ЗАЕС № 5, ХАЕС № 2, ЮУАЕС № 3;
- 1 капітальний ремонт РАЕС № 3.
- Крім того, виконано 2 позапланові поточні ремонти: ХАЕС №2 та РАЕС №4. Станом **на 30.06.2021 на АЕС виконуються:**
- 2 середні ремонти –ЗАЕС № 5 (з 01.05.2021 до 11.09.2021), ЮУАЕС № 2 (з 05.06.2021 до 08.08.2021);
 - 2 капітальні ремонти – ЗАЕС № 6 (з 18.04.2021 до 21.08.2021) та ХАЕС № 1 (з 28.04.2021 до 21.08.2021).

Капітальні інвестиції галузей ПЕК

Протягом **січня-червня 2021 року** в електроенергетичній галузі за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **8 371,5 млн грн** капітальних вкладень (на 10,3% більше відповідного показника 2020 року), в тому числі:

- 6,2 млн грн – за рахунок бюджетних коштів;
- 7 156,5 млн грн – за рахунок власних коштів підприємств;
- 1 208,8 млн грн – за рахунок інших джерел фінансування.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва та реконструкції електричних мереж.

Введено в дію: 557,8 км ліній електропередачі всіх напруг; 120,8 МВт трансформаторної потужності; 4,1 км волоконно-оптичних мереж зв'язку.

За **січень-червень 2021 року** в електроенергетичній галузі введено в дію основних фондів – 9 492,9 млн гривень.

Оплата праці

За 6 місяців 2021 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерго України, у розрізі галузей становить:

- електроенергетика – 18 570 грн. (збільшення до відповідного показника 2020 року становить 12,6%);
- атомно-промисловий комплекс – 33 908 грн. (більше на 18,3%);
- нафтогазовий комплекс – 12 501 грн. (більше на 48,4%, до обліку взято трудові показники державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерго);
- вугільна галузь – 13 711 грн. (більше на 16,4%, до обліку взято трудові показники державних вугледобувних підприємств).

Станом на 1 липня 2021 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерго загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила 482,8 млн грн та збільшилася з початку року на 313,4 млн грн. Найбільша заборгованість у вугільній галузі – 448,9 млн грн.

**Підготовлено Робочою групою НТСЕУ
за даними Міненерго України, НЕК «Укренерго»,
Оператора ринку, Гарантованого покупця, Енергоринку,
Української енергетичної біржи, Оператора ГТС України**

ОГЛЯД ЗМІ за 10–20 квітня 2021 року

♦ *Загальні проблеми енергетики. Заходи по їх вирішенню*

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 17.08.2021

Денис Шмигаль: В Україні продовжується будівництво найбільшої гідроакумлюючої електростанції в Європі

Під час робочої поїздки до Чернівецької області 17 серпня Прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** взяв участь у церемонії пуску гідроагрегату №4 Дністровської ГАЕС в генераторному режимі. Главу Уряду супроводжували Заступник керівника Офісу Президента **Юлія Свириденко**, Міністр енергетики **Герман Галушенко**, Голова НКРЕКП **Валерій Тарасюк**, Голова Комітету ВРУ з питань енергетики та житлово-комунальних послуг **Андрій Герус**, Генеральний директор ПрАТ «Укргідроенерго» **Ігор Сирота** та директор філії «Дирекція з будівництва Дністровської ГАЕС» ПрАТ «Укргідроенерго» **Василь Субота**.

Денис Шмигаль відзначив, що розбудова Дністровської ГАЕС – це один з найамбітніших енергетичних проектів в історії сучасної України, а запуск 4-го генератора вкрай важлива подія для енергетичної безпеки України.

Прем'єр-міністр також підкреслив, що реалізація цього проекту дозволила підтримати українську промисловість, адже 80% обладнання було вироблено в Україні. Зокрема, замовлення отримували українські заводи Турбоатом та Електроважмаш, виробники трансформаторного обладнання, металоконструкцій, кабельної продукції та інші українські промислові підприємства. Крім того, на будівельному майданчику впродовж будівництва працювали близько 1000 будівельників та монтажників, а штат Дністровської ГАЕС складає більше 430 осіб.

[Джерело](#)

MIND, 12.08.2021

Прийняти і перемогти: що передбачає Стратегія енергетичної безпеки України

**Генадій Рябцев, член Експертної ради
при Міністерстві енергетики України**

І коли можуть бути реалізовані перші кроки в цій сфері

*Кабінет Міністрів днями затвердив Стратегію енергетичної безпеки України. Поява документа очікувалося ще у квітні поточного року, але ухвалили його лише зараз. Що він передбачає і як буде реалізований на практиці, розповів член Експертної ради при Міністерстві енергетики України, доктор наук із державного управління **Геннадій Рябцев**.*

На жаль, засади формування та реалізації політики енергетичної безпеки нашої країни досі не були зафіксовані в окремому документі.

Стратегія національної безпеки в її нинішній редакції акцентувала увагу

лише на нейтралізації загроз територіальній цілісності та суверенітеті нашої держави. Національні інтереси України там прописані, але це все.

Тому торік у вересні Рада національної безпеки і оборони України (РНБО) доручила уряду розробити окремі документи, спрямовані на забезпечення захисту всіх національних інтересів без винятку.

Вирішили конкретизувати загрози за різними напрямками, щоб ті, хто професійно розв'язує питання гарантування національної безпеки, спиралися не на загальні формулювання, а й на сформульовані та проаналізовані загрози, а також мали перед собою конкретні завдання щодо їхньої нейтралізації. Одним із таких документів стала Стратегія енергетичної безпеки.

Першими кроками, які мала зробити Україна, щоб реалізувати цю стратегію, повинні стати: визнання актуальності наявних проблем, вибір варіанта їх розв'язання, визначення відповідальних виконавців і виділення необхідних ресурсів.

Що таке Стратегія енергетичної безпеки?

Стратегія енергетичної безпеки визначає мету державної політики України в сфері енергетичної безпеки, формулює та аналізує наявні в цій сфері загрози, визначає принципи забезпечення енергетичної безпеки і можливі сценарії розвитку енергетики, а також встановлює мету й завдання органів влади з нейтралізації виявлених загроз.

Згідно з оприлюдненою Кабінетом Міністрів інформацією, стратегія визначає 29 загроз, зокрема такі:

- кіберзагрози;
- агресія РФ, що триває;
- поглиблення енергетичної бідності;
- незавершені інтеграції із системами електро- і газопостачання ЄС;
- групи впливу;
- блокування постачань необхідних ресурсів і обладнання;
- кадровий дефіцит;
- зношення основних фондів;
- неконтрольована зміна структури генерувальних потужностей;
- відсутність енергетичних резервів;
- тінізація відносин в енергетиці;
- вплив зміни клімату на структуру та режими енергоспоживання;
- недостатній рівень конкуренції на енергоринку;
- втрата науково-технічного потенціалу.

Крім того, стратегія визначає стратегічну мету забезпечення енергетичної безпеки для реалізації сценарію «позитивної трансформації», це:

Доступність джерел енергії та енергоресурсів усіх видів для споживачів.

Стійкість функціонування енергетичного сектору.

Економічна ефективність функціонування енергетичного сектору, систем енергозабезпечення та імпортозаміщення мінеральної сировини.

Енергетична ефективність використання енергоресурсів та енергоефективності національної економіки.

Екологічно прийнятний вплив енергетики на навколишнє середовище.

Інтеграція енергетичного сектора в політичний, технологічний, технічний, економічний і правовий простір ЄС.

Незалежність держави у формуванні та реалізації внутрішньої та зовнішньої політики в сфері енергетики, забезпечення реалізації національних інтересів.

Далі в статті розглядаються наступні питання: Як забезпечуватимуть енергобезпеку України? Хто оцінюватиме рівень енергетичної безпеки? Коли почнеться реалізація стратегії?

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 04.08.2021

Стратегію енергетичної безпеки затверджено Кабміном

4 серпня 2021 року Уряд затвердив постановою розроблену Міненерго Стратегію енергетичної безпеки України.

«Стратегічний підхід вкрай важливий для такої складної галузі, як енергетика. В умовах нестабільної ситуації у геополітичній сфері, зважаючи на обмеженість енергетичних ресурсів та потребу розвиватися екологічно і з турботою про довкілля, нам необхідно розуміти всі потенційні ризики і загрози, які можуть вплинути на український енергетичний сектор. Стратегія енергобезпеки необхідна, щоб забезпечити прогнозованість розвитку і стійкість енергосистеми, своєчасну ідентифікацію загроз та запобігання їм», - зазначив Герман Галущенко.

Стратегія енергобезпеки визначає цільову модель системи забезпечення енергетичної безпеки як складової національної безпеки.

Документ визначає 29 ключових загроз енергетичної безпеки. До них, зокрема, належать як зовнішні ризики – кіберзагрози об'єктам критичної інфраструктури енергетики, агресія з боку Російської Федерації, так і внутрішні – можливе незавершення інтеграції із системами електро- та газопостачання ЄС, зношеність основних фондів, відсутність енергетичних резервів тощо.

З урахуванням зовнішніх та внутрішніх викликів і загроз енергетичній безпеці, у Стратегії сформульовано три базові прогнозні сценарії змін в енергетичній сфері та їх впливу в середньостроковій перспективі на розвиток ПЕК:

- збереження поточних тенденцій та стану справ;
- сценарій «недружного впливу»;
- сценарій «позитивної трансформації».

Щоб не допустити можливих негативних наслідків в рамках двох перших сценаріїв, а також запобігти стагнації енергетичного сектору, необхідні системні дії, спрямовані на реалізацію сценарію «позитивної трансформації» та забезпечення енергетичної незалежності.

Детальні кроки для втілення в життя позитивного сценарію будуть прописані в плані реалізації Стратегії. Протягом року з дня прийняття Стратегії Уряд має затвердити Методику оцінки рівня та загроз енергетичній безпеці України. На її основі Міненерго має забезпечити підготовку Звіту щодо стану енергетичної безпеки України та Оцінку рівня та загроз енергетичній безпеці України.

Документ визначає стратегічні цілі забезпечення енергетичної безпеки та пріоритетні завдання для реалізації сценарію “позитивної трансформації” і стратегічного вибору.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 04.08.2021

Герман Галущенко: Енергетична стратегія - 2050 має спиратися на реальні показники і бути максимально практичною

Міністр енергетики **Герман Галущенко** провів нараду щодо розробки Енергетичної стратегії України до 2050 року. У нараді взяли участь представники посольства Великої Британії в Україні, Фонду ефективного урядування, консалтингової компанії KPMG, яку було обрано як консультанта проекту британськими партнерами.

Представники KPMG презентували підготовлене технічне завдання і бачення стосовно етапів розробки Енергостратегії-2050, яка буде розроблятися спільно з Міністерством енергетики та із залученням експертного середовища і громадського сектору.

Герман Галущенко, в свою чергу, окреслив ключові завдання і цілі розвитку енергосектору, які обов'язково мають бути відображені в стратегічному документі.

Зокрема, зважаючи на майбутню синхронізацію з європейською енергосистемою

ENTSO-E та інтеграцію України до європейських енергетичних ринків, необхідно врахувати потенційні обсяги експорту електроенергії, розвиток внутрішнього ринку.

Стратегія повинна враховувати потребу у модернізації теплової генерації у поєднанні із скороченням вугільної промисловості, а також прогнозоване зростання «зеленої» енергетики з урахуванням можливостей енергосистеми.

Також в стратегії має бути відображено розвиток водневої енергетики відповідно до статусу України як ключового партнера у водневій економіці Європи.

«Енергетична стратегія до 2050 року має спиратися на реальні показники енергетичної галузі та бути максимально практичним документом. Стратегія має бути не набором гасел, а дієвим дороговказом реформування і розвитку енергосектору», - наголосив Герман Галущенко.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 04.08.2021

Уряд передав "Нафтогазу" п'ять державних ТЕЦ

Кабінет Міністрів на засіданні 4 серпня ухвалив розпорядження, яким передав п'ять державних теплоелектроцентралей зі сфери управління Фонду держмайна до НАК "Нафтогаз України". Про це йдеться у документах до засідання.

Так, уряд передає до статутного капіталу НАК "Нафтогаз України" єдиний майновий комплекс ДП "Северодонецька теплоелектроцентраль", а також акції АТ "Дніпровська ТЕЦ", ПрАТ "Миколаївська ТЕЦ", АТ "Криворізька теплоцентраль", АТ "Херсонська ТЕЦ", АТ "Одеська ТЕЦ".

Крім того, ці ТЕЦ виключили з переліку об'єктів великої приватизації.

Прем'єр **Денис Шмигаль** під час засідання звернувся також до місцевих керівників, на території яких розташовані ці ТЕЦ:

"Якщо у вас є впевненість та доведені ресурси, що ви можете краще управляти цими підприємствами — то у вас є можливість звернутись до Кабміну. Ми готові розглянути передачу відповідних об'єктів у ваше управління".

У пояснювальній записці до розпорядженні рішення пояснюють боргами підприємств перед НАКом, які сягають 5,7 млрд грн. В уряді кажуть, що завдяки передачі акцій до Нафтогазу, ТЕЦ зможуть провести ремонтні роботи та забезпечити себе необхідним ресурсом газу до опалювального сезону.

Зазначається, що Антимонопольний комітет надав дозвіл на концентрацію. ФДМ упродовж тижня повинен передати пакети акцій та єдиний майновий комплекс ДП "Северодонецька теплоелектроцентраль".

[Джерело](#)

ГОЛОС УКРАЇНИ, 06.08.2021

Майбутнє енергетики України. Інструменти революції в наших руках

Олександр Мороз, Голова Верховної Ради України II і V скликань, Віталій Скляр, міністр енергетики та електрифікації УРСР (1982-1993 рр.), академік Інженерної академії наук України

За час перебування В. Склярова радником Голови Верховної Ради України, ми кілька разів зверталися до президентів і голів уряду з приводу ситуації в енергетиці.

Сказати, що до наших звернень державні мужі поставились байдуже — нічого не сказати. Переконані, що вони наших листів і не бачили. Інакше чим пояснити, що кричущі проблеми в основоположній для економіки і державності сфері не знайшли досі хоч якогось місця в полі зору найвищих посадовців? Не знайшли, бо... світло ж є, розетки під напругою. Нібито все те — даність, дарована Україні, даність нескінченної тривалості. Насправді ж, це рукотворна даність.

Завдяки самовідданій праці вчених, інженерів і техніків, робітників Україна до 1990 року мала в своєму розпорядженні кращу в світі електроенергетику як по структурі потужностей, так і по конфігурації системи. Варто згадати хоч би освоєні блоки по 800 мВт на надкритичних параметрах пари, котрих не було (і не буде) ніде у світі. Та й наші системоутворюючі ЛЕП напругою 750 тис. вольт доступні для втілення мало яким країнам. Впроваджуючи точні науково-технічні рішення, в ухваленні і реалізації яких брали участь практично всі академічні інститути України (і не лише України), забезпечувалась винятково надійна робота всієї енергосистеми. Не було допущено жодної масштабної каскадної аварії з знеструмленням багатьох районів. (У США, ФРН, Франції і багатьох інших країнах такі аварії виникають щорічно, збитки для суспільств щороку сягають 10-30 мільярдів доларів). Іншими словами, науково-технічний потенціал України є, він пройшов випробування і часом, і навіть спробами розвалити, розтягти рештки згаданої могутності і багатства. Визнаймо, що саме електроенергетика — єдина галузь, котра дотепер продовжує надійно функціонувати.

Річне виробництво електроенергії сягнуло 330 млрд кВт-год, експорт її здійснювався на рівні 1,5 млрд доларів. Нині може йтися про половину того рівня виробництва, експорт фактично зруйнований.

У 1990 році одночасно будувалось сім атомних і три теплові електростанції. Щоб ми сьогодні без них робили — питання навіть не риторичне.

У недавні роки електроенергетика витримала дику приватизацію, після якої

ніхто не розуміє, що ж буде далі, все застрягло в невизначеності, коли частина мереж і електростанцій належать приватним власникам, а інша — державі. **Повністю розвіяний міф про низьку ефективність державного управління, так само, як і міфи про «всемогутню руку ринку» і про стратегічного інвестора. Треба ще тверезо проаналізувати, якою ціною державі і суспільству дісталось розвінчування цих брехливих міфів.**

Безпосереднім результатом цього злочинства стало збільшення питомих витрат умовного палива в галузі — від 340 до 500 грамів на кВт-год, електричні втрати в мережах зросли з 8 до 18 %. Це мільйони тонн палива, викинутого в повітря.

Параметр потоку відмов просто не фіксується, а це основний показник надійності. Свою лепту в це неподобство вніс і так званий енергоринок. Чому «так званий»? Тому що ніхто не може пояснити, як можуть конкурувати між собою ТЕС (теплові електростанції), АЕС (атомні) і ГЕС? У них зовсім непорівнянні техніко-економічні показники, що відрізняються між собою в десяток разів і більше. Як ринок може «сприяти» підвищенню ефективності виробництва енергії? Це нісенітниця, якої треба негайно позбутися.

Треба відверто визнати, що всі без винятку структурні зміни в системі управління галуззю абсолютно негативні, щоб не сказати — безглузді. А бездумне підпорядкування національного диспетчерського центру (УКРЕНЕРГО — серцевини управління галуззю) міністерству фінансів (?!), атомних і гідростанцій — Кабінету Міністрів, межує з відвертим шкідництвом.

Унаслідок всіх цих «заходів» і, особливо, безглуздої кадрової політики, коли практично всі спеціалісти високої кваліфікації і вищого рівня відповідальності послідовно замінювались на людей, що не мають жодного стосунку до енергетики, не мають досвіду і знань, на основі яких цей досвід можна надбати. Чиниться свідомо, цілеспрямована деградація енергетики. Як наслідок, наша держава впритул наблизилася до стану країни — місця збуту (!) чужої електроенергії. Це найперше ганьба для України. Окрім того, не варто забувати, що майже всі війни у світі велися якраз за ринки збуту.

Певні зусилля для уникнення печальної перспективи намітилися в 2006 році, коли була розроблена програма розвитку енергетики України до 2030-го. В цьому документі, котрий готувався з участю провідних учених та інститутів Академії наук, передбачалися всі напрямки розвитку вітчизняної енергетики, включно з підвищенням енергоефективності споживання на 20 %, впровадженням регуляторів споживачів різного типу на основі електрифікації, акумуляції енергії і т. д. Коротше кажучи, передбачалось впровадження багатьох передових ідей і технологій (якими лише тепер зайнялися в світі всі, хто розуміє потребу спасіння планети від кліматичних та енергетичних потрясінь). Широке обговорення програми в Україні і за рубежом, ухвалення відповідних рішень урядом вселяли надію і оптимізм. На всі заходи, обумовлені програмою, передбачалось фінансування в обсязі 250 млрд (тих іще) гривень.

На жаль, як і не раз бувало з іншими планами, все залишилося на папері. Тобто, програма розвитку енергетики, вивірена і якісна за всіма напрямками, була схвалена, затверджена, але реалізація її зірвана, жоден пункт (!) за 15 років не був виконаним. Важко уявити, що за 10 років, котрі залишились до визначеного терміну, щось вдасться серйозним чином змінити. Легко, проте, зрозуміти почуття

відповідних ініціаторів і керівників, які витратили на програму час, знання, представили її загалу. Лишилося сподіватися, що вдячні нащадки згадають їх добрим словом, хоч би за те, що їх робота знайшла відгук в усьому світі, де згаданими в програмі ідеями переймаються фахівці і політики. (Мимоволі напрошується асоціація з нашою Конституцією: зміст прекрасний, визнаний у світі, але нормами Основного Закону влада нехтує, про них забуває).

За минулі роки багато чого змінилося у світі і в нас. Прикро, у нас не в кращий бік.

Численні форуми, саміти, обговорення і резолюції з участю перших осіб держав з очевидністю демонструють стурбованість світової громадськості нинішньою ситуацією, її викликами. Світ вступає в період великого перелому, визначаючи нову енергетичну парадигму, зв'язану найперше з проблемами зміни клімату.

У невіддаленому часі світовий енергетичний сектор очікують фундаментальні перетворення.

Країни Америки і Європи приймають амбітне рішення щодо нульових викидів шкідливих речовин до 2050 року. На цьому шляху передбачаються заходи для безпечного переходу до чистої енергії.

Зрозуміло, що в зв'язку з реформою всієї енергосистеми світу особлива увага приділяється нетрадиційним відновлюваним джерелам енергії: вітру, сонцю тощо. Утім при цьому слід пам'ятати про збільшення ризиків у роботі енергосистем, про потребу надійності їх функціонування. Йдеться про те, що в базу генерації потрапляють великі потужності (сотні ГігаВатт, котрі не можна точно спрогнозувати), з'являються ризики, пов'язані з динамічною і статичною стійкістю енергосистем, з регулюванням міжсистемних перетоків енергії, наявністю резервних потужностей, швидкодіючих електричних захистів. У таких умовах істотно ускладнюється оперативне управління системами, які слід ретельно вивчати, прогнозувати ситуації, їх оптимізувати. Збільшиться небезпека кібератак, у зв'язку з чим потрібні радикальні заходи, зокрема, безумовне розділення технологічних і інформаційних ланцюжків. Потрібні точні розрахунки, а — відповідно — потрібні інженери найвищої кваліфікації. Час згадати, що все, що нас оточує, було створено здебільше саме розумом і трудом інженерів, техніків і робітників!

Свою і значну частку в боротьбі за нульові викиди повинно внести всезагальне підвищення енергоефективності.

Нашу українську (!) перспективу можна уявити так:

1. Пам'ятаючи, що водень «царює» у Всесвіті, спроектувати, обрахувати і перевести всі ТЕС на спалювання водню. Для ТЕС затрати мінімальні, бо всі вони працювали на природному газу, заміна його воднем в технології нічого не змінює.

Доставка водню з гідролізних установок спрощується до мінімуму, бо з усіх точок зору ці установки слід розміщувати безпосередньо на станціях (наприклад, на площадках, звільнених від вугілля, де до зими накопичувалось кілька мільйонів тонн палива). Врізка водневих труб в існуючі газові після газорозподільної станції (ГРС) чи газорегуляторного пункту (ГРП) технічно нескладна. А електромережі всіх напруг є на кожній ТЕС.

Гідролізні установки є до того ж прекрасним засобом регулятора споживання, їх можна включати в нічні провали навантажень або корегувати

графік навантажень. Їх можна використовувати і як акумулятори енергії. Вони, між іншим, стануть незамінними в аварійних ситуаціях, коли потрібно миттєво скинути споживання.

2. Частину функціонуючих АЕС варто завантажити виробленням водню як базовим навантаженням. Попутно можна вирішити потребу забезпечення воднем автомобілів, розгорнувши відповідну мережу автозаправок. Популярні тепер електромобілі незабаром зживуть себе через потребу заміни електричних мереж до зарядних пунктів та дефіциту потужностей, а також через проблему утилізації акумуляторів. Майбутнє невідворотно за воднем. До того ж зникне проблема забезпечення всіх лікарень України дешевим киснем. Є багато інших «плюсів». Узагалі водень можна використати на будь-якому виробництві, де газ використовується як паливо. Пригадаймо мудрих, котрі стверджували, що топити газом — усе одно, що топити асигнаціями. Звичайно, це стосується і побуту, де давним-давно потрібно запроваджувати суцільну електрифікацію. Газ небезпечний, вибухає, він шкідливий, коли горить на кухні, а запаси його не безкінечні і належать вони наступним поколінням.

3. Економію споживання газу можна обрахувати окремо, маючи на увазі технологічні, фінансово-економічні, політичні та інші. складові цієї теми.

4. Важливо, що з використанням водню в ТЕС розв'язується проблема нульових викидів, буде економія величезних коштів на виготовленні різного виду очисток і уловлювачів. Економіка вийде із глухого кута, пов'язаного з «брудними» кВт-год.

Днями завершився саміт міністрів енергетики країн G20. В їх комюніке йдеться про фінансування для реалізації проектів по «0-му» варіанту по 100 млрд доларів щорічно. (Наші ж пропозиції, при наведенні порядку в управлінні, економіці тощо, можна реалізувати самотужки. Можна звернутися і до розпорядників названої суми. Вони теж зацікавлені в стабільності нашої енергосистеми, можуть допомогти).

5. Очевидно, що таким революційним (а це так!) новаціям будуть шалено протидіяти представники газового лобі. Не випадково ж в комюніке енергетиків з G20 нічого не згадується про водень, хоч лідер у технічному прогресі — «Мерседес» — випускає автомобілі під заправку воднем. Спротив може мати різноманітні форми, до них слід готуватись владі, політикам, законодавцям.

6. Оскільки ми (треба так розуміти) нічим так не дорожимо, як своєю свободою і незалежністю, слід відмовитись від ідеї працювати із Заходом синхронно і перевести ЛЕП-500 на постійний струм. Тим самим забезпечується спільна, але незалежна робота наших енергосистем.

Уточнимо: для нас вкрай обтяжливо і надзвичайно дорого виконувати західні стандарти і вимоги. Згадаймо, що ми зобов'язувались працювати синхронно із Заходом уже в 2008 році. Нічого не вийшло. Крім того, треба чітко уявляти, як працювати синхронно з потужностями, котрі на порядок переважають наші. Це Захід задаватиме нам графіки навантажень, перетоки електроенергії, тарифи, ремонтні майданчики і т. д. Іншими словами, нами управлятимуть у своїх інтересах. Україні це зовсім не потрібно, таке ми вже проходимо в інших сферах взаємин.

7. Жодної необхідності в синхронній роботі із Заходом і Сходом немає, тим паче, що нас послідовно і цинічно в минулі роки перетворювали на зручний (не для

нас) ринок збуту з необхідними потужностями для регулювання, виділяючи кошти лише на ГЕС і ГАЕС. Нас садили на «електричну голку», встановлюючи нам тарифи, ціни, технічні умови і вимоги. Спеціалісти не дарма вважають, що від електричної голки до електричного стільця (або пулу) всього один крок. А як сидіти, наприклад, на газовій голці знають уже і наші бабусі.

8. Конфігурація електричної енергосистеми в Україні цілком сучасна, найбільш придатна до пропонованих змін. Вона, звичайно, потребує своєчасної модернізації і подальшої оптимізації.

9. Названі пропозиції можна реалізувати в реальні строки при виправданих затратах, якщо Україна матиме необхідні кваліфіковані кадри, організаційну структуру і політичну волю. Такою структурою може бути лише Міненерго з поверненням йому властивих прав і відповідної структури.

10. Запровадження передових, повторимо: революційних технологій в енергетиці дасть змогу застосувати тут (і в усіх галузях економіки) досягнень нано, біо, інформатики, штучного інтелекту, синергетики. Все це — похідні від надійної передової енергосистеми.

Хотілося б вірити, що наша країна знайде в собі і політичну волю, і фінансові можливості, щоб існуючий науково-технічний потенціал зміг подолати відставання, не залишившись на узбіччі історії.

Наші пропозиції заслуговують на увагу як рубіж, якого здавати не можна і який може стати основою відродження України. Сподіваємося, що влада візьметься за їх реалізацію. Вони непрості, але без рекомендованих кроків майбутнє України видається примарним. Очевидно, РНБО мала би розглянути суть пропозицій, указом Президента визначити зміст і обсяги аналітичних і проектних робіт, кадрові й організаційні завдання, бо це шлях до порятунку України.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 06.08.2021

Міненерго звернулося до НКРЕКП щодо недопущення скорочення інвестиційних програм, спрямованих на модернізацію електромереж

Відповідне звернення Міненерго направило до регулятора сьогодні.

«Виконання всіх запланованих інвестиційних програм і заходів, спрямованих на модернізацію і ремонт енергомереж, надзвичайно важливе для успішного проходження опалювального сезону та забезпечення стабільних і надійних послуг населенню», - **наголосив перший заступник міністра енергетики Юрій Власенко.**

До загального переліку заходів, необхідних для забезпечення готовності усіх об'єктів електроенергетики до роботи в осінньо-зимовий період, віднесено виконання операторами системи передач і систем розподілу:

- графіків планових ремонтів та робіт, що забезпечують надійну експлуатацію устаткування в обсязі вимог нормативно-правових актів і нормативно-технічних документів із забезпечення надійної, економічної та безпечної роботи устаткування та споруд;

- заходів з питань підвищення надійності роботи електричних мереж;

- заходів з підтримання трас ліній електропередачі у належному стані;

- вимог щодо наявності згідно з затвердженими нормами аварійного запасу

матеріалів та устаткування для виконання аварійно-відновлювальних робіт на електростанціях, лініях електропередачі і розподільних установках усіх класів напруги.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 10.08.2021

В Україні хочуть створити платформу з видачі гарантій походження енергії

Українські гарантії походження мають відповідати стандарту Європейської системи енергетичного сертифікату.

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження планує створити українську платформу для видачі гарантій походження енергії.

Як повідомляє пресслужба агентства, механізми запровадження гарантій походження енергії в Україні за стандартами ЄС Держенергоефективності обговорило з Асоціацією органів-емітентів (AIB - Association of Issuing Bodies).

"Запровадження ефективної системи гарантій походження – надактуальне завдання для України. Ціль – створити українську платформу для видачі гарантій походження", - повідомив в.о. голови Держенергоефективності **Костянтин Гура**.

Ознайомитись з повною версією статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

MIND, 10.08.2021

«Донбасенерго» втратило статус «дефолтний» перед НЕК «Укренерго»

Компанія планує підключити Слов'янську ТЕС до Об'єднаної енергосистеми України 12 серпня.

ПАТ «Донбасенерго» втратило статус «дефолтний» перед НЕК «Укренерго». Про це повідомляє пресслужба компанії.

У зв'язку з цим підключення Слов'янської теплоелектростанції (ТЕС) до Об'єднаної енергосистеми України очікується 12 серпня 2021 року.

Як зазначив комерційний директор «Донбасенерго» **Олег Ларіонов**, компанія очікує подальших кроків від керівництва країни щодо формування економічно обґрунтованої ціни на енергоносії. Вона б дозволила тепловій генерації виконати свої зобов'язання щодо накопичення вугілля для сталого проходження осінньо-зимового періоду 2021-2022 років і виведення теплової генерації з системної кризи.

Нагадаємо: на початку липня стався обвал цін на електроенергію на «ринку на добу наперед».

Згодом «Донбасенерго» заявило, що собівартість електроенергії за такого рівня ціни не покривається жодною генерацією. У компанії додали, що тривалий час генерують тільки збитки, внаслідок чого вона не може оплачувати послуги НЕК «Укренерго». Тоді НЕК присвоїв «Донбасенерго» статус «дефолтний».

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 13.08.2021

«Газова» політична географія

Чому без власного видобутку нам не бачити енергетичної незалежності

Борис Ільєнко, учений секретар Інституту газу НАН України

Пам'ятаєте, як починаючи з 2008-го протягом кількох років Європу буквально розтривожувала можливість видобутку природного газу з чорносланцевих структур? Це нехай і поверхово, але обговорював автор у публікації [«Заміщення імпортного газу: чому, як і коли»](#). Пам'ятаєте, як приймалися рішення на рівні урядів і парламентів, як розігнала Польща? І що? Цілковита тиша. Чому? Та тому, що, як виявилось, існування чорносланцевих структур, а з ними й було пов'язано всі надії, — зовсім не гарантія наявності в них природного газу (або «сланцевого» — як пишуть журналісти). Чорні сланці — це не більш ніж масивний щит із дуже низькою газопроникністю (на Південному Барнеті в США приблизно 1%), який перепиняє шлях нагору потокам вуглеводних газів, що рухаються з надр планети, якщо такі, зрозуміло, є.

Тут у тому й фішка, що в США під зазначеними геологічними структурами, що переважають у цій країні, знаходяться потужні скупчення вуглеводнів і передусім природного газу, на відміну від Європи, та й, мабуть, низки інших регіонів світу, де їх або просто немає, або дуже обмежені кількості. Розробка цих родовищ і забезпечила фантастичне зростання видобутку природного газу в США — з 557,6 млрд кубометрів 2009 року до 920,9 млрд — 2019-го (тут і далі дані Statistical Review of World Energy 2020 69th edition). Ставши світовим лідером у видобутку природного газу, США перетворилися з країни-імпортера (до 2014 року) на експортера, щоправда, з не дуже значним сальдо: того ж 2019 року — лише 74,3 млрд кубометрів, усе-таки внутрішнє споживання значне. За минулі півтора року цей показник, зрозуміло, підвищився, однак і це не додає особливого оптимізму щодо впливу американського скрапленого природного газу (СПГ) на ситуацію з поставками природного газу в Європу.

У наївній, на жаль, надії забезпечити Європейський континент власним природним газом (чорні сланці тобто) і здійснювалася ця масштабна кампанія, свідком і, за можливості, опонентом якої мені довелося бути на Світовому енергетичному конгресі в Монреалі (вересень 2010 року), пізніше на сланцевій конференції у Варшаві й у наших місцях. *А політика полягає в тому, щоб знизити вплив РФ на забезпечення Європи природним газом за рахунок забезпечення власним.* То чому ж раптом усе стихло?

З повним текстом можна ознайомитись за посиланням:

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 17.08.2021

**Кабмин об'язал "Энергоатом" и "Укрэнерго"
через "ГарПок" компенсировать поставщикам разницу
в рыночной и фиксированной цене э/э для населения**

Кабмин в рамках нового ПСО об'язал генкомпанії НАЭК "Энергоатом" и ЧАО "Укрэнерго" продавать ресурс на рынке и компенсировать его поставщикам населению разницу в рыночной стоимости и фиксированном тарифе

1,44 грн/кВт-ч и 1,68 грн/кВт-ч через ГП "Гарантированный покупатель".

Также Кабмин **обязал операторов систем распределения (ОСР) покупать у "Энергоатома" э/э на технологические затраты по 1700 грн/МВт-ч.**

Соответствующая норма закреплена в обнародованном 16 августа поздно вечером постановлении Кабмина №859 от 11 августа 2021 года о внесении изменений в постановление №483 от 5 июня 2019 года об утверждении положения о специальных обязательствах по обеспечению электроэнергией населения.

Новая модель ПСО, ликвидирующая действующую ныне и предусматривающую продажу в необходимых населению объемах атомной и гидроэлектроэнергии "ГарПоку" по цене 150 грн/МВт-ч и 10 грн/МВт-ч соответственно, рассчитана на период с 1 октября 2021 года по 30 апреля 2022 года.

Вследствие внесенных изменений до 15 сентября указанные производители э/э **обязаны заключить с "ГарПоком" договоры о предоставлении услуги по обеспечению доступности э/э для населения, а тот в свою очередь – договоры на такую услугу с поставщиками универсальных услуг (ПУУ).**

Кроме того, **ЧАО "Укрэнерго" до 27 сентября обязано авансировать "ГарПоку" 1 млрд грн за услугу по обеспечению доступности э/э населению, неиспользованная часть которых должна быть возвращена до 15 января 2022 года.**

ПУУ обязуются покупать э/э в необходимых населению объемах на электронных аукционах по двусторонним договорам, на рынке "на сутки вперед" и внутрисуточном рынке.

Если ПУУ получает статус "дефолтный", его поставки э/э переводятся на поставщика "последней надежды" (ППН) по фиксированной цене (1,44 грн/кВт-ч и 1,68 грн/кВт-ч в зависимости от объемов потребления).

Согласно положению, **производители э/э должны своевременно и в полном объеме оплачивать услугу "ГарПока", а тот – услугу ПУУ при условии, что у них, а также ОСР, на территории которых осуществляется поставка э/э населению, нет задолженности перед НАЭК за э/э, приобретенную ими в рамках ПСО.**

Согласно его условиям, ПУУ, работающие в торговой зоне Объединенная энергосистема Украины (ОЭС), **обязаны покупать у "Энергоатома" стандартные продукты BASE_M в почасовом объеме их минимального потребления в аналогичном периоде предыдущего года по цене индекс РДН BASE, сложившемся за три месяца до расчетного месяца.**

Кроме того, ОСР **обязуются покупать стандартные продукты BASE_Q или BASE_Y для компенсации собственных технологических затрат в ОЭС в почасовом объеме аналогичного месяца предыдущего года по цене 1,7 грн/кВт-ч.**

В положении указывается, что ОСР имеют право обращаться к национальному энергорегулятору с просьбой о пересмотре тарифов на распределение э/э с целью покрытия экономически обоснованных затрат на выполнение ПСО в случае несения таких затрат, а источником финансирования затрат производителей на ПСО является соответствующая компенсация, порядок осуществления которой определяются Кабинетом министров.

В то же время **"Энергоатом" и "Укрэнерго" должны допродать "ГарПоку" э/э на октябрь и ноябрь текущего года по цене 150 грн/МВт-ч и 10**

грн/МВт-ч відповідно в об'ємах, відповідаючим коректировке на фактичні дані про годинні об'єми споживання в серпні та вересні 2021 року в ОЕС та зоні Бурштинської ТЕС відповідно.

ПУУ, "Енергоатом" та ОСР повинні забезпечити до 30 вересня купівлю-продажу ресурсу на електронних аукціонах, необхідного для виконання зобов'язань в жовтні.

Крім того, прийнятим постановленням **урядство рекомендувало НКРЕКП внести зміни до правил ринку та інші нормативні акти з тим, щоб первоочередна оплата за балансируючу з/з здійснювалась її виробникам, учасникам в ПСО.**

Як повідомлялось, Кабінет міністрів постановленням №859 від 11 серпня 2021 року про внесенні змін до постановлення №483 від 5 червня 2019 року про наділення спеціальних зобов'язань по забезпеченню електроенергією населення зафіксував ціну електроенергії для індивідуальних побутових споживачів на рівні 1,44 грн/кВт-ч при об'ємі споживання 250 кВт-ч/місяць включительно з 1 жовтня 2021 року до 30 квітня 2022 року.

Згідно постановлення, для побутових споживачів з об'ємом споживання вище 250 кВт-ч/місяць ціна залишиться на рівні діючого до цього тарифа в 1,68 грн/кВт-ч за весь об'єм споживання.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Міненерго, 18.08.2021 [«Фінансова модель ПСО сприяє розвитку ринку електроенергії, - радник міністра енергетики Олександр Гавва».](#)

НКРЕКП, 18.08.2021

Внесено зміни до Порядку забезпечення стандартів якості електропостачання та надання компенсацій споживачам за їх недотримання

Сьогодні на своєму засіданні Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, з метою посилення відповідальності компаній за неякісне надання послуг споживачам внесла зміни до Порядку забезпечення стандартів якості електропостачання та надання компенсацій споживачам за їх недотримання, якими передбачається:

встановлення компенсації за відсутність однієї фази протягом більше ніж 24 годин для споживачів, приєднаних до електричних мереж по трифазній схемі електроживлення;

посилення з 01.01.2022 стандарту щодо тривалості аварійних перерв з 24 до 22 годин;

встановлення гарантованих стандартів щодо тривалості планових перерв в електропостачанні із попередженням споживачів. Допустима тривалість планових перерв в електропостачанні скорочується з 24 годин до не більше 12 годин (у незимові місяці) та 6 годин (у зимові місяці). Для значних за обсягом виконання планових робіт (реконструкція та заміна мереж) тривалість перерв в електропостачанні не повинна перевищувати 24 години (у незимові місяці) та 8 годин (у зимові місяці);

збільшення розмірів сум компенсацій для окремих стандартів (щодо аварійних перерв, що тривають понад 24 (а з 01.01.2021 – 22) години, та строків усунення причин неякісного електропостачання).

Прийняття зазначеної постанови підвищить загальний рівень якості електропостачання для споживачів, зокрема зменшить тривалість переривань в електропостачанні.

Окремо варто звернути увагу на запроваджений з 1 липня 2021 року стандарт якості в електропостачанні – щодо частоти перерв, відповідно до якого кожен споживач, у якого в попередні 12 календарних місяців (у тому числі, які передували 1 липня 2021 року), кількість перерв в електропостачанні перевищувала допустимий стандарт – має право на отримання компенсації. Розмір компенсації споживача становить 200 грн (для побутового споживача), 600 грн (для непобутового споживача) та 50 грн за кожен перерву понад встановлений стандарт.

Допустима кількість перерв тривалістю понад 1 годину протягом 12 місяців становить:

Аварійні перерви (з вини компанії):

не більше 6 перерв для міст та селищ міського типу;

не більше 8 перерв для сільської місцевості.

Планові перерви – не більше 11 перерв.

Таким чином, пропонуємо споживачам у разі наявності проблем з частими перервами в електропостачанні звертатися до операторів систем розподілу, з якими укладено договір про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії, із заявою щодо надання компенсацій за недотримання гарантованого стандарту стосовно кількості перерв в електропостачанні протягом 12 календарних місяців у точці розподілу споживача (тривалістю понад одну годину).

[Джерело](#)

НКРЕКП, 19.08.2021

Регулятор удосконалив стандарти якості електропостачання споживачів

19 серпня 2021 року відбувся онлайн-брифінг НКРЕКП на тему: «Регулятор затвердив зміни до Порядку забезпечення стандартів якості електропостачання та надання компенсацій споживачам за їх недотримання».

Начальник Управління стратегічного розвитку та міжнародної координації НКРЕКП **Олена Голембівська** виступила з презентацією змін до згаданого Порядку, що були прийняті під час засідання Комісії 18 серпня 2021 року.

Вона детально окреслила усі зміни щодо вдосконалення стандартів якості та надання компенсацій за їх недотримання, порівняла існуючі стандарти якості електропостачання в Україні та деяких країнах Європи, озвучила статистичну інформацію стосовно виконання операторами систем розподілу (ОСР) стандартів якості та надання компенсацій споживачам за попередні роки.

Вказані зміни стосуються посилення відповідальності ОСР за неякісне електропостачання. Вони направлені на підвищення загального рівня якості електропостачання для споживачів, зокрема, шляхом зменшення тривалості переривань в електропостачанні, вдосконалення механізму надання споживачам компенсацій за недотримання стандартів з електропостачання.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 20.08.2021

Експерт: безпечна робота старих ТЕС залежить від якості їх експлуатації

Яніна Ткачук

Зважаючи на загальну складну фінансову ситуацію в енергетичній галузі позаштатні ситуації на ТЕС цілком імовірні. Втім, поточні надзвичайні ситуації ні споживачам, ні експортним контрактам поки не загрожують. Про це у коментарі розказав віцепрезидент Energy Club **Іван Григорук**, коментуючи ситуацію з пожежею на Бурштинській ТЕС 18 серпня. - Наскільки серйозними можуть бути наслідки для Бурштинського енергоострова? - Бурштинський енергоострів є відокремленою енергосистемою та не зв'язаний з ОЕС України, а навпаки під'єднаний до електромереж країн ЄС і дозволяє експортувати українську електроенергію за кордон з 2002 року.

Окрім експорту виконує функцію забезпечення споживачів на території Закарпатської, Львівської та частини Івано-Франківської областей. Покриття навантаження споживачів «острова» здійснюється, крім Бурштинської ТЕС ще Калушською ТЕЦ (Івано-Франківська обл.) і Теребле-Ріцькою ГЕС (Закарпатська обл.). Зокрема встановлена потужність самої Бурштинської ТЕС - 2334 МВт. Вона складається з 12 енергоблоків, кожен потужністю 200 МВт. Отже, споживачі, а це близько 3 мільйонів людей, істотно не відчують наслідків від пожежі на Бурштинській ТЕС і виконання експортних контрактів також не постраждають. - Що там сталось? - Відбулась аварія на енергоблоці №3 котельно-турбінного цеху у вигляді розгерметизації фланця на маслосистемі головного маслобака (об'ємом 45 м3) турбіни та розливу масла (об'ємом 2 м3). Відбулось загоряння цього масла, також кабельних трас в лотках і кабельних тунелях енергоблоку №3.

Фактично це було, кажуть, на всіх відмітках цеху. Пожежу гасили майже 2.5 години. Деталі пожежі та причини зможе вказати тільки експертиза. - Про що говорять дві пожежі за півроку на ДТЕКівських ТЕС? Чи може це бути показником зношеності обладнання, і відповідно, економії компанії на оновлення обладнання? - Якщо говорити про Бурштинську ТЕС, тут вже передбачена повномасштабна реконструкція та модернізація п'яти блоків (1, 2, 4, 5, 7) із впровадженням новітніх систем управління та протиаварійних захистів. Третій блок (в якому було загоряння) не підпадав під цю реконструкцію, думаю, що його в майбутньому додадуть до списку.

Стосовно ремонтних кампаній, наскільки мені відомо, компанія ДТЕК виконала 16 із 28 запланованих на цей рік ремонтів енергоблоків теплоелектростанцій, тобто більшу частину. Ми прекрасно розуміємо, що неповне виконання ремонтної кампанії напряму пов'язане з дефіцитом коштів. Сподіваюсь, що розширену ремонтну кампанію напевно закінчать до кінця року і ввійдуть в зиму з максимальними потужностями. - Чи можна очікувати ще подібних «пригод» десь в іншому місці? - Звичайно, можна очікувати, адже матеріально-технічна база всіх ТЕС достатньо зношена. Вони в основному побудовані в 50-60 роках. Все залежить від якості їх технічної експлуатації, поточного обслуговування та ремонтів. Зважаючи на загальну складну фінансову ситуацію в енергетичній галузі позаштатні ситуації цілком імовірні.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 17.08.2021

**Україна отримала нові маневрові потужності:
запущено 4-й гідроагрегат Дністровської ГАЕС**

До Дня Незалежності України на одному з найважливіших інфраструктурних об'єктів України - Дністровській ГАЕС - відбувся пуск гідроагрегату № 4 у генераторному режимі. Ця подія має велике значення для Об'єднаної енергетичної системи країни, до якої додано нові маневрові потужності.

17 серпня в рамках робочої поїздки до Чернівецької області Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль** відвідав Дністровську ГАЕС та взяв участь у пуску гідроагрегату №4.

Генеральний директор Укргідроенерго **Ігор Сирота** ознайомив Прем'єр-міністра з підземними комунікаціями, верхньою водоймою Дністровської ГАЕС та головним щитом управління, де, власне, було здійснено пуск агрегату. Після команди «Пуск» запустились насоси техводопостачання, було піднято кільцевий затвор, відбулось відкриття направляючого апарату. Гідроагрегат почав набирати обертів, відбулась подача збудження на нього. Синхронізувавшись та включившись в мережу, гідроагрегат набрав номінальне навантаження 324 МВт, а потужність станції сягнула 1296 МВт в генераторному режимі та 1684 МВт в насосному.

«Згідно з проектом станція складатиметься із семи гідроагрегатів загальною потужністю 2268 МВт, що виводить її на перше місце у Європі та на шосте у світі. Лише вартість проекту будівництва агрегату №4 сягає понад 7 мільярдів гривень. Це також додаткових 324 МВт цінних балансуєчих та маневруючих потужностей, які так необхідні нашій енергосистемі у процесі інтеграції до європейської енергосистеми ENTSO-E», - наголосив під час пускових операцій Прем'єр-міністр.

Важливо, що введення в роботу гідроагрегату забезпечує зменшення кількості пусків блоків ТЕС, що у свою чергу приведе до економії вугілля та газу, стабілізації навантаження.

«Четвертий гідроагрегат Дністровської ГАЕС заощаджуватиме 300 тисяч тон вугілля та газу на 60-70 млн доларів за рік. Ми чотири роки будували цей гідроагрегат і беремо на себе зобов'язання збудувати 5,6,7 гідроагрегати за 6 з половиною років. На сьогодні ми маємо нову модель PSO, де будемо авансувати 1 млрд гривень для Гарантованого покупця, аби був прийнятний тариф для населення. Наступного року на PSO піде від 4 до 5 млрд гривень щорічно. Для нас головне – розбудова потужностей, вони дадуть нам можливість покривати PSO і стримувати зростання тарифів», - зазначив генеральний директор Укргідроенерго Ігор Сирота.

Дністровська ГАЕС успішно виконує роль надійного резерву з покриття пікових навантажень. Спорудження потужної ГАЕС на Дністрі, насамперед, дає можливість використовувати надлишки дешевої нічної електроенергії для закачування води в насосному режимі на високі позначки у верхню водойму і спрацювання її в турбінному режимі в години пік для вироблення електроенергії та дозволяє забезпечити збалансовану роботу атомних електростанцій.

«Дністровська ГАЕС – унікальна споруда, яка не лише виробляє

електроенергію, але й виступає регулятором енергосистеми. Сьогодні надзвичайно важлива подія. Країна отримала додатково 324 МВт балансуєчої потужності, а енергосистема підвищила свою надійність. Хочу подякувати всім причетним до пуску четвертого гідроагрегату: проєктувальникам, будівельникам, експлуатаційному персоналу», - зауважив директор філії «Дирекція з будівництва Дністровської ГАЕС» Василь Субота.

Будівництво Дністровської ГАЕС є невід'ємною складовою частиною Енергетичної стратегії держави до 2035 року. Згідно з проєктом станція складатиметься із 7-ми гідроагрегатів загальною потужністю 2268 МВт в генераторному режимі та 2947 МВт у насосному, що виводить її на перше місце у Європі та шосте у світі. Завершення будівництва станції даватиме суттєвий економічний, екологічний та соціальний ефект.

Варто зазначити, що генеральним підрядником будівництва є український Консорціум Укргідроенергобуд, а найсучасніше обладнання, яке встановлено на об'єкті, на 85% виготовлено українськими заводами-виробниками – Турбоатомом і Електроважмашем. До спорудження станції залучено висококваліфікованих фахівців: нині на будівництві 4-го агрегату одночасно працює близько 1000 будівельників та монтажників, а штат Дністровської ГАЕС складає більше 430 осіб.

«Дуже приємно бути причетним до цієї історичної події. Пуск четвертого гідроагрегату – ключ до енергостабільності країни», - зауважив директор філії Консорціуму НВО «Укргідроенергобуд» Олег Філіпович.

Попереду Укргідроенерго має амбітні плани. Наразі головною задачею гідроенергетиків є наростити темпи будівництва, забезпечити вчасний пуск 5, 6 та 7 гідроагрегатів Дністровської ГАЕС та приступити до реалізації проєктів будівництва Канівської ГАЕС та Каховської ГЕС-2, а також проєкту будівництва гібридних систем з виробництва електроенергії.

«Компанія вкотре демонструє значне перевиконання встановлених планів і ми з оптимізмом дивимося в завтрашній день. Світовий банк погодив Укргідроенерго кредит у розмірі 211 мільйонів доларів для реалізації унікального проєкту – будівництва гібридних систем з виробництва електроенергії. Щоб забезпечити балансування на енергетичному ринку ми будемо накопичувати електроенергію в батареях і в потрібний момент без будь-яких зволікань подавати в енергомережу», - зазначив голова Наглядової ради Укргідроенерго Валентин Гвоздій.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 09.08.2021

Каховська ГЕС - без модернізації не існує прогресу

Традиційно влітку всі підприємства підводять підсумки за I півріччя роботи. Яких результатів вдалося досягнути одному з найважливіших стратегічних об'єктів Херсонщини - Каховській ГЕС - розповів у інтерв'ю директор філії Олег Пащенко.

- Олеже Григоровичу, з якими показниками станція увійшла у друге півріччя 2021 року?

Наша основна задача – це виробництво електроенергії і за результатами першого півріччя Каховська ГЕС виробила 711,4 млн.кВт·год електроенергії. Це у

порівнянні з минулим роком у 2.5 рази більше і здебільшого пов'язано зі сприятливим водним режимом. Такі показники є середніми за багаторічним спостереженням, але слід зазначити, що Каховська ГЕС найменша за потужністю (334,8 МВт) у каскаді ГЕС і одна з найбільших за виробітком електроенергії. Ми використовуємо кожен куб.м води з користю.

- *Напевно і фінансові показники порадували?*

Так, звісно. Укргідроенерго, до складу якої входить Каховська ГЕС, за підсумками першого кварталу 2021 року посіла четверту сходинку у рейтингу найбільш прибуткових компаній державного сектору та посідає ключові місця у рейтингах найбільших платників податків України упродовж багатьох років поспіль.

Лише з початку поточного року до бюджетів усіх рівнів компанія сплатила рекордну суму – 3,7 млрд грн, при запланованому показнику в 2,5 млрд грн! Частка сплачених податків і відрахувань Каховської ГЕС від загальною суми по компанії, становить 8% або 30,2 млн. грн.

- Реконструкція на станції триває? Що з запланованого на цей рік вже вдалось реалізувати?

Реконструкція і заміна обладнання на Каховській ГЕС - це постійний процес з 1996 року, саме тоді розпочалась масштабна реконструкція ГЕС. Ми прагнемо бути сучасним і надійним підприємством енергетичної галузі, тому докладаємо максимум зусиль і розуміємо, що без модернізації не існує прогресу.

Цього року виконується важлива заміна силових трансформаторів на першому і другому гідроагрегатах. Перший трансформатор вже в роботі, а другий в процесі заміни і до кінця року він вже буде працювати. Обладнання коштовне і фінансується європейським інвестиційним банком та банком реконструкції і розвитку. Варто зазначити, що всі інші силові трансформатори замінені у попередні роки теж по проєкту реконструкції.

До кінця року будуть замінені вартісні насоси маслонапірної установки на гідроагрегаті №5 та насоси АТН для відведення дренажних вод.

На сьогоднішній день на завершальній стадії знаходиться модернізація комплексу технічних засобів Автоматизованої системи контролю безпеки гідротехнічних споруд (АСК ГТС) Каховської ГЕС та система фізичного захисту станції.

- *Крім реконструкції є поточна експлуатація обладнання і споруд. Чи все надійно на Каховській ГЕС?*

Для того щоб все було надійно і працювало безвідмовно, потрібно вчасно проводити ремонти, огляди і контролювати параметри обладнання, слідкувати за станом споруд. Згідно графіків, цим займаються відповідні цеха і підрозділи.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 11.08.2021

Напередодні Дня Незалежності України відбудеться знакова подія – пуск в генераторному режимі гідроагрегату №4 Дністровської ГАЕС, який додасть ОЕС України 324 МВт цінної балансууючої енергії.

З запуском четвертого гідроагрегату потужність Дністровської ГАЕС сягне 1296 МВт в генераторному режимі та 1684 МВт в насосному.

З введенням в експлуатацію третьої черги Дністровської ГАЕС у складі 5-7

агрегатів станція вийде на проектну потужність у 2268 МВт в генераторному режимі та 2947 МВт в насосному, ставши найпотужнішою гідроакумлюючою станцією у Європі.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 18.08.2021

На Дністровській ГАЕС Наглядова рада обговорила результати діяльності Укргідроенерго за I півріччя

16 серпня члени Наглядової ради Укргідроенерго відвідали філію «Дирекція з будівництва Дністровської ГАЕС». Напередодні пуску гідроагрегату № 4 в генераторному режимі Наглядова рада ознайомила з завершальним етапом робіт.

Також на філії було проведено чергове засідання Наглядової ради, під час якого спільно з топ-менеджментом Укргідроенерго було розглянуто результати діяльності компанії за перше півріччя 2021 року.

Під час засідання члени Наглядової ради відзначили позитивні результати роботи Товариства за цей період, виконання показників фінансового плану, перевиконання запланованого рівня прибутку.

Окрім того, Наглядовою радою було розглянуто питання вступу Укргідроенерго до Української Енергетичної Асоціації як асоційованого члена.

Як зазначив голова Наглядової ради Валентин Гвоздій, участь в цій асоціації дозволить Товариству більш широко брати участь у вдосконаленні законодавства країни, здійснювати моніторинг та вирішення проблемних питань галузі, взаємодіяти з органами державної влади, учасниками ринку електричної енергії, галузевими та споживчими об'єднаннями, консалтинговими агентствами і ЗМІ, з метою впровадження і дотримання європейських стандартів якості послуг на ринках, а також захисту інтересів учасників Асоціації.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 19.08.2021

Укргідроенерго сплатило до бюджету 846 млн грн за I півріччя 2021 року

За підсумками роботи у першому півріччі Укргідроенерго прозвітувало про прибуток у розмірі 6,2 млрд грн. 18 серпня товариство перерахувало до державного бюджету України 846 млн грн.

Варто зазначити, компанія вже котрий рік поспіль знаходиться серед лідерів найбільших платників податків. За результатами фінансово-господарської діяльності у 2021 році товариством вже сплачено до бюджетів усіх рівнів рекордну суму 4,8 млрд грн.

[Джерело](#)

♦ **Атомна енергетика**

ЕНЕРГОАТОМ, 18.08.2021

30 років на варті безпеки: досягнення, пріоритети та плани

18 серпня 2021 року Українське ядерне товариство за участі Енергоатома провело міжнародну науково-практичну конференцію на тему «30 років на варті безпеки: досягнення, пріоритети та плани».

В заході взяли участь провідні фахівці у сфері атомної енергетики, ветерани галузі та міжнародні партнери Компанії, серед яких – представники МАГАТЕ, ВАО АЕС, компаній Westinghouse, Polenergia та Framatome.

«Масштабні перетворення у державі базуються передусім на її енергетичній безпеці та незалежності, – звернувся до учасників директор департаменту ядерної енергетики і атомної промисловості Міненерго Юрій Кульба. – Важливо не сходити з траєкторії, задекларованої в Енергетичній стратегії України». Він додав: серед визначних досягнень Енергоатома як одного з найбільших у країні виробників безвуглецевої електроенергії – введення в експлуатацію першого пускового комплексу Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, продовження диверсифікації джерел постачання свіжого ядерного палива та розвиток вітчизняних складових ядерного паливного циклу».

Під час конференції фахівці обговорили широке коло питань, зокрема:

стан реалізації Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків АЕС;

удосконалення системи підготовки персоналу як інструменту розвитку культури безпеки;

оптимізацію технічного обслуговування та ремонту на основі ризик-інформованого керування конфігурацією АЕС.

«Атомна галузь за 30 років існування незалежної України не тільки вистояла перед викликами різної складності, а й продемонструвала свою надійність», – зауважив генеральний інспектор – директор з безпеки ДП «НАЕК «Енергоатом Данко Білей. Усі ці роки, підкреслив він, атомники докладали максимум зусиль і продовжують системно працювати над підвищенням безпеки вітчизняних АЕС:

реалізують комплексні програми модернізації та підвищення безпеки діючих енергоблоків;

розбудовують систему підготовки персоналу, високу якість якої визнали багато країн світу;

власними силами розробляють унікальні тренажерні комплекси для навчання фахівців.

Українцям є чим пишатися, переконаний пан Білей, і один з головних приводів для гордості – поступ вітчизняної атомної генерації.

Відкриваючи першу секцію конференції «АЕС України: 30 років безпечної експлуатації», її модератор, президент громадської організації «Українське ядерне товариство» **Володимир Бронніков**, наголосив: саме дефіцит культури безпеки є основною причиною всіх важких аварій в ядерній енергетиці.

«Ознаки цього дефіциту – недостатнє усвідомлення необхідності підвищення безпеки, задоволеність її наявним рівнем та небажання робити її

вищою за рамки нормативних вимог, – сказав президент УкрЯТ. – Такі ознаки фіксували на японській АЕС Фукусіма-Даїчі перед аварією 2011 року, і тому вкрай важливо постійно підвищувати саме культуру безпеки».

У 1989-му, за три роки після аварії на Чорнобильській АЕС, провідні оператори атомних станцій заснували Всесвітню асоціацію операторів АЕС (ВАО АЕС). Її місія – максимальне підвищення безпеки й надійності атомних електростанцій в усьому світі завдяки спільним зусиллям для вдосконалення виробничої діяльності за допомогою взаємопідтримки, обміну інформацією й використання позитивного досвіду.

Історія розвитку світової атомної енергетики свідчить, що у цій галузі немає дрібниць та не повинно бути місця для жодних упущень чи прорахунків, підкреслив **представник ВАО АЕС на Запорізькій АЕС Віктор Лівінський**. За його словами, головним елементом безпеки є людина. *«Знання, професіоналізм, поведінка, культура людини – все це впливає на безпеку. Недарма кажуть: культура безпеки починається тоді, коли безпечна поведінка стає звичкою»*, – зауважив він.

Він розповів, що нині ВАО АЕС розробляє проєкт «Курс на досконалість», на меті якого підвищення – до максимально можливого рівня – показників культури безпеки кожної атомної станції. В ході партнерських перевірок ВАО АЕС атомні станції світу змагатимуться, набираючи суму балів за дотримання й підвищення безпеки усіх виробничих процесів. *«Ми розуміємо, що наша досконалість – це професіоналізм нашого персоналу»*, – резюмував представник Асоціації.

Завершуючи науково-практичну конференцію, **т. в. о. президента ДП «НАЕК «Енергоатом» Петро Котін** висловив подяку ветеранам української атомної галузі, колегам та іноземним партнерам за плідну роботу на конференції та цінний обмін досвідом. Він підкреслив, що дотримання найвищих стандартів ядерної та радіаційної безпеки – основний пріоритет НАЕК. За словами керівника Компанії, за всі роки її діяльності, а в жовтні цього року Енергоатому виповниться чверть століття, на діючих АЕС України не сталося жодної аварії чи інциденту, що перевищував би рівень 1 за міжнародною шкалою INES. Рівні викидів та скидів радіоактивних речовин не становили й десятої частини відсотка від допустимих.

«Компанія завжди усвідомлювала всю повноту відповідальності за безпечну експлуатацію ядерних об'єктів, – зауважив пан Котін. – Атомні електростанції потребують персоналу з особливою підготовкою, глибоким зануренням у виробничий процес та неухильним дотриманням принципів культури безпеки. Енергоатом вимагає від кожного без винятку працівника глибокого розуміння, що саме від його особистої культури безпеки залежить безпечна робота АЕС, здоров'я та життя людей».

[Джерело](#)

УКРАЇНЬСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 16.08.2021

ДАБІ видало сертифікат про завершення будівництва ЦСВЯП

У "Енергоатомі" запевняють, що перша черга ЦСВЯП готова до експлуатації.

13 серпня 2021 року Державна архітектурно-будівельна інспекція України (ДАБІ) видала сертифікат про відповідність завершеного будівництва першого

пускового комплексу Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП) проєктній документації, повідомляє пресслужба ДП "НАЕК "Енергоатом".

"Цим сертифікатом ДАБІ підтвердила готовність об'єкта до експлуатації – на підставі акта готовності від 12 серпня 2021-го", - відзначили у компанії.

Нагадаємо, 11 серпня Кабмін затвердив державну економічну програму поводження з відпрацьованим ядерним паливом, розраховану до 2025 року.

А 29 липня у зоні відчуження запущена в експлуатацію залізничну колію "Вільча – Янів".

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 09.08.2021

Енергоатом купує уран у СхідГЗК на 30% дорожче з міркувань підтримки вітчизняного виробника – керівник Компанії Петро Котін

Енергоатом купує урановий концентрат у ДП «СхідГЗК» набагато дорожче від світових спотових цін – по 120 \$/кг, хоча на міжнародному ринку цей ресурс можна придбати на третину дешевше. Про це в інтерв'ю агентству ExPro заявив т.в.о. президента Компанії **Петро Котін**.

Пан Котін пояснив, що така ситуація пов'язана з підтримкою вітчизняного виробника. Водночас він зауважив, що СхідГЗК необхідно налагодити ефективність видобутку та довести його рівень до загальносвітового, аби розрахуватися з існуючими у держпідприємства боргами і не функціонувати за рахунок іншого підприємства, яке змушене бути його фінансовим донором.

«На світових біржах ми можемо придбавати уран по \$80/кг, який нам точно відвантажать у встановлені терміни», – розповів він.

Керівник Енергоатома висловив сподівання, що найближчим часом Міністерство енергетики України ухвалить структурні зміни, які дозволять стабілізувати ситуацію з цим підприємством. Він уточнив: СхідГЗК заборгував Енергоатому 1,2 млрд грн за ще навіть не поставлену атомникам продукцію, кошти за яку сплачено.

Також пан Котін зазначив, що Компанія розглядає проєкт будівництва лінії з виготовлення ядерного палива. За його словами, в Україні працює завод Атоменергомаш, який виготовляє велику кількість металоконструкцій та трубопроводів для АЕС. Ці потужності розташовані на Запорізькій АЕС та в Южноукраїнську. До того ж, збережено всі відповідні технології. Тож розгортання лінії з власного виробництва ядерного палива цілком можливе.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 10.08.2021

Керівник Енергоатома: будівництво нових АЕС дасть зростання світового попиту на урановий концентрат

Загальносвітова ціна на урановий концентрат поступово зростає, наразі спотова ціна коливається на рівні 80-90 доларів за кг. Найнижчу ціну на цей продукт було зафіксовано у 2016 році – тоді він коштував 47 доларів за кг.

На думку т.в.о. президента ДП «НАЕК «Енергоатом» **Петра Котіна**, це відбувається передусім тому, що відновлюється робота японських атомних станцій,

які були зупинені після аварії на АЕС Фукусіма у 2011 році. Про це він розповів в інтерв'ю агентству ExPro. До того ж, зауважив керівник Енергоатома, багато країн світу знову усвідомлюють нагальну потребу в зведенні нових енергоблоків. Нові атомні станції нині активно будують Китай та Індія, Бангладеш і багато інших країн.

«Об'єднані Арабські Емірати цього року запустили першу АЕС Барака, Словаччина добудувала атомну станцію Моховце. Румунська АЕС Чорнавода очікує на запуск добудови третього та четвертого енергоблоків, британська Хінклі-Пойнт добудовує два нові блоки, пакистанська АЕС Карачі скоро матиме ще два блоки, – розповів Петро Котін. – Польща оголосила про намір почати будівництво чотирьох або навіть п'яти атомних енергоблоків не пізніше 2030 року. Створення власних АЕС планують Іран та Єгипет. Активно розвивають свою атомну енергетику США».

На думку керівника Енергоатома, це очевидно вплине на рівень ф'ючерсних цін на урановий концентрат. Майбутні обсяги його споживання зростуть і після запуску нових українських енергоблоків – №3 і №4 Хмельницької АЕС, упевнений він.

Пан Котін послався на прогнози провідних консалтингових агентств (UxC, LLC та TradeTech), які свідчать, що світова ціна на уран повернеться до рівня 2011 року не пізніше 2026-го, а найімовірніше до тієї пори перевищить її.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 12.08.2021

Кабмін разрешил "Энергоатому" выкупать свои облигации-2022

Кабинет министров дал разрешение НАЭК "Энергоатом" выкупать выпущенные в конце 2012 года облигации со сроком погашения в декабре 2022 года, которые сейчас, согласно представленным на заседании правительства данным, обращаются на рынке общей номинальной стоимостью **942,118 млн грн.**

"ГП НАЭК "Энергоатом" в случае предоставления собственниками облигаций или уполномоченными ими лицами извещения с намерением предъявления облигаций к выкупу осуществит их выкуп согласно пункту 3.6.2 проспекта эмиссии", – говорится в распоряжении правительства №933-р от 11 августа 2021 года, опубликованном на "Урядовом портале".

Согласно проспекту эмиссии, пункт 3.6.2 определяет порядок выкупа облигаций по инициативе их эмитента после поданного собственником облигаций сообщения о намерении предъявить их к выкупу. В соответствии с этим пунктом "Энергоатом" может выкупать эти облигации ежеквартально с марта 2015 года **на номинальную сумму 53,125 млн грн.**

Ближайшая дата выкупа – 15 сентября этого года, а заявки на выкуп должны быть поданы с 1 по 7 сентября.

В пояснительной записке к проекту распоряжения отмечается, что в случае выкупа облигаций у "Энергоатома" ежеквартально будут уменьшаться затраты на оплату процентного дохода, а затраты на выкуп в конечный срок погашения этих бумаг.

Как сообщалось, необеспеченные облигации были выпущены номиналом 1 тыс. грн согласно распоряжению Кабмина №1062 от 26 декабря 2012 года. Условия

выпуска предусматривали **ежеквартальную оплату дохода по облигациям**, начиная с марта 2015 года, и погашение 16 декабря 2022 года.

Как следует из финансового отчета НАЭК за 2020 год, процентная ставка по облигациям с 19 декабря 2018 года по 17 декабря 2019 года составляла 23,13%, с 18 декабря 2019 года по 15 декабря 2020-го – 20,5%, с 16 декабря – 2020 года – 13,7%.

В отчете указывается, что облигации были размещены в государственных банках.

Согласно уставу "Энергоатома", решение о выпуске и выкупе облигаций относится к исключительной компетенции наблюдательного совета, а в случае его отсутствия эти полномочия исполняет орган управления, которым в случае с генкомпанией является Кабинет министров.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 13.08.2021

Державну програму поводження з відпрацьованим ядерним паливом до 2025 року ухвалено Кабміном

11 серпня Уряд прийняв постанову «Про схвалення Державної економічної програми поводження з відпрацьованим ядерним паливом вітчизняних атомних електростанцій на період до 2025 року».

Мета Програми – розв’язання комплексних галузевих проблем поводження з відпрацьованим ядерним паливом українських АЕС, підвищення економічної ефективності системи поводження з ВЯП, встановлення рамкових умов та завдань для оператора щодо безпечного та економічно ефективного поводження з відпрацьованим ядерним паливом.

Постанова Кабінету Міністрів від 11 серпня 2021 р. № 847 «Про затвердження Державної економічної програми поводження з відпрацьованим ядерним паливом вітчизняних атомних електростанцій на період до 2025 року».

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА , 16.08.2021

ЧАЕС отримає ліцензію на переробку і зберігання радіоактивних відходів

Ліцензія дозволить станції провадити діяльність, пов'язану із промисловою експлуатацією пускового комплексу №1 нового безпечного конфайнменту

Ліцензійна комісія Державної інспекції ядерного регулювання рекомендувала видати Чорнобильській АЕС ліцензію на право провадження діяльності з перероблення, зберігання радіоактивних відходів.

Про це повідомляє пресслужба ДСП "Чорнобильська АЕС".

"11 серпня відбулося засідання ліцензійної комісії Держатомрегулювання, де було розглянуто заяву ДСП "Чорнобильська АЕС" на отримання ліцензії на право провадження діяльності з перероблення, зберігання радіоактивних відходів. За результатами засідання, комісія рекомендувала видати Чорнобильській АЕС ліцензію на право провадження даного виду діяльності", - йдеться у повідомленні.

Остаточне рішення щодо видачі ліцензії буде прийнято з урахуванням державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки комплексу документів та інспекційного обстеження для перевірки повноти та достовірності відомостей, що

містяться у наданих документах, та спроможності заявника (ДСП "Чорнобильська АЕС") виконувати заявлений вид діяльності. Крім того, ЧАЕС має виконати постанову колегії Держатомрегулювання та рекомендації ліцензійної комісії інспекції.

Також ДСП "Чорнобильська АЕС" має виконати і завершити окремі, передбачені програмою дослідно-промислової експлуатації ПК-1 НБК перевірки та аналізи, доопрацювати і актуалізувати "Звіт з аналізу безпеки експлуатації комплексу НБК-ОУ", з урахуванням всіх результатів дослідно-промислової експлуатації ПК-1 НБК і зауважень.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 18.08.2021

Економічні показники відокремлених підрозділів Енергоатома стабільно зростають – балансова комісія НАЕК

19 серпня 2021 року під час засідання балансової комісії ДП «НАЕК «Енергоатом» фахівці Дирекції Компанії та представники її відокремлених підрозділів обговорили підсумки роботи Енергоатома за перше півріччя 2021 року.

Запорізька АЕС

Протягом першого півріччя станція перевиконала план-завдання з виробництва (104,7 %). Фактично вироблено 17,2 млрд кВт-год електроенергії, тоді як планувалося 16,5 млрд кВт-год.

Завдяки скороченню тривалості зупинень для виконання планових ремонтів та зменшенню недовиробництва електроенергії через зовнішні обмеження потужності зріс також один з основних показників роботи станції – коефіцієнт використання встановленої потужності (КВВП), який становить 66,2%. Для порівняння: у I півріччі 2020-го цей показник становив 54%.

У січні цього року Держатомрегулювання видало Енергоатому ліцензію на продовження терміну експлуатації енергоблока №5 ЗАЕС.

У травні 2021-го ЗАЕС отримала від НЕК «Укренерго» свідоцтво про підтвердження можливості надання допоміжних послуг з резерву підтримки частоти оператору системи передачі в обсягах +/- 20 МВт. Відповідні випробування енергоблоків №1 і №2 Запорізької АЕС проводилися у квітні та травні. Таким чином Енергоатом отримав можливість вийти на Ринок допоміжних послуг, а також зробив важливий крок на шляху підготовки Об'єднаної енергосистеми України до інтеграції з європейською енергомережею ENTSO-E.

Цього року на енергоблоках Запорізької АЕС у рамках реалізації заходів Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків АЕС також впровадили систему запобігання ранньому байпасуванню гермооб'єму.

Южно-Український енергокомплекс

План-завдання з виробництва електроенергії виконано на 108,2 % (фактичне виробництво – 9,4 млрд кВт-год). Коефіцієнт використання встановленої потужності (КВВП) становить 71,9 %, що на 5,5 відсоткових пункта вище за плановий показник (66,4%). Оскільки ЮУАЕС протягом перших шести місяців року працювала без порушень, їй вдалося уникнути недовиробництва електроенергії.

1 червня в рамках проекту «Реконструкція системи технічного

водопостачання на Ташлицькому водосховищі та бризкальних басейнах ЮУАЕС» ввели в роботу басейни №1 і №2. Вони призначені для вдосконалення системи охолодження енергоблоків станції у теплий період року, що дасть змогу уникнути втрат виробництва електроенергії та зняти обмеження потужності енергоблоків у спекотний період року.

Рівненська АЕС

Введено в експлуатацію унікальний для України «Технічний центр автоматизованих дистанційних засобів контролю металу», який дасть можливість локалізувати всі системи контролю металу. Центр призначений для зберігання, технічного обслуговування та налаштування обладнання автоматизованих дистанційних систем контролю. Його функціонування суттєво підвищить ефективність роботи персоналу служби контролю металу.

Хмельницька АЕС

15 лютого енергоблок №2 ХАЕС підключено до ОЕС України після завершення ремонтної кампанії. Це відбулося на місяць раніше запланованого терміну завдяки оптимізації виробничих процесів і самовідданій праці хмельницьких атомників та завадило віяловим відключенням електроенергії в країні під час зимового періоду.

План-завдання з виробництва електроенергії ХАЕС виконала на 105,8% (5,8 млрд кВт-год, тоді як за планом йшлося про 5,5 млрд кВт-год). План з відпуску електроенергії станція виконала на 106,8 % (факт – 5,5 млрд кВт-год, план – 5,2 млрд кВт-год). Протягом I півріччя поточного року КВВП становив 67%, що на 3,7 відсоткових пункта вище за плановий показник та на 1% – за показник аналогічного періоду минулого року. Додатково вироблено 663,6 млн кВт-год електроенергії.

Отже, за підсумками I півріччя 2021 року всі ВП АЕС НАЕК «Енергоатом» виконали основні виробничі завдання. Персонал атомних станцій вкотре продемонстрував сумлінність і відданість своїй справі. Таке рішення ухвалила Балансова комісія НАЕК.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 18.08.2021

Уряд затвердив фінансовий план "Енергоатому" на 2021 рік

Очікується, що компанія отримає 1,5 млрд чистого прибутку.

Уряд на своєму засіданні затвердив фінансовий план ДП "НАЕК "Енергоатом". Про це стало відомо під час засідання Кабінету Міністрів.

Планується, що "Енергоатом" отримає 56,036 млрд гривень чистого доходу від реалізації продукції та 1,518 млрд гривень чистого прибутку.

Виплати на користь держави становитимуть 18,6 млрд грн.

Нагадаємо, чистий прибуток ДП "НАЕК "Енергоатом" за перше півріччя 2021 року становить 1,1 млрд грн. При цьому валовий прибуток НАЕК у вказаний період знизився у 2,8 разів порівняно з I півріччям 2020 року - з 7,6 до 2,73 млрд грн. Це впливає з результатів фінансової звітності компанії.

У травні 2021 року президент **Володимир Зеленський** заявив, що "Енергоатом" за підсумками року має отримати \$500 мільйонів прибутку.

Минулого тижня уряд також затвердив нову модель ПСО. Як впливає з документу, держпідприємство НАЕК "Енергоатом" в жовтні-листопаді зобов'язане

продати ДП "Гарантований покупець" (ГарПок) обсяг електроенергії для постачання населення в Об'єднаній енергосистемі України (ОЕС) за ціною 150 грн за МВт-год. "Енергоатом" також буде зобов'язаний продавати ПУПам базову електроенергію в обсязі потужності найменшого споживання населенням за ціною, прив'язаною до індексу BASE ринку "на добу наперед" (РДН) за три місяці до цього.

Крім того, "Енергоатом" разом з "Укргідроенерго" буде оплачувати послугу "ГарПока", який, в свою чергу, зобов'язаний оплачувати послуги ПУП - різницю між закупівельною вартістю електроенергії пупами і коштами, зібраними з населення.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 19.08.2021

2021-й рік є знаковим для Енергоатома – балансова комісія НАЕК

19 серпня відбулося засідання балансової комісії ДП «НАЕК «Енергоатом», під час якого т.в.о. президента Компанії **Петро Котін** підбив підсумки роботи у першому півріччі поточного року. У засіданні взяли участь фахівці Дирекції, відокремлених підрозділів Компанії, а також представники Міністерства енергетики, НКРЕКП та ДІЯРУ.

За словами керівника НАЕК, 2021 рік має стати знаковим для Компанії. *«Ми впевнено виходимо з кризового стану, в якому Енергоатом опинився торік внаслідок через низки всім відомих зовнішніх факторів: нарощуємо обсяги виробництва, покращуємо фінансові показники, постійно вдосконалюємо торговельну стратегію, впритул підійшли до завершення важливих інвестиційних проєктів і готові до старту не менш амбітних нових»,* – зазначив пан Котін.

За результатами I півріччя 2021 року Компанія вийшла на чистий прибуток у 1,1 млрд грн. Частка Енергоатома в загальному виробництві електроенергії в Україні становила 54,1%, що на 0,3 відсоткових пункта більше, ніж у I півріччі 2020-го.

Завдяки злагодженій роботі у першому півріччі 2021-го Енергоатом:

- збільшив виробництво електроенергії на 2,6 млрд кВт-год;
- скоротив кількість порушень;
- зберіг кадровий потенціал та збільшив чисельність ліцензованого персоналу;
- зменшив зовнішні обмеження виробництва електроенергії на 4,4 млрд кВт-год.

У січні - червні 2021 року вироблено 42,1 млрд кВт-год електроенергії (з урахуванням потужностей Олександрівської ГЕС і Ташлицької ГАЕС), що становить 106,4% від плану-завдання з виробництва електроенергії (39,6 млрд кВт-год). Компанія відпустила близько 39,6 млрд кВт-год електроенергії. Крім того, у першому півріччі 2021 року надходження коштів за відпущену електроенергію зросли – до 32,8 млрд грн (для порівняння, за підсумками I півріччя 2020-го цей показник становив 26,3 млрд грн).

Цього року Енергоатом планує згенерувати понад 83 млрд кВт-год електроенергії, що значно перевищить показники аналогічних періодів попередніх років.

20 серпня відбудеться презентація новозбудованого Централізованого Сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП), яке вже найближчим часом

прийматиме на довготривале зберігання відпрацьоване ядерне паливо з трьох українських АЕС – Хмельницької, Рівненської та Южно-Української. Потяги з ВЯП підуть до Сховища реконструйованою за кошт Компанії залізничною колією «Вільча – Янів». Таким чином Енергоатом більше не вивозитиме ВЯП на тимчасове зберігання й переробку до Російської Федерації та зможе заощаджувати близько 200 млн доларів щороку.

Крім того, до кінця 2021-го Енергоатом введе в експлуатацію 3-й та 4-й бризкальні басейни в рамках реконструкції системи технічного водопостачання Южно-Українського енергокомплексу, а також завершить монтажні й пусконаладжувальні роботи на гідроагрегаті №3 Ташлицької ГАЕС. Нагадаємо, на початку літа 2021 року запустили першу чергу бризкальних басейнів – перший та другий із п'яти передбачених. За словами Петра Котіна, втілення цього проекту забезпечить генерації додаткові маневрові потужності та дасть змогу збільшити виробничі можливості Енергоатома.

Саме 2021 року Компанія розпочала підготовку до реалізації проекту будівництва енергоблоків №3 і №4 Хмельницької АЕС. *«Проект, про який говорилося понад десятиліття, нам вдалося нарешті зрушити з мертвої точки»*, – розповів керівник Енергоатома. Він додав: наразі на майданчику третього енергоблока ХАЕС тривають активні підготовчі роботи, що будуть завершені до 1 жовтня. Безпосередньо ж будівельний процес розпочнеться, щойно Верховна Рада ухвалить відповідний Закон про будівництво енергоблоків №3 і №4 ХАЕС.

Та й це не всі здобутки Компанії за поточний рік. У січні Енергоатом отримав ліцензію Держатомрегулювання на продовження терміну експлуатації енергоблока №5 Запорізької АЕС на найближчі 10 років.

А у червні 2021 року відокремлений підрозділ Компанії «Атоменергомаш» отримав сертифікат на серійне виробництво поглинальних вставок для контейнерів, що використовуються для зберігання відпрацьованого ядерного палива на Сухому сховищі на майданчику ЗАЕС.

Балансова комісія заслухала доповіді керівників відокремлених підрозділів Компанії. Петро Котін висловив сподівання, що спільними зусиллями всіх працівників Енергоатома позитивні тенденції у виробничих, фінансових та інвестиційних показниках діяльності НАЕК буде збережено. Це сприятиме підвищенню прибутковості Компанії та стабільному економічному розвитку держави.

[Джерело](#)

♦ **Надра – вугілля, нафта, газ.
Північний потік-2**

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 17.08.2021

Держказначейство перерахувало 653 млн грн шахтарям

Протягом сьогоднішнього дня шахтарі отримають заплановані 653 млн грн заробітної плати.

16 серпня Держказначейство спрямувало на рахунки вугледобувних підприємств кошти у розмірі 653 029,0 тис. грн для виплати заробітної плати шахтарям. Про це повідомляє пресслужба Міністерства енергетики.

Виділені кошти буде розподілено за підприємствами таким чином:

Назва підприємства	Сума виплат, тис грн
ДП "Львіввугілля"	224 579,6
ДП "Волиньвугілля"	13 924,7
АТ "Лисичанськвугілля"	53 568,0
ДП "Первомайськвугілля"	112 965,8
ДП "Торецьквугілля"	23 711,0
ДП "Селидіввугілля"	58 650,8
ДП "Мирноградвугілля"	42 911,9
ДП "Шахта ім. М.С. Сургая"	60 832,1
ДП "Шахтоуправління "Південнодонбаське №1"	40 449,0
ДП "Вугільна компанія "Краснолиманська"	21 436,1

Кошти було виплачено на виконання розпорядження Кабінету Міністрів "Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству енергетики на 2021 рік" від 14.07.2021 № 760-р, яким здійснено перерозподіл видатків розвитку, передбачених Міненерго в 2021 році.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 11.08.2021

ДТЕК Ахметова позбувся вугільних шахт в Росії

Повноцінно використовувати шахти після 2014 року було неможливо через небажання влади РФ надавати квоти на постачання вугілля підприємствам групи SCM Ахметова.

За наявними даними, продавцем шахт ДТЕК став російський Сбербанк.

Компанія ДТЕК **Ріната Ахметова** позбувається від вугільних шахт в Ростовській області, переговори про продаж яких велися з 2016 року.

Про це повідомляє видання Коммерсантъ.

Зміна власника вугільних підприємств АТ «Донський антрацит», ТОВ «Сулінантрацит» і АТ «Шахтоуправління «Обухівська» вже отримала схвалення російської антимонопольної служби. За даними російського видання, новим власником шахт виступає кіпрська компанія Valleyton Investments Limited.

За наявними даними, продавцем шахт став російський Сбербанк - основний кредитор цих вугільних підприємств у Ростовській області.

Як повідомили в компанії, ДТЕК Енерго виконав своє ключове завдання з

переведення на вугілля марки «Г» енергоблоків, спроектованих під роботу на антрациті.

Ця програма дозволила збільшити частку вугілля марки «Г» (видобувається в Україні) в паливному балансі ТЕС.

Так за підсумком 2020 року, ростовські шахти поставили на адресу ТЕС ДТЕК Енерго 785 тис. тонн, що складає лише 6% в загальному обсязі споживання.

Раніше ДТЕК повідомив, що основним вектором розвитку компанії буде зелена енергетика, що передбачає поступову відмову від шахт і теплової генерації.

«Сьогодні ми робимо основну ставку на розвиток зеленої генерації як виробника електроенергії, — цитує видання «Коммерсантъ» слова гендиректора ДТЕК **Максима Тимченка**.

Ці вугільні підприємства ДТЕК придбав ще у 2012 році. Повноцінно використовувати шахти після 2014 року було неможливо через небажання російської влади надавати квоти на постачання вугілля підприємствам групи SCM Ріната Ахметова.

Згідно зі стратегією розвитку ДТЕК, до 2030 року частка електроенергії з відновлюваних джерел у відпустці компанії становитиме не менше 33%.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 12.08.2021

Україна і Велика Британія поглиблюють співпрацю у трансформації вугільних регіонів

Реформа вугільної галузі та поступова відмова від теплової генерації є важливими факторами декарбонізації та досягнення кліматичної нейтральності. Про це заявив міністр енергетики України **Герман Галущенко** під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Великої Британії в Україні **Меліндою Сіммонс**.

Міністерство енергетики вже співпрацює з британською стороною у реалізації пілотного проекту трансформації однієї з вугільних шахт і готове до зустрічей на робочому рівні з представниками міжнародної консалтингової компанії Environmental Resources Management для якнайшвидшого завершення відбору шахти та запуску проекту. Сторони обговорили технічні питання та погодили способи пришвидшення реалізації проекту.

Міністр енергетики також наголосив, що Міненерго тісно співпрацює з Міністерством розвитку громад та територій у питанні трансформації вугільних галузей.

Крім того, під час зустрічі також обговорили питання енергетичної безпеки, інтеграції України до європейських енергетичних ринків і, відповідно, реформування українського енергосектору, шляхи скорочення шкідливих викидів для реалізації цілі Другого національно визначеного внеску до Паризької угоди

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 17.08.2021

Міненерго збільшило планові показники накопичення вугілля до 3 млн тонн

Міністерство енергетики затвердило новий помісячний графік накопичення вугілля для теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей.

Згідно з новим документом, на складах ТЕС і ТЕЦ до початку опалювального сезону має бути накопичено **3046,4 тис тонн вугілля**. Це понад

два рази перевищує показник попереднього графіка, яким було встановлено план накопичення вугілля на рівні 1409,1 тис тонн.

Рішення Міністерства щодо збільшення планових показників накопичення вугілля викликане необхідністю забезпечити стабільне електро- та тепlopостачання під час осінньо-зимового періоду, а також сталу роботу енергосистеми під час тестових випробувань в ізолюваному режимі в рамках підготовки до синхронізації з ENTSO-E.

«Ми повинні подбати про те, щоб протягом зими наші громадяни були забезпечені світлом і теплом. Для цього енергосистема має увійти в опалювальний сезон з достатніми запасами вугілля. Крім того, теплова генерація має забезпечувати стабільність роботи енергосистеми під час тестового періоду в ізолюваному режимі. Успішне проходження тестів сприятиме позитивному рішенням щодо синхронізації української енергосистеми з європейською системою ENTSO-E» - наголосив перший заступник міністра енергетики **Юрій Власенко**.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 18.08.2021

Закон про реформування вугільної галузі забезпечить права шахтарів на соціальний захист, - Олексій Кураков

На громадське обговорення винесено законопроект «Про реформування вугільної галузі», розроблений Міністерством енергетики.

Документ визначає комплекс соціально-економічних заходів, спрямованих на вирішення питань заборгованості та фінансове оздоровлення державних вугледобувних підприємств, зокрема, із залученням приватних інвестицій для оновлення основних матеріально-технічних фондів та нарощення економічно доцільного видобутку вітчизняного вугілля.

Зокрема, законопроект пропонує запровадити механізм, що дозволить вугледобувним підприємствам погасити заборгованість з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та з обов'язкових платежів до Пенсійного фонду. Також законопроект передбачає внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства з метою недопущення банкрутства державних вугледобувних підприємств.

«В першу чергу, закон спрямований на соціальний захист працівників вугледобувних підприємств. Він забезпечить правильний розрахунок робочого стажу та справедливе нарахування пенсії шахтарям», - наголосив заступник міністра **Олексій Кураков**.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему – Міненерго, 19.08.2021 **«Необхідна сума коштів для вугільної галузі має бути врахована в бюджеті на наступний рік в повному обсязі, - Герман Галущенко»**.](#)

ДЕНЬ, 18.08.2021

Опалювальний сезон вже близько. Чи готові міста до зими?

Руслана Чечуліна

Літо добігає кінця, отже - на підході новий опалювальний сезон 2021/2022.

До зими готується уся країна. Уряд збирає штаби з підготовки до опалювального періоду, підземні сховища поповнюються газом, а тепловики проводять ремонти на теплотрасах і котельнях. Попри це, українців з року в рік традиційно турбує питання: чи не замерзнемо ми взимку і скільки за це доведеться платити?

Газу вистачить на всіх

Сховища газу поповнюються газом до зими протягом літніх місяців. Сезон закачування блакитного палива в країні починається одразу ж, як приходить тепло. Станом на 15 серпня українські газові сховища заповнені на 57% - у них зберігається 17,6 млрд кубометрів блакитного палива. Цього вистачить для стабільного проходження осінньо-зимового періоду, запевняють у НАК «Нафтогаз України».

«Уряд перед «Нафтогазом» поставив завдання, щоб ми вчасно підготувалися до опалювального сезону, щоб ми могли спокійно його пройти. Хочу запевнити, що «Нафтогаз» цю домашню роботу уже виконав. Сховища наповнені достатньою кількістю природного газу», - відзначив директор з енергоефективності та управління майном групи Нафтогаз, голова Федерації роботодавців нафтогазової галузі **Віталій Щербенко**.

Те, що запасів газу вистачить, підтверджують й історичні дані споживання. Наприклад, у 2018 році у сховищах зберігалось 17,2 млрд кубометрів, у 2017 - майже 17 млрд кубометрів, у 2016 - лише 14,7 млрд кубометрів газу.

Ціна газу для тепловиків і для населення не підвищиться протягом всієї зими

Ринкові ціни на газ продовжують бити рекорди. Нещодавно «Українська енергетична біржа» зафіксувала позначку понад 18 грн за кубометр! На жаль, саме стільки доведеться платити за блакитне паливо бізнесу і промисловості. Однак цінові тренди ніяк не вплинуть на населення і тепловиків.

«Є фіксована ціна газу і для населення, і для теплокомуненерго – вона є вдвічі нижчою за ціну, що формується на вільному ринку. За таких умов не повинно виникнути об'єктивних проблем з проходженням опалювального сезону», - нагадує експерт з питань енергетики Українського інституту майбутнього **Андріан Прокіп**.

Фіксовану ціну на рівні 7,42 грн за кубометр пропонує підприємствам теплокомуненерго державний НАК «Нафтогаз України» в рамках довгострокових трирічних контрактів. Це – найнижча ціна, яку можна знайти на ринку. Про її комфортність свідчить той факт, що контракти з державним постачальником уклали уже понад 40% тепловиків, розповідає директор з інтегрованих комунікацій Групи Нафтогаз **Максим Білявський**.

«До «Нафтогаз Трейдингу» (трейдер газу для промислових споживачів в структурі групи «Нафтогаз», - ред.) станом на 12 серпня звернулися 539 виробників тепла, у тому числі - ОСББ, з 22 регіонів. 371 виробник тепла вже зареєстрований на платформі оператора ГТС. Тому переваги очевидні», - наголосив Білявський.

На його переконання, кількість клієнтів у «Нафтогаз Трейдингу» лише збільшуватиметься, оскільки підстав для зменшення ціни на ринку газу поки що немає. «Нафтогаз» продовжить щотижня інформувати громадськість про стан укладення контрактів з «Нафтогаз Трейдинг».

Кожен має взяти відповідальність за свою ділянку роботи

«Нафтогаз» уже виконав завдання, необхідні для проходження зими. Тепер саме від місцевої влади залежить фінансовий і технічний стан підприємств теплокомуненерго. Це має зробити процес підготовки до зими більш ефективним,

вважають фахівці.

«Ціна на газ, яку може запропонувати «Нафтогаз», об'єктивно - це найнижче, що можна знайти на ринку. Вона є надзвичайно вигідною. Тепер потрібно, щоб тарифи на тепло були затвердженими і обґрунтованими. Більшість місцевих бюджетів має можливість профінансувати реальну вартість тепла», - відзначив економічний експерт **Борис Кушнірук**.

Однак для того, щоб місцева влада змогла ефективно управляти своїм майном, уряд має створити для цього відповідні умови. З весни 2021 року в Україні набрав чинності Закон України від 03.12.2020 №1060 "Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг". Серед іншого, цей документ покликаний врегулювати проблемні питання у сфері теплопостачання. Але для успішної його імплементації уряд та енергетичний регулятор повинні найближчим часом розробити та затвердити необхідні підзаконні акти. Зокрема, для надання можливості місцевій владі формувати тариф на тепло, уряд повинен внести зміни до постанови від 1 червня 2011 р. № 869 "Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на комунальні послуги". За інформацією Міністерства розвитку громад та територій, необхідні зміни уже розроблені і найближчим часом подаватимуться Кабінету Міністрів на затвердження. А для того, щоб населення могло отримувати послугу теплопостачання, регулятор повинен затвердити типову форму публічних договорів.

«Якщо розглядати питання готовності міст і ТКЕ до зими у технічному плані, то великих проблем немає. Але ще треба вжити певних заходів. Перше - це укладання публічних договорів з населенням. Це потрібно, щоб мати змогу продавати теплову енергію за цими договорами, які набрали чинності відповідно до закону. Друге - потрібно мати можливість сформувати тарифи та вчасно їх затвердити», - розповів Член Енергетичного регулятора у 2018-2019 рр. **Євген Магльований**.

Екзаступник міністра розвитку громад та територій України Едуард Кругляк також звертає увагу на необхідності реалізації закону №3508-д про реструктуризацію заборгованості підприємств теплокомуненерго. Закон уже ухвалений Верховною Радою, однак наразі очікує на підписання Президентом.

«Після підписання цього закону необхідно буде у найкоротші терміни затвердити постанови уряду. Це дуже важливий закон, який допоможе і «Нафтогазу» трохи видихнути від боргів, і підприємствам теплокомуненерго - реструктуризувати борги на 3-5 років», - розповів Кругляк.

[Джерело](#)

DW, 05.08.2021

Рискованная игра "Газпрома" с полупустыми газохранилищами в Европе

Андрей Гурков

В Германии пришли к выводу: Россия искусственно создает дефицит газа в ЕС ради скорейшего ввода в строй "Северного потока-2". DW - о возможных сценариях развития событий.

Сомнений больше нет: предстоящей осенью Евросоюз подойдет к началу отопительного сезона с чрезвычайно низкими запасами в подземных хранилищах газа (ПХГ). Так, в Австрии, где находится принципиально важный для российского

газового експорту хаб в Баумгартене, вони заповнені поки всього на третю, хоча звичайний для початку серпня рівень становить приблизно дві третини. Наполовину порожні, що теж дуже незвичайно, ПХГ в Німеччині, в значительній мірі контролюються "Газпромом". ФРГ має найбільш великі в усьому ЄС потужності для зберігання природного газу.

Далі розглядаються питання:

Ціни на газ в Європі продовжують рости

"Газпром" скоротив закупку газу в свої європейські газозберігальні

СМІ Німеччини: Росія намірено збільшує ціни на газ

Значительний ріст експорту по газопроводу "Турецький потік"

Введення в експлуатацію "Северного потоку-2" пов'язано з довгою юридичною процедурою

Перспективи нового газопроводу: сприятливий і несприятливий сценарій

Енергетична безпека Європи викликає сумніви

Знайти повну версію статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 09.08.2021

Україна імпортує газ за рекордними за 6,5 років цінами – дані Мінекономіки

Ярослав Маркин

Середня ціна, за якою Україна імпортувала природний газ в липні 2021 року, становила \$357,32 (9746,82 грн) за 1 тис. м³. Про це йдеться в серпневому звіті Директорату промислової політики і стимулювання розвитку регіонів Міністерства економіки. У червні середня вартість імпорту газу в Україну склала \$334,06 (9084,94 грн) за 1 тис. м³, що на 7% менше, ніж в липні. Також ціни, за якими Україна купувала газ за кордоном в липні 2021 року є максимальними з січня 2015 року. Згідно з даними Мінекономіки, тоді вони становили \$358,7 за 1 тисячу кубометрів. Найдешевший газ був у червні 2020 року – \$88,36 (2257,32 грн) за тисячу кубів.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 11.08.2021

Нафта дешевшає: є побоювання з приводу попиту в Китаї

Яніна Ткачук

Ціни на нафту 11 серпня повернулися в червону зону після 2,5%-го стрибка напередодні. Аналітики знизили свої прогнози попиту на паливо в Китаї через обмеження мобільності на тлі поширення дуже заразного варіанта коронавірусу «Дельта». Це компенсувало оптимістичні перспективи попиту на паливо в США, пише ecn.org. Вартість бареля жовтневої нафти Brent 11 серпня до 8:37 по Києву склала \$ 70,53 (-0,14%). Барель вересневої нафти WTI торгувався по \$ 68,12 (-0,25%).

В ході попередніх торгів еталонні сорти нафти подорожчали на 2,7% і 2,3% відповідно. За словами Джеффри Халлі, старшого аналітика OANDA по Азіатсько-Тихоокеанському регіону, незважаючи на те, що обидва контракти відновили свою 100-денну ковзну середню (100-DMA) – індикатор технічного графіка – їм, схоже, не вистачило імпульсу для значущого поштовпу, оскільки побоювання з приводу варіанту «Дельта» продовжують чинити тиск на ринки. «Короткострокова динаміка в Азії швидко пішла на спад», – додав він.

За підсумками минулого тижня запаси сирої нафти в США впали на 816,00 бар., а запаси бензину – на 1,1 млн бар., свідчать дані Американського інституту нафти (API). Обидві просадки виявилися меншими, ніж очікували аналітики, опита-ні Reuters. Щотижневі дані EIA будуть опубліковані 11 серпня до 17:30 за Києвом. Щомісячний звіт EIA показав, що потреба в поставках з боку Організації країн-експортерів нафти (ОПЕК) перевищить пропозицію ОПЕК на 1 млн б/д в III кварталі і на 300 тис. б/д в IV кварталі 2021 р зазначив у своєму звіті аналітик по сировинних товарах Commonwealth Bank Вівек Дхар. «Оскільки комерційні запаси сирої нафти в країнах ОЕСР вже впали до рівнів, що існували до COVID, посилення прогнозів по ринку нафти, ймовірно, посилить зростання цін на нафту», – додав він. За матеріалами API, Investing.com, Reuters Нагадаємо, ціни на нафту еталонних марок на торгах у вівторок підвищилися після падіння до тритижневих мінімумів днем раніше.

[Джерело](#)

MIND, 12.08.2021

Енергія незалежності: як Україна відстоювала позиції на газовому ринку

Світлана Долінчук

Найзначніші віхи за 30 років та найважчі випробування, з якими довелося зіткнутися.

24 серпня Україна готується відзначити 30-річний ювілей незалежності. Але саме поточний – 2021 рік – може увійти в історію як відправна точка для відліку реальної енергетичної незалежності країни. Це пов'язано з переговорним процесом, під час якого вирішується майбутнє української газотранспортної системи – стратегічного активу, який дістався Україні у спадок від Радянського Союзу і навколо якого в попередні роки розвивалися ключові події, що визначають вектор розвитку всієї країни.

США й Німеччина активно залучені в цю дискусію. Тому Україна ще не була так близька до того, щоб через домовленості на вищому політичному рівні радикально змінити правила гри на газовому ринку, всупереч прагненню «Газпрому» зберегти статус-кво.

Як Україна прийшла до цього? Mind згадує поворотні моменти в сучасній історії енергоринків і ті «партії», які доводилося розігрувати нашій країні або які розігравалися за її участю. Далі в тексті про:

Перемовини щодо «Північного потоку – 2»

Стокгольмський арбітраж

Перший досвід автономної роботи української ГТС

Відмова від туркменського газу

Приєднання України до Європейської енергетичної хартії

Більше корисної інформації, новин та аналітики про світовий енергетичний ринок – на каналі Світлани Долінчук. Читайте тут про головні тренди в енергетиці та торгівлі енергоресурсами, нові технології в нафтогазовій галузі, енергопереході та декарбонізації.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 19.08.2021

У Німеччині призначили уповноваженого уряду по транзиту газу через Україну

Він повинен досягти продовження угоди щодо транзиту на 10 років.

Уряд Німеччини призначив **Георга Вальдерзее** уповноваженим з питань транзиту газу через територію України. Про це пише DW з посиланням на Міністерство економіки і енергетики ФРН.

Тим самим ФРН виконує свої зобов'язання відповідно до угоди з США щодо врегулювання спору навколо російського газопроводу «Північний потік-2».

Вальдерзее повинен добитися продовження контракту на транзит газу, який буде відповідати інтересам всіх сторін. Крім того, в німецькому уряді обіцяють докласти всіх зусиль для "продовження угоди щодо транзиту газу між Україною і Росією на строк до 10 років". Дія чинного контракту закінчується в кінці 2024 року.

Вальдерзее раніше вже виконував обов'язки уповноваженого німецького уряду з питань транзиту газу Україною в 2019 році. Тоді проходили переговори про продовження контракту щодо транзиту.

Нагадаємо, що **"Газпром" продовжує скорочувати транзит через Україну**. Російський монополіст викупив мінімум з запропонованих додаткових твердих потужності прокачування через Україну.

Раніше повідомлялося, що **російський засекречений експорт газу в першому півріччі поточного року виріс** до 20 млрд доларів. Це на 72% (7,4 млрд доларів) більше, ніж за січень-червень 2020 року.

Хоча **запаси газу в підземних сховищах «Газпрому» в Німеччині скоротилися до 13%**, в Австрії - до 14%. При цьому в Європі на даний час найвищі ціни на газ, на піку сезон закачування газу в сховища, але компанія не розглядає можливість збільшення транзиту через Україну.

[Джерело](#)

ENERGY CLUB, 20.08.2021

Без забезпечення фінансово збалансованого механізму успішне виконання нової моделі ПСО мало ймовірно

Іван Григорук, віцепрезидент Energy Club

Скоріше за все нова модель ПСО зможе працювати в умовах, близьких до ідеальних, чого майже не буває.

А ми розуміємо, що це не ідеальний сценарій, коли формуються касові розриви у постачальників універсальних послуг, коли в учасників різних сегментів ринку створюватимуться нові заборгованості, коли через певні маніпуляції "Енергоатом" чи інші компанії опиняються на балансуєчому ринку, де продаватимуть електроенергію з вагомим дисконтом та ін.

Якщо грубо порахувати, то у нас 13 млн побутових споживачів, отже формується сума приблизно 6 млрд грн, яку потрібно буде компенсувати по моделі фінансового ПСО для населення. Я вже не говорю про реальний сценарій, коли доведеться покривати всі пов'язані з цим ризики, висвітлені раніше.

Коротко кажучи, без забезпечення фінансово збалансованого механізму виконання нової моделі ПСО "вартість" її впровадження може досягти понад 15 млрд грн, які ляжуть на плечі самих же компаній з обов'язками по ПСО чи держави,

а може й опосередковано навіть на самих споживачів.

Отже, буде не легко, а я ще навіть не згадував про поточні та старі борги, які й досі не врегульовані.

Хочу зазначити, що потрібно дивитись комплексно на ситуацію в енергетичній галузі, бо всі її складові впливають на надійність роботи ОЕС, проходження осінньо-зимового періоду та й на успішність впровадження фінансового ПСО.

От ми говорили про всю генерацію, але забули про теплову, а це, на мою думку, прямо стосується маневрових потужностей, які задіяні для регулювання по частоті та потужності нашої енергосистеми та забезпечують надійність її роботи.

Участь ТЕС і ТЕЦ в енергоміксі є технологічною необхідністю і тому ми повинні розуміти, якою є собівартість електроенергії для теплової генерації. Наведу приклад реальної собівартості вугільної генерації: собівартість 1 кВт, виробленого на вугіллі марки Г виходить 3,20 грн, а марки А - близько 3,6 грн за кВт-год. Станом на сьогодні на складах немає ні одного, ні другого товарного вугілля і необхідні запаси тільки формуються для проходження осінньо-зимового максимуму.

Це значить, що можливий сценарій переходу на спалювання газу, а це найдорожча генерація. Собівартість кВт-год найдорожчого газового блоку - 5,20 грн.

Я сумніваюсь, що в прогнозному балансі НАК "Нафтогазу" взагалі передбачалася така ситуація, і чи в НАКу взагалі є вільний об'єм газу, щоб перейти на такий сценарій часткового заміщення вугілля, щоб можна було пройти осінньо-зимовий максимум і не заморозити міста.

Поки вугільна генерація масово пішла в ремонти обладнання для того, щоб заповнити свій склад для проходження осінньо-зимового максимуму. Ми повинні розуміти, що грошей у теплової генерації, а це десь близько 6,6 млрд грн з різних причин, які зазначені були раніше, немає. Потрібно думати про те, як, за рахунок кого, чи з чією допомогою сформувати необхідні запаси вугілля, щоб ми не перейшли на найдорожчу газову генерацію, або відновили можливість імпорту електроенергії як аварійну допомогу.

Говорячи про пропозиції:

Перше, потрібно забезпечити кредитними лініями уповноважених державних банків, щоб тепловики змогли сформувати запаси вугілля на ТЕС і ТЕЦ.

Друге, стосовно цінових обмежень на РДН, потрібно встановити їх на рівні собівартості виробництва найдорожчого енергоблоку, щоб верхні прайс-кепи були підняті. Дійсно це потрібно зробити.

Третє, це обов'язкове забезпечення фінансової збалансованості механізму нової моделі ПСО. Інакше, враховуючи всю картину, подивимось, як ми вийдемо із зими з цим фінансовим ПСО.

Важливо забезпечити постачання електроенергії для незахищених верств населення цільовими бюджетними коштами. Як вони будуть формуватись і за рахунок кого? Зрозуміло, що це буде за рахунок прибутку в основному державних компаній. Але це лишає можливість ці компанії далі розвиватись та модернізувати свою матеріально-технічну базу, генеруючі потужності чи будувати нові.

В перспективі на 2022 рік нам потрібно впровадити повноцінний ринок потужностей, який дозволить забезпечити покриття умовно постійних витрат генеруючих компаній в періоди, коли їх потужність не є затребуваною. Це

дозволить утримувати їх в належному технічному стані, а також якісно проходити наступні осінньо-зимові періоди.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 03.08.2021

Голови міжнародних комітетів парламентів 9 країн виступили проти ПП2

У заяві "Північний потік-2" називається геополітичним проектом, спрямованим на розширення впливу Росії на Європу шляхом панування на енергоринку.

Голова Комітету з міжнародних відносин Сенату США **Роберт Менендес** разом з колегами з Естонії, Чехії, Ірландії, Латвії, Польщі, України, Сполученого Королівства та Литви підписали спільну заяву, у якій висловилися проти домовленості США та Німеччини щодо газопроводу "Північний потік-2". Текст заяви [опублікований](#) на сайті американського сенатора.

Ознайомитись з повною версією статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

MIND, 17.08.2021

Слова ще не документ: «Газпром» вперше прокоментував заяву ФРН і США по «Північному потоку-2»

Заява сторін про можливі санкції «не є юридично зобов'язуючим документом»

Російський енергетичний гігант «Газпром» у звіті за II квартал вперше позначив свою позицію щодо заяви США і Німеччини по газопроводу «Північний потік-2».

«21 липня 2021 року була опублікована спільна заява США та ФРН, відповідно до якої сторони домовилися, що в разі використання Росією поставок енергоресурсів в якості зброї ФРН зробить у відповідь дії на національному рівні та на рівні Європейського союзу, включаючи введення санкцій. Зазначена заява носить декларативний характер і за своєю правовою природою не є юридично зобов'язуючим документом», – цитує документ «Газпрому» видання «Інтерфакс».

Нагадаємо: голова партії «Альтернатива для Німеччини» Йорг Мойтен заявив, що новий німецький уряд, якщо його сформуєть «Зелені», може відмовитися від газопроводу «Північний потік-2»

[Джерело](#)

MIND, 17.08.2021

Німеччина не виключає відмову від «Північного потоку – 2» *Це може статися якщо до влади прийдуть «Зелені»*

Новий німецький уряд, якщо його сформуєть «Зелені», може відмовитися від газопроводу «Північний потік-2». Про це заявив голова партії «Альтернатива для Німеччини» («АДГ») **Йорг Мойтен** в інтерв'ю російському виданню «Ізвестія».

«Новий федеральний уряд на чолі з «Зеленими» може бути настільки ідеологічно сліпим, що переріже цю життєво важливу для ФРН артерію («Північний потік-2»), – сказав Мойтен.

За його словами, наслідком такого кроку стане «кінець Німеччини як

розвине-ної промислової держави» і «кінець поточного зльоту цієї нібито «Зеленої» партії».

Глава «Оператора газотранспортної системи України» (ОГТСУ) **Сергій Макогон** наголосив, що без газотранспортної системи України Європа на 80% залежатиме від газогонів «Газпрому».

Україна заявила, що оскаржить сертифікацію «Північного потоку-2». За даними оператора проєкту Nord Stream 2 AG, газопровід добудований на 99%. Будівництво планують повністю завершити в серпні.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 20.08.2021

Україна не буде змінювати свою газову стратегію через "Північний потік-2"

Але для реалізації планів необхідні гроші, що надходять від транзиту газу.

Керівник "Нафтогазу" **Юрій Вітренко** заявив, що Україна не планує міняти транзитну газову стратегію і буде наполягати на зупинці запуску російського газопроводу "Північний потік-2". Про це він заявив під час відвідання морського нафтового терміналу "Південний", повідомляє Радіо Свобода.

За його словами, ця проблема, швидше за все, буде обговорюватися на зустрічі двох президентів - **Джо Байдена** і **Володимира Зеленського** в США.

"Ми вважаємо, що цей геополітичний проєкт повинен бути зупинений, у тому числі завдяки санкціям США", - зазначив глава НАКу. При цьому, за його словами, триває робота з парламентарями США - конгресменами і сенаторами.

"Ми переконуємо їх, що має відбутися накладення дієвих санкцій на оператора цього проєкту Nordstream AG, для того, щоб газ по цьому трубопроводу не йшов у Європу в обхід України".

Він зазначив, що Україна не веде ніяких переговорів про компенсації. Крім того, нагадав, що Україна планує здійснити "зелений перехід" на протязі 15 років, але для того, щоб його здійснити, потрібно вкладати десятки мільярдів доларів, які країна отримує від транзиту газу.

Як зазначив Вітренко, ці питання також будуть обговорюватися під час візиту канцлера Німеччини **Ангела Меркель**.

Рейтингове агентство **Fitch Ratings** покращило довгостроковий кредитний рейтинг дефолту емітента (РДЕ) держкомпанії "Нафтогаз" у валюті зі "стабільного" на "позитивний" підтвердив сам рейтинг на рівні "В".

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 20.08.2021

В Україні може з'явитися робоча група з нейтралізації загроз «Північного потоку – 2»

Передбачається створення цілої комунікаційної платформи для обговорення та напрацювання пропозицій з нейтралізації загроз, які можуть з'явитися після запуску «Північного потоку-2». Поки відомо, що до неї увійдуть члени уряду.

В Україні створюється робоча група для нейтралізації загроз національній безпеці, пов'язаних з майбутнім запуском газопроводу «Північний потік-2». Поки відомо, що до неї увійдуть члени уряду. Відповідні листи за підписом прем'єра **Дениса Шмигала** і глави Офісу президента **Андрія Єрмака** потрапили до

журналістів «РБК-Україна».

Зокрема, у листі до прем'єра Єрмак з ініціативи президента **Володимира Зеленського** просить погодити включення віцепрем'єра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції **Ольгу Стефанішину** та міністра юстиції **Дениса Малюську** до робочої групи з напрацювання цих пропозицій.

В Україні може з'явитися робоча група з нейтралізації загроз «Північного потоку-2»

У відповідному листі Д.Шмигаль погодив їх включення, а також включення міністра енергетики **Германа Галуценка**.

Передбачається створення цілої комунікаційної платформи для обговорення та напрацювання пропозицій щодо заходів з нейтралізації загроз, які можуть з'явитися після запуску «Північного потоку-2».

До слова, Зеленський порівняв запуск «Північного потоку-2» з фільмом із поганою кінцівкою

Андрій Коболєв пояснив, чому США змінили свою позицію щодо «Північного потоку-2».

До слова, дев'ять країн вимагають зупинити «Північний потік-2».

Як відомо, польська держкомпанія PGNiG і її дочірня компанія PGNiG Supply & Trading відправили заявку до німецького регулятора BNetzA із вимогою включити їх до процедури сертифікації. Таким чином Польща може завадити реалізації російського газового проєкту у ЄС.

[Джерело](#)

♦ *Відновлювані джерела енергії*

MIND, 10.08.2021

Стартап Nova отримав інвестиції на серійне виробництво турбін, що генерують енергію з припливів

Це дає надію, що сектор припливної енергетики вийде на промислову основу, сподіваються в компанії

Британський стартап Nova Innovation готується налагодити серійний випуск екологічно чистих турбін для виробництва електроенергії. В рамках проекту VOlume Manufacturing and Logistics for Tidal Energy (VOLT) компанія залучила \$2,7 млн інвестицій від державного фонду Scottish Enterprise, пише The Engineer, на який посилається HighTech Plus.

Отримані кошти будуть використані для доопрацювання технології таких турбін і запуск самого виробництва.

VOLT – це дворічний проект, спрямований на створення першої в Європі складальної лінії для масового виробництва припливних турбін.

Nova Innovation почне будівництво в найближчі місяці і планує завершити його до 2023 року. Ініціатива передбачає замкнутий цикл виробництва – стартап повинен бути готовий до масових і стабільних поставок припливних турбін як для британських компаній, так і для зарубіжних клієнтів. На додаток Nova також надасть адаптовану платформу віддаленого спостереження (ROP) для моніторингу навколишнього середовища на ділянках, які працюють на припливній енергії.

Важливо відзначити, що Nova Innovation – не новачок в розробці припливних турбін. Перші версії таких турбін, створених компанією, живлять електромережу Шетландських островів більше п'яти років і незабаром будуть вперше розгорнуті в Північній Америці і континентальній Європі.

Правда, це будуть не промислові системи, а демонстративні технології.

У березні цього року Nova також запустила експериментальний проект на острові Йелль – компанія створила першу зарядку для електромобілів, що працює виключно на енергії хвиль. Станція успішно обслуговує усі 45 електромобілів жителів острова.

Як повідомлялося, японська компанія має намір довести, що енергія хвиль удвічі ефективніша за енергію вітру і сонця.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 18.08.2021

Введення в Україні акцизу на «зелену» енергію суперечить світовій практиці

Гройсман вважає, що в умовах глобального переходу до «зеленої» енергетики, рішення української влади суперечить здоровому глузду. Розвиток відновлюваної енергетики в Україні сповільнився через політичні ризики та боргову кризу в галузі. Рішення української влади обмежити розвиток відновлюваної енергетики шляхом введення додаткового акцизного податку на «зелену» енергію призведе до відста-вання України від країн цивілізованого світу. Про це заявив експрем'єр-міністра України (2016-2019) **Володимир Гройсман** в ефірі телеканалу «Україна24».

[Джерело](#)

♦ *Нові технології*

ДТЕК, 05.08.2021

ДТЕК Мережі тестує норвезькі системи для моніторингу підземних ліній електропередачі

Кабельні лінії операторів системи розподілу ДТЕК Мережі будуть працювати з норвезькими системами Smart Cable Guard від компанії DNV. Це інноваційна технологія моніторингу підземних електричних ліній. Вона дозволяє в режимі реального часу оцінювати стан кабельної мережі та у випадку аварії, з точністю до одного метра, виявити пошкоджену ділянку. **Нова технологія є частиною Smart Grid, яку послідовно розвиває ДТЕК Мережі.**

Пілотний проект реалізований у місті Києві оператором системи розподілу ДТЕК Київські електромережі, який входить до операційного холдингу ДТЕК Мережі. Більше 90% ліній електропередачі в столиці знаходяться під землею, саме цей критерій став вирішальним для вибору місця проведення пілоту.

Перші пристрої Smart Cable Guard встановлені на двох ділянках кабельних ліній, що виходять з підстанцій «Пріорська» та «Вокзальна». Завдяки норвезькій системі енергетики можуть превентивно реагувати на потенційні дефекти в мережі. А у разі аварії швидко та точно знаходити місце відключення в підземних лініях електропередачі, що скоротить час відновлення електропостачання для клієнтів. Наразі система працює у тестовому режимі. Фахівці випробовують якість її роботи в різних умовах функціонування мережі та з урахуванням технічного стану кабельних ліній.

«ДТЕК поділяє європейські цінності ведення бізнесу, інвестує в цифрову трансформацію, новітні технології та інновації. Ми впроваджуємо технології автоматизації та цифровізації для того, щоб перетворити українські мережі в інфраструктуру Smart Grid – надійну, гнучку та стійку. Завдяки використанню розробок норвезької компанії DNV наші фахівці зможуть моніторити підземні лінії в реальному часі та виявляти місце аварій з точністю до одного метра. Такі інноваційні технології допомагають нам надавати сучасний і якісний сервіс нашим клієнтам», – зазначив генеральний директор ДТЕК Мережі Іван Гелюх.

[Джерело](#)

MIND, 06.08.2021

Декарбонізація на порозі: чим в Україні можна замінити вугільні ТЕС

Інна Коваль

В статті розглядаються питання:

Які технології та інвестиції дозволять зменшити вуглецевий слід і подолати «зелено-вугільний парадокс»?

Чому в Україні розуміють проблему, але не можуть нічого зробити?

Є різні варіанти підвищення «гнучкості» ОЕС, але всі – на технічну перспективу.

Крім того, в статті пропонуються *основні тези доповідей Максима*

Немчінова, заступника міністра енергетики України та Віталія Зайченка, голов-ного диспетчера НЕК «Укренерго», спеціалістів з відомств, які несуть безпосе-редню відповідальність за подальший розвиток і функціонування ОЕС України.

Ознайомитись з повною версією статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

DW, 07.08.2021

Можно ли заменить газ в украинской ГТС на "зеленый" водород?

Александр Куницкий

В ЕС все активнее говорят о водороде для перехода на "зеленую" энергетику. Именно он способен заменить газ, уголь и другие энергоносители. В выигрыше может оказаться и Украина.

В статті розглянуто питання:

Заменить газ на водород в украинской ГТС не так просто

Партнерство ЕС и Украины

Европейцы делают ставку на водород

Дорогостоящая модернизация

Когда заработает "Северный поток-2" надобность в украинском транзите отпадет

Смесь газа и водорода

Водородные планы украинских компаний

Ознайомитись з повною версією статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 09.08.2021

Биометан для регулювання енергосистеми України

Як збільшити частку енергії з відновлювальних джерел, не розбалансувавши енергосистему та не збільшуючи викиди вуглецю.

**Георгій Гелетуха, голова правління
Біоенергетичної асоціації України**

Опоненти розвитку ВДЕ, як правило, наводять кілька технічних аргументів неможливості досягнення великої частки ВДЕ в енергосистемі:

Швидкий розвиток ВДЕ призводить до проблем з балансуванням енергосистеми навіть у деяких країнах ЄС.

У певні піки споживання маневрена газова генерація не справляється і балансування відбувається за рахунок вугільної генерації, або за рахунок перетоків з сусідніх країн, приводячи до збільшення викидів парникових газів від теплової генерації у цих країнах. В Україні до цього явища застосовують термін "зелено-вугільний парадокс".

Країни, які намагається досягти найбільшої частки ВДЕ в генерації можуть створювати небаланси для інших країн і проблеми на їх шляху до енергетичного озеленення.

Якщо коротко, то суть цих аргументів зводиться до тези – високої частки ВДЕ в енергосистемі досягти неможливо, оскільки не вирішене технічне питання за

рахунок яких **вуглецево нейтральних** джерел балансувати такі системи.

Автори цих думок праві у констатації факту, що без суттєвого нарощування частки вуглецево нейтральних маневрових потужностей і накопичувачів енергії високу частку ВДЕ в енергосистемі досягти практично неможливо.

Тому створення таких потужностей є вкрай актуальною задачею. Наразі в світі розглядають кілька можливостей вуглецево нейтрального балансування енергосистем з високою часткою ВДЕ.

Гідроенергетика та гідроакumuлюючі потужності

Саме вони зараз виконують основну роль вуглецево нейтрального балансування енергосистем в більшості країн світу, включаючи Україну. На жаль резерв подальшого розвитку гідроенергетики в Україні вже практично вичерпано, а резерв будівництва гідроакumuлюючих потужностей суттєво обмежений технічними і екологічними вимогами.

Маневрена генерація на природному газі

Наразі широко розповсюджений і найбільш технічно готовий тип генерації, проте він не є вуглецево нейтральним. Генерація на природному газі утворює менше викидів парникових газів, ніж генерація на вугіллі, проте значно більше, ніж генерація на ВДЕ.

Саме тому природний газ розглядається в Європейському зеленому курсі тільки як перехідне паливо, використання якого має бути практично зупинене до 2050 р.

Розрахунки фінської компанії **Wärtsilä**, яка прорахувала для України сценарії розвитку електроенергетики до 2050 року, показують, що сценарій, який забезпечує найдешевшу електроенергію, передбачає частку **83% ВДЕ** до 2050 року (в основному з сонця і вітру).

Інші 17% планується отримувати за рахунок маневрених потужностей на природному газі і накопичувачів енергії.

Накопичувачі енергії

Дуже перспективний напрямок для частотного регулювання, а також перенесення надлишків виробленої електроенергії в межах доби. Зокрема, очікується що такі системи у недалекому майбутньому зможуть накопичувати надлишкову електроенергію від сонячних електростанцій у денний період і віддавати її в систему у вечірній пік споживання.

Накопичувачі на базі акумуляторів не розглядаються як перспективні для сезонного перенесення надлишків енергії, наприклад, з літнього на зимовий період.

Зелений водень

Це водень отриманий з відновлюваних джерел – в основному шляхом електролізу води за рахунок сонячної і вітрової електроенергії. Також дуже перспективний напрямок як для внутрішньодобового, так і міжсезонного перенесення енергії.

Проте на сьогодні він достатньо дорогий і потребує значних інвестицій в модернізацію газової інфраструктури і газового обладнання. Більшість прогнозів широкомасштабного використання зеленого водню передбачають створення окремої нової інфраструктури для зеленого водню (нові воднепроводи та газове обладнання для використання водню).

Синтетичний метан

Щоб запобігти значних інвестицій в модернізацію газової інфраструктури і

газового обладнання багато експертів пропонують метанацію зеленого водню (проведення реакції $\text{CO}_2 + 4\text{H}_2 = \text{CH}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$) з отриманням синтетичного метану.

Зокрема, оцінки фінської компанії Wärtsilä Corporation демонструють, що з урахуванням вартості модернізації газової інфраструктури під використання водню, більш рентабельним є конвертація зеленого водню у синтетичний метан з використанням існуючої газової інфраструктури.

Біометан

Це біогаз, доведений до якості природного газу, що містить, як правило, 95-98% метану (CH_4). В основному його отримують з біогазу, який отримано шляхом анаеробної ферментації біомаси, за рахунок видалення з нього CO_2 .

Основною перевагою біометану є повна готовність газової інфраструктури до його транспортування і енергетичного використання, оскільки біометан є повним аналогом природного газу.

Залишаються незмінними газопроводи, газові котли та двигуни, газові електростанції, інше енергетичне обладнання, що спроектоване для використання природного газу.

По друге, вартість біометану є конкурентною до вартості зеленого водню на найближчу перспективу.

Серед інших переваг біометану слід відмітити наступні. Україна має найбільшу в Європі площу сільськогосподарських угідь і, відповідно, один з найбільших в світі потенціалів аграрної сировини для виробництва біометану.

Україна має розвинену газорозподільчу мережу і потужну газотранспортну систему, що дає можливість виробникам біометану підключитися до газових мереж на більшості території України.

До цього треба додати можливість альтернативного завантаження української ГТС біометаном після завершення терміну контракту з Росією у 2024 році. Потенціал виробництва біометану в Україні оцінюється у 7,8 млрд м³/рік.

Комбінація переваг біометану і зеленого водню

Експерти Біоенергетичної асоціації України вбачають найбільші перспективи у комбінації переваг обох відновлюваних газів – біометану та зеленого водню.

Концепція перетворення зеленого водню у синтетичний метан передбачає:

Розміщення поряд обладнання для виробництва зеленого водню і біометану;

Конвертація зеленого водню у біометан, провівши його реакцію з CO_2 , який виділяється під час виробництва біометану;

Закачування у газопровід біометану плюс синтетичного метану, у який було конвертовано зелений водень.

Використання такої концепції дозволить додатково до 7,8 млрд м³/рік біометану долучити 5,6 млрд м³/рік синтетичного метану, що буде отриманий з побічного CO_2 біометанових заводів і зеленого водню.

Таким чином, виробництво біометану в Україні дозволяє залучити 7,8 млрд м³/рік біометану, а конверсія зеленого водню у синтетичний метан – ще 5,6 млрд м³/рік синтетичного метану.

Цього більше ніж достатньо для повного переведення необхідної Україні газової маневреної генерації на біометан.

Вважаємо декарбонізацію маневрених газових потужностей через використання біометану і синтетичного відновлюваного метану однією з найбільш

перспективних опцій для підвищення маневреності енергетичної системи України з високою часткою ВДЕ.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 09.08.2021

У Британії встановили систему накопичення енергії на 100 МВт

Стимулом для запуску проєкту було великомасштабне відключення електроенергії близько двох років тому

У Великобританії підключено до мережі електроакумлюючу [систему потужністю](#) 100 МВт і ємністю 100 МВт-год. Про це повідомляє [пресслужба Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження](#).

«Проєкт реалізовано китайською компанією Sungrow - світовим виробником інверторів для відновлюваної енергетики. Система зберігання енергії буде надавати послуги з регулювання частоти мережі, а також максимізувати використання відновлюваних джерел енергії», - йдеться у повідомленні.

Нагадаємо, в Україні уже є два пілотних проєкти систем накопичення: промислова система потужністю 1 МВт і ємністю 2,25 МВт-год зведена компанією «ДТЕК» в Енергодарі на майданчику біля Запорізької ТЕС, ще один проєкт – тестування компанією «KNESS» у Вінниці першої промислової системи накопичення енергії, яка повністю розроблена, спроектована та виготовлена в Україні.

Для законодавчого врегулювання питання вже розроблено низку законопроектів: № 5436 від 28.04.2021, № 5436-1 від 11.05.2021, № 5436-2 від 19.05.2021.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 12.08.2021

Робоча група з розробки Водневої стратегії України провела перше засідання

11 серпня під головуванням заступниці міністра енергетики **Юлії Підкоморної** відбулося перше засідання міжвідомчої робочої групи з розробки Водневої стратегії України. У нараді взяли участь представники Міністерства довкілля та природних ресурсів, Держенергоефективності, галузевих організацій та експерти.

Юлія Підкоморна відмітила, що Стратегія має бути динамічним документом з урахуванням новизни галузі. При цьому, вона наголосила, що водень є одним із інструментів декарбонізації і кліматичної політики України та Європи.

«Водень сьогодні має вирішальне значення для перетворення Європи на клімат-нейтральний континент до середини століття, тобто до 2050 року. Ключовою перевагою водню є те, що він може забезпечити інтеграцію всіх секторів. Починаючи від балансування режимів енергосистеми, використання в металургійній та хімічній промисловості, транспорті та опаленні», - зазначила Юлія Підкоморна.

Зважаючи на обмеженість ресурсів для виробництва «зеленого водню» європейські країни розглядають Україну як пріоритетного партнера в частині імпорту водню. Ця перевага буде використана для розвитку водневої економіки України.

За результатами засідання було визначено основні напрями, за якими

працюватимуть члени робочої групи та окреслено коло питань для наступного детальшого опрацювання.

[Джерело](#)

ЛГА, 17.08.2021

"Зелений водень" – альтернатива нафті та газу. Як Україні стати топ-гравцем на еко-ринку

**Анатолій Бойко, сооснователь
ОО Развитие IT образования**

Попит на водень у світі зростає. І не просто так. 5 причин для розвитку виробництва зеленого водню в Україні

Багато років триває дискусія про те, як зменшити негативний вплив діяльності людини на довкілля. Провідні країни світу формують власні стратегії розвитку економіки, заснованої на поновлюваних ресурсах. Зараз все більшу увагу привертає так званий "зелений водень", здатний замінити інші види палива. Україна активно залучається до переходу світу на водень, ініціюючи проекти з його виробництва та транспортування, оскільки вони відкривають перед нашою економікою серйозні перспективи.

Попит на водень у світі зростає

Інтерес до цього виду палива не просто зростає. Деякі країни вже зараз активно тестують його використання в різних галузях. Один із найбільш активних лобістів "зеленого водню" в Європі – Німеччина. У червні минулого року уряд прийняв "Національну водневу стратегію". У цьому 30-сторінковому документі розписано, як ФРН планує відмовлятися від вуглецевого палива.

Планується, що в першу чергу це паливо замінить традиційне в транспортній сфері. На водень будуть поступово переводитися вантажні автомобілі, кораблі, поїзди. В межах експерименту Німеччина ще у 2018 році запустила два потяги, які працюють виключно на водні й не викидають в атмосферу шкідливі речовини. Найближчим часом там планується запуск ще кількох подібних потягів.

Торкнеться ця зміна не тільки автомобільного, морського та залізничного транспорту. Водень буде витіснити традиційне вуглецеве паливо в чорній металургії, нафтохімії, авіації. Уряд Німеччини вже виділив на фінансування досліджень, створення технологій і розвиток міжнародного співробітництва в цій галузі 9 млрд євро.

Всі ці глобальні зміни зажадають величезної кількості "зеленого водню". Особливо враховуючи, що саме його виробництво, відповідно до німецької стратегії, має бути налагоджено на основі відновлюваних джерел енергії. Вже зараз уряд ФРН веде активні переговори з Марокко – країною з великим потенціалом розвитку вітроенергетики.

При цьому очевидно, що країни Північної Африки не закриють всієї потреби ЄС у водні. Тому одним із завдань німецької стратегії на період з 2024 до 2030 року є "інтернаціоналізація процесу переходу на водень", що фактично означає готовність Німеччини допомогти в розбудові інфраструктури під водень. Простіше кажучи – отримати під це необхідні інвестиції:

...І породжує пропозицію

При цьому інші ресурси – кінцеві

Водень вуглецево-нейтральний...

...та простимулює економічне зростання

Для України залученість до енергетичної еволюції, яку ми спостерігаємо в Європі, означає додатковий спектр можливостей. Згідно зі звіттом "Hydrogen roadmap Europe", частка водневого палива в енергобалансі ЄС до 2050 року може досягти 24%. Нині його частка становить всього 2%. Тобто це перспективний ринок, який тільки формується й в наступні пару десятків років буде відігравати значну роль в енергетиці ЄС. Україні вже зараз необхідно приділити більше уваги розробці дорожньої карти з розвитку водневої енергетики, яку профільне міністерство обіцяло представити в цьому році. Однак цей документ досі не надали громадськості. Хоча "заходити на цей ринок" необхідно саме зараз. Необхідна чітка стратегія, в якій буде передбачено послідовні кроки по створенню потужностей для виробництва водню.

Розвиток цієї галузі також спровокує й зростання в суміжних сферах: починаючи від модернізації інфраструктури під транспортування водневого палива в Європу до структурних змін в машинобудуванні. Наприклад, створення виробничих ліній під авіаційні двигуни на водні, попит на які у світі, очевидно, незабаром також буде значний. Це, зі свого боку, призведе до створення нових робочих місць і отримання доходів від імпорту палива за кордон.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 18.08.2021

"Зелені" гібридні електростанції – можливість для України

Балансувати "зелену" енергетику можна ще до її потрапляння в єдину енергосистему. Наскільки ефективні такі проєкти і чи можна їх реалізувати?

Сергій Качан, аналітик

Української вітроенергетичної асоціації

Використання відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) має низку переваг у порівнянні з традиційною генерацією.

Остання значно залежить від цін на паливо, забруднює довкілля та збільшує енергозалежність країни.

"Зелена" генерація відіграє ключову роль у боротьбі зі зміною клімату, адже у світі вона визнана одним з головних механізмів скорочення викидів CO₂.

Утім, ідеальних технологій не існує. Ахіллесовою п'ятою "зеленої" генерації, особливо сонячних (СЕС) та вітрових (ВЕС) електростанцій, є мінлива природа такої генерації, що потребує необхідної гнучкості енергетичної системи.

Українська енергосистема перенасичена застарілими і неманевровими потужностями теплових та атомних електростанцій, а держава ігнорує модернізацію системи для підвищення її гнучкості. Через це в найближчі роки країні загрожує дефіцит генеруючих потужностей.

Це призведе до віялових відключень електроенергії, адже нову "зелену" генерацію в умовах постійних обмежень і відключень не побудують, а стару традиційну генерацію мають виводити з експлуатації. Далі:

Як балансувати енергосистему

Країни, де розвиваються "зелені" гібридні установки

Як це працює

Кому вигідні такі електростанції

Чи можливе використання гібридних станцій

Ця технологія може змінити енергетичний сектор України, усунувши поточні виклики та загрози. Технологія "зелених" гібридних електростанцій рано чи пізно з'явиться і в Україні. Можливо, варто пришвидшити цей процес?

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 19.08.2021

Уряд Великобританії опублікував водневу стратегію нова енергія

Біг-Бен почав відбивати час нової енергетичної епохи. До 2030 року Сполучене Королівство планує перевести третину енергетики на водень.

Уряд Великобританії опублікував стратегію використання водню, в якій говориться, що нова галузь країни допоможе створити до 100 тис робочих місць до 2050 року, а обсяг водневого ринку буде оцінюватися в 13 млрд фунтів стерлінгів (\$17,9 млрд), – повідомляє телеканал CNBC.

Міністр у справах бізнесу і енергетики Великобританії Кваси Квартенг заявив, що до 2030 року Великобританія планує досягти 5 ГВт потужностей виробництва водню з низьким вмістом вуглецю. Таке збільшення потужності дозволить виробляти водень в кількості, еквівалентній кількості газу, яке споживає щорічно 3 млн домогосподарств.

Цільовий показник в 5 ГВт був включений в урядовий план так званої «зеленої промислової революції», опублікований в листопаді 2020 року. Влада заявила, що до 2050 року до 35% енергоспоживання Великобританії може бути забезпечено воднем. У середньостроковій перспективі воднева економіка країни може залучити 4 млрд фунтів стерлінгів інвестицій і створити понад 9 тис. робочих місць до 2030 року.

«Воднева стратегія британського уряду внесла довгоочікувану ясність. Стратегія пропонує позитивне бачення ролі водню в досягненні екологічних амбіцій Великобританії, яка прагне наблизити кількість викидів вуглецю до нульового показника», – сказав директор з політики Асоціації поновлюваних джерел енергії і чистих технологій Френк Гордон.

[Джерело](#)

♦ **Тарифи, ринок електроенергії**

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 11.08.2021

Тариф на електроенергію для населення знижують до 1,44 грн з жовтня

Кабінет Міністрів ухвалив рішення знизити тариф на електроенергію для населення до 1,44 грн/кВт за умови споживання до 250 кВт-год на місяць.

Про це прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль** заявив під час засідання уряду 11 серпня.

Для домогосподарств, які споживають понад 250 кВт-год на місяць, тарифи залишаються без змін на рівні 1,68 грн/кВт. Нові правила запрацюють з 1 жовтня.

Модель покладених спеціальних обов'язків поширюється на державні енергогенеруючі підприємства "Енергоатом" та "Укргідроенерго".

Зазначається, що межа у 250 кВт-год на місяць перевищує середньомісячний рівень споживання електроенергії в Україні – 168 кВт-год. Як зазначив міністр енергетики Герман Галущенко, понад 250 кВт-год електроенергії споживають лише 20% домогосподарств.

Нагадуємо:

Найпізніше оновлену модель спеціальних обов'язків на ринку електроенергії представлять до Дня Незалежності України, вона визначить новий принцип утворення тарифів для населення.

Рада нацбезпеки та оборони вбачає ознаки монополії на енергетичному ринку в Україні та готова у разі загрози національній безпеці вводити на підприємствах енергопостачання тимчасові адміністрації.

Кабінет Міністрів на засіданні 28 липня затвердив постанову, якою продовжив до 31 серпня спецобов'язки відпускати населенню електроенергію за тарифом 1,68 грн/кВт-год.

Очільник Нацкомісії з енергетики Валерій Тарасюк розповів, що немає іншого виходу, крім як вирівнювати поступово тариф на електроенергію для споживачів та промисловості – незабаром має бути ухвалене рішення щодо механізму.

Міненерго розраховує запустити нову модель спецобов'язань (ПСО) щодо забезпечення електроенергією населення з 1 серпня.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 11.08.2021

Для 80% українців знижено тарифи на електроенергію

З 1 жовтня для населення, що споживає електроенергію менше 250 кВт*год на місяць, тариф знизиться на 14% - до 1,44 грн.

Сьогодні на засіданні Кабінет Міністрів прийняв розроблену Міністерством енергетики постанову «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 р. № 483 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Прийняття цього документу дозволить посилити захист побутових споживачів електричної енергії та запровадити фінансову модель покладення спеціальних обов'язків із забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (ПСО).

Прийняття постанови забезпечить перехід від товарного до фінансового

механізму ПСО та, водночас, забезпечить доступність електричної енергії для побутових споживачів.

«З 1 жовтня ми знижуємо тарифи для абсолютної більшості населення, що споживають до 250 кВт*год. Йдеться про 80% домогосподарств. Для таких людей тариф буде складати 1,44 грн з ПДВ.

Це стане можливо завдяки впровадженню фінансової моделі ПСО. Така модель в Україні запроваджується вперше і передбачає, що державні генеруючі компанії, зокрема, «Укргідроенерго» і «Енергоатом» стають ключовими учасниками її реалізації», - наголосив Герман Галущенко.

Він зазначив, що до 1 жовтня всі учасники матимуть достатньо часу для підготовки до реалізації нової моделі. До того часу діятиме нинішній тариф на електроенергію – 1,68 грн/кВт*год.

[Джерело](#)

БИЗНЕС ЦЕНЗОР, 12.08.2021

Якою буде нова модель постачання електрики населенню

Сергій Головнюв

Уряд понизив тарифи на електроенергію для частини населення. Джерелом компенсації пільгової ціни залишаються державні підприємства, які мають збільшити виручку через підвищення цін на ринку електроенергії для бізнесу. Але з жовтня вони будуть компенсувати витрати на ПСО грошима, а не електроенергією.

Кабмін 11 серпня **затвердив зміни** до Положення про спеціальні обов'язки (ПСО) щодо забезпечення електроенергією (е/е) населення.

ПСО (або *PSO, Public Service Obligation*) – механізм забезпечення пільгової ціни послуг для населення за рахунок учасників ринку. Ві затверджений постановою Кабміну **№483** від червня 2019 року.

Новим механізмом тарифи на е/е для частини населення знижені. Тепер для побутових споживачів, які споживають до 250 кВт-г в місяць, тариф складе **1,44 грн/кВт-г з ПДВ** замість існуючого єдиного тарифу 1,68 грн/кВт-г.

Для тих, хто споживатиме більше 250 кВт-ч на місце, тариф на весь обсяг споживання залишиться незмінним. Крім того, незмінним буде тариф для колективних споживачів – кооперативних будинків з єдиним вузлом обліку та гуртожитків.

Зміни вступають в силу з 1 жовтня 2021 року і діятимуть щонайменше до 30 квітня 2022 року.

Також тариф 1,68 грн/кВт-г залишається для об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ), дачних і гаражних кооперативів, садових товариств, юросіб що оперують житлом для внутрішньо переміщених осіб та релігійних організацій.

Без змін залишаються умови для споживачів із багатозонними лічильниками – так званій "нічний тариф".

Щодо споживачів, які використовують е/е для опалення, документ не передбачає повернення для них пільгового тарифу.

Нагадаємо, пільги для користувачів електроопалення **були скасовані** з 1 січня 2021 року. Втім, відразу після цього уряд **прийняв рішення** про

компенсацію витрат на електроопалення частині споживачів.

За даними Нацкомісії, що здійснює регулювання енергетики та комунальних послуг (**НКРЕКП**), всього в Україні 16,8 млн побутових споживачів (*домогосподарств*).

З них 13,4 млн або 79,8% в середньому споживають менше 250 кВт-г в місяць. В 2020 році обсяг споживання населення склав 36,3 млрд кВт-г з 116,3 млрд загального споживання.

Ознайомитись з повною версією статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

MIND, 16.08.2021

Ціна газу в Європі вийшла на новий рекорд - \$600 за тисячу кубів, винен – «Газпром»

Російський гігант відмовився бронювати додаткові потужності для транзиту газу через Україну

Ціна газу в Європі на торгах в понеділок досягала рівня \$600 / тис. кубометрів на тлі відмови «Газпрому» бронювати додаткові потужності для транзиту газу через Україну на сьогоднішньому аукціоні.

Як пише «Інтерфакс», сьогодні «Газпром» на аукціоні купив лише 0,65 млн куб. м на добу із запропонованих 15 млн додаткових твердих потужностей прокачування через Україну на вересень. У «Газпрому» на 2021 рік діє довгострокове бронювання українських потужностей в обсязі 40 млрд куб. м – це 109 млн куб. м на добу. У попередні місяці «Газпром» регулярно бронював додаткову тверду транзитну потужність через Україну.

З початку серпня «Газпром» різко знизив транспортування газу по газопроводу «Ямал-Європа», який заброньовано у нього до кінця вересня.

Показник у \$600 за тисячу кубів є максимальним за останні три з половиною роки – з початку березня 2018 року. Тоді в Європі бушував легендарний холодний фронт «Звір зі Сходу» (the Beast from the East), і ціна злітала до тисячі доларів за тисячу кубометрів.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 17.08.2021

Тариф 1,44 грн на електроенергію діятиме до 2022 року – постанова

Тариф на електроенергію у 1,44 грн/кВт-год діятиме з 1 жовтня до 30 квітня 2022 року для споживання обсягом до 250 кВт за місяць, для споживання понад цей обсяг тариф залишається 1,68 грн/кВт-год.

Про це йдеться у постанові уряду №859 від 11 серпня.

Тариф у 1,68 грн/кВт-год діятиме також для гуртожитків та колективних побутових споживачів.

Крім того, для споживачів із багатотарифним засобом обліку залежно від часу використання застосовуватиметься коефіцієнт до фіксованої ціни.

Так, за двозонним диференціюванням за періодами часу з 23-ї до 7-ї години (нічне мінімальне навантаження енергосистеми) коефіцієнт становитиме 0,5 фіксованої ціни.

За тризонним диференціюванням за періодами часу він становитиме 1,5

фіксованої ціни в години максимального навантаження енергосистеми (з 8-ї до 11-ї години і з 20-ї до 22-ї години) та 0,4 фіксованої ціни в години нічного мінімального навантаження енергосистеми (з 23-ї до 7-ї години).

В інші періоди часу ціна дорівнюватиме фіксованому тарифу.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 10.08.2021

ГарПок: «зеленої» електроенергії на біржі продається більше

Яніна Ткачук

За підсумками першої половини 2021 року державне підприємство «Гарантований покупець» продало за двосторонніми договорами понад як 2 091 тисячу МВт•год електроенергії з відновлювальних джерел (ВДЕ). Цей показник стало зростає щоквартально від початку такої торгівлі, повідомила пресслужба компанії. Зокрема, за результатами біржових аукціонів підприємству вдалося реалізувати:

- понад 864 тисячі МВт•год – у I кварталі 2021 року;

- понад 1 227 тисяч МВт•год – у II кварталі 2021 р. При цьому, в останньому кварталі 2020 року цей показник був на рівні близько 453 тисяч МВт•год.

Таким чином, частка продажу електроенергії з ВДЕ за двосторонніми договорами зросла на понад як 40% у II кварталі 2021 року та на 170 % відносно першого кварталу, в якому здійснювалася така торгівля. Якщо у перші три місяці аукціонів Гарантований покупець продавав від 100 до 200 тисяч МВт•год «зеленої» електроенергії на місяць, то влітку 2021 цей показник досягнув близько 440 тисяч МВт•год. «Збільшення обсягів продажу «зеленої» електроенергії на біржі – найяскравіший тренд, який наразі характерний для торгівельної діяльності підприємства», – зазначили у ГарПоку.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 11.08.2021

В Україні запрацює нова модель ПСО

11 серпня 2021 року Кабінет Міністрів України ухвалив зміни до Положення про покладання спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів (ПСО). Нова модель передбачає перехід від товарного до фінансового механізму ПСО та зменшення ціни на електричну енергію для 80% населення України.

ДП «НАЕК «Енергоатом» вітає рішення уряду, завдяки якому Компанія отримає можливість продавати 100% виробленої атомними станціями електроенергії й гарантувати фінансові надходження, що забезпечують діяльність Національної атомної енергогенеруючої компанії.

Енергоатом і надалі сумлінно виконуватиме свою соціальну функцію із забезпечення населення доступною електроенергією.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 17.08.2021

"Укргідроенерго" наступного року витратить 4-5 млрд грн на ПСО

У вересні компанія авансує 1 млрд грн "Гарантованому покупцю"

ПрАТ "Укргідроенерго", відповідно до умов нових спецобов'язків, покладених на компанію для забезпечення дешевою електроенергією населення, наступного року витратить 4-5 млрд грн. Про це сказав генеральний директор "Укргідроенерго" **Ігор Сирота**, повідомляє пресслужба компанії.

"На сьогодні ми маємо нову модель PSO, де будемо авансувати 1 млрд гривень для "Гарантованого покупця", аби був прийнятний тариф для населення. Наступного року на PSO піде від 4 до 5 млрд гривень щорічно. Для нас головне – розбудова потужностей, вони дадуть нам можливість покривати PSO і стримувати зростання тарифів" - зазначив Сирота.

Нагадаємо, відповідно до постанови №859 від 11 серпня, побутові споживачі споживачі (населення) з 1 жовтня будуть платити 1,44 грн за кВт-год. з ПДВ, якщо їх місячне споживання не перевищить 250 кВт-год. (включно). Тариф для абонентів, які споживають понад 250 кВт-год. на місяць, залишиться на попередньому рівні - 1,68 грн за кВт-год. з ПДВ за весь обсяг споживання.

Згідно з рішенням, тариф 1,68 грн за кВт-год. також залишиться на весь обсяг для колективних споживачів (дачні та гаражні кооперативи), гуртожитків, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, релігійних організацій, а також юросіб, які оперують житлом для тимчасово переміщених осіб.

Також в рішенні зазначено, що зберігаються колишні умови для абонентів з багатозонними лічильниками ("нічний тариф").

Нові правила набирають чинності з 1 жовтня 2021 року і діють, як мінімум, до 30 квітня 2022 року.

[Джерело](#)

♦ Міжнародне співробітництво

ЕНЕРГОАТОМ, 11.08.2021

Україна має поглибити стратегічну співпрацю зі США в галузі атомної енергетики – міністр енергетики Герман Галущенко

Для підвищення енергетичної безпеки України та пришвидшення процесів декарбонізації в контексті світових зусиль у боротьбі зі змінами клімату найефективніший інструмент – це стратегічний енергетичний діалог з таким надійним партнером, як Сполучені Штати Америки.

На цьому 10 серпня наголосив міністр енергетики України **Герман Галущенко** під час зустрічі з тимчасово повіреною у справах США в Україні **Крістіною Квін** та директором місії USAID **Джеймсом Хоупом**, що відбулася в рамках підготовки візиту Президента України до США. Про це повідомляє офіційний вебсайт Міністерства енергетики України.

Пан Галущенко зазначив: Україна поставила перед собою амбітну мету – скоротити викиди вуглецю до 2030 року на 65% порівняно з показниками 1990 року. Щоб виконати це завдання, вже нині країна має розпочинати трансформацію енергетичної галузі. Передусім ідеться про скорочення теплової генерації та розбудову генерації атомної.

Герман Галущенко додав: Україна вже не перший десяток років успішно співпрацює зі США в галузі атомної енергетики. За його словами, саме тут є безліч можливостей. *«Вбачаю значний потенціал для поглиблення взаємовигідного партнерства з компанією Westinghouse – у сферах постачання ядерного палива, підвищення безпеки українських АЕС та будівництва нових атомних енергоблоків»*, – резюмував міністр енергетики.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 13.08.2021

Гідроенергетики долучилися до обговорення впровадження технології управління попитом в енергетичній галузі

Представники Укргідроенерго розпочали роботу в складі робочої групи «Керування попитом (Demand Response-DR) в ОЕС України» ГС "СІГРЕ-Україна" (Український національний комітет Міжнародної ради з великих електроенергетичних систем CIGRE).

Група сформована з 30 незалежних експертів, представників підприємств електроенергетики та профільних наукових установ.

Метою створення робочої групи є підвищення ефективності функціонування Об'єднаної енергосистеми України в умовах інтеграції великої кількості генерації з відновлюваних джерел енергії шляхом розгортання механізму керування попитом споживачів на балансуючому ринку та ринку допоміжних послуг.

На сьогодні, головним джерелом і резервом маневрової потужності в ОЕС України є гідроенергетика. Розгортання в енергосистемі інших джерел гнучкості дозволить ПрАТ «Укргідроенерго» працювати в менш жорстоких умовах і графіках, що в свою чергу призведе до оптимізації режиму роботи основного

обладнання і збільшить ресурс його експлуатації.

В результаті роботи робочої групи будуть розроблені інформаційні матеріали та документи, що надають огляд результатів з аналізом проблем, які можуть виникнути в процесі впровадження DR для балансування ОЕС України з відповідними рекомендаціями до шляхів їх вирішення.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 18.08.2021

Енергоатом разом із міжнародним співтовариством – на варті світової ядерної безпеки

18 серпня Українське ядерне товариство за участі ДП «НАЕК «Енергоатом» провело науково-практичну конференцію «30 років на варті безпеки: досягнення, пріоритети та плани». У заході взяли участь фахівці Компанії, керівники її відокремлених підрозділів, ветерани атомно-енергетичної галузі та представники провідних світових організацій, що відповідають за ядерну безпеку в країнах, де експлуатуються атомні енергоблоки.

Багаторічні партнери Енергоатома, зокрема Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) і Всесвітня асоціація операторів атомних електростанцій (ВАО АЕС), під час другої секції конференції – «Наукові розробки та досягнення для безпечної експлуатації» – обговорили тенденції розвитку ядерної енергетики й методи підвищення рівня безпеки АЕС.

Особливу увагу доповідачі звертали на нові для галузі виклики та способи їх подолання, а також роль кожного конкретного працівника у цих процесах.

Директор відділу безпеки ядерного устаткування Департаменту ядерної безпеки МАГАТЕ Грег Жентковскі зазначив, що безпека залишається ключовою цінністю атомників усього світу: *«Постійне удосконалення, відкритість і прозорість – основні засади атомної генерації. Лідерство у підтримці надійної культури безпеки є одним із наріжних каменів розвитку галузі»*. Він наголосив, що для підприємств атомної промисловості надзвичайно важливою є культура безпеки керівництва, від якої безпосередньо залежить клімат всередині організацій та поведінка персоналу всіх рівнів.

Всі атомники давно мали засвоїти ключовий урок: у галузі ядерної безпеки не можна покладатися лише на місцеві регулювальні органи – у цьому переконаний **програмний директор лондонського офісу ВАО АЕС Олексій Поляков**. *«Бо всі атомні станції, на яких відбувалися серйозні аварії, отримували ліцензії на експлуатацію, – пояснив він. – Найбільший ризик несе самозаспокоєння: мовляв, ми ж не найгірші у світі. Саме тому всім без винятку АЕС потрібні регулярне зовнішнє «калібрування» та рівняння на найкращих. Із цією метою і створили ВАО АЕС, яка вже 32 роки співпрацює з атомними генераціями світу задля підвищення рівня їхньої безпеки та надійності»*.

Менеджер по роботі з клієнтами американської компанії Westinghouse Пер-Олоф Зіберг висловив вдячність Енергоатому як багаторічному надійному партнеру за внесок українських фахівців у вдосконалення світових ядерних технологій саме стосовно безпеки. *«Енергоатом і нашу компанію пов'язують понад 20 років співпраці. Звісно, в її основі лежить суворе дотримання безпеки, – запевнив пан Зіберг. – Цим принципом ми керуємося на всіх етапах своєї*

діяльності, від виробництва до адміністрування, і постійно моніторимо, як забезпечується безпека. Ми високо цінуємо наше партнерство також за зворотній зв'язок, який отримуємо від Енергоатома як нашого замовника. Це дає нам змогу удосконалювати виробничі процеси».

Віцепрезидент наглядової ради польської енергетичної компанії Polenergia S.A. Ганс Швайкардт у своєму виступі звернув увагу на те, що виклики, які нині постають перед атомною енергетикою, пов'язані й із пандемією, проте саме зараз для українських атомників водночас відкривається нове вікно можливостей. *«Попри глобальну кризу, спричинену COVID-19, Україна отримала прекрасну можливість забезпечити для Європи великі обсяги безвуглецевої електроенергії. У цьому контексті важливим є проєкт добудови третього та четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС»,* – сказав пан Швайкардт.

Своєю чергою **офіційний представник Framatome в Україні Сергій Корольов** висловив всебічну підтримку українським колегам, чие бачення культури безпеки завжди на стабільно високому рівні.

Підбиваючи підсумки науково-практичної конференції, **т. в. о. президента НАЕК «Енергоатом» Петро Котін** висловив особливу вдячність іноземним партнерам Компанії, які стабільно підтримують зусилля українських атомників задля безпечного сьогодення й сталого майбутнього.

«Нині уряди держав чудово розуміють: декарбонізація світової економіки значною мірою залежить від розвитку мирного атома, – наголосив пан Котін. – І саме ми, атомники, маємо стояти на передовій у справі захисту планети від кліматичної катастрофи. Скорочення викидів у довкілля – ось додаткове глобальне завдання атомної генерації».

[Джерело](#)

♦ *Кадрова політика*

MIND, 16.08.2021

«Центренерго» отримало нових членів наглядової ради

Новий склад ради можуть призначити 16 вересня на зборах акціонерів

Комітет з призначення керівників обрав незалежних членів та представників від держави до наглядової ради ПАТ «Центренерго». Їх можуть призначити 16 вересня на зборах акціонерів, повідомляє пресслужба Міністерства економіки.

За результатами відбору було обрано трьох незалежних членів та двох представників держави до наглядової ради «Центренерго». Це товариство включене до переліку об'єктів великої приватизації.

«Сьогодні перед Комітетом стоїть відповідальне завдання – обрати фахову наглядову раду, яка своїми компетенціями, досвідом та знаннями допоможе «Центренерго» стабілізувати фінансову ситуацію, забезпечити безперебійний опалювальний сезон 2021-2022 років та приватизацію підприємства», – наголосив міністр економіки Олексій Любченко.

Згідно з даними на сайті «Центренерго», засідання акціонерів для звільнення попереднього складу наглядової ради та обрання нових проведуть онлайн 16 вересня.

Наразі до наглядової ради підприємства входять п'ять осіб: її голова **Денис Кудін, Олеся Шевчук, Поліна Андрієнко, Михайло Горбан та Михайло Столітній.**

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 18.08.2021

Уряд призначив голову Держенергоефективності

Очільником відомства став **Валерій Безус**, який переміг у відповідному конкурсі в січні 2020 року.

Уряд призначив **Безуса Валерія Олександровича** головою Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України.

Про це написав у Telegram нардеп **Олексій Гончаренко**.

Безус був визначений переможцем конкурсу на посаду голови Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження у січні 2020 року. Однак розпорядження про призначення переможця конкурсу на посаду призупинив з голосу колишній міністр енергетики та захисту довкілля **Олексій Оржель**.

На час відсутності голови агентства його функції виконував **Костянтин Гура**.

Валерій Безус є віцепрезидентом Energy Club, головою комітету комунальних послуг громадської ради при НКРЕКП. Брав участь у конкурсі з призначення члена Національної комісії, що здійснює держрегулювання в сфері приватизації і комунальних послуг (НКРЕКП)

[Джерело](#)

♦ *Різне. Цікаве*

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 07.08.2021

У Хорватії Google допоможе зацікавити жінок виробництвом сонячної енергії

У країнах Центральної та Східної Європи отримують допомогу від Google, яка заохочує використовувати сонячну енергію у домогосподарствах.

Кооператив "Зелена енергія" ([ZEZ](#)) - єдина жіноча організація, яка отримала грант на проект поновлюваних джерел енергії на конкурсі [Google.org Impact Challenge](#) для Центральної та Східної Європи, повідомляє [Balkan green energy news](#).

Проект Google.org Impact Challenge для Центральної та Східної Європи - це один із серії конкурсів, організованих компанією Google з метою реалізації ідей, які вирішують конкретні проблеми або підтримують певну спільноту у місті, на континенті чи планеті. Конкурс з фінансуванням у розмірі 2 мільйонів доларів США для країн Центральної та Східної Європи має допомогти ініціативам, які ставлять цифрову інклюзію в центр відновлення економіки.

Кооператив "Зелена енергія" отримав фінансування для проекту SOL4ALL - Community-Led Solarization, який ставить громадян у центр енергетичного переходу. Проект заохотить місцевих громадян, особливо жінок, до активної участі у проектах з відновлюваних джерел енергії, навчивши їх інвестувати, ефективно використовувати та виробляти сонячну енергію у своїх будинках за допомогою цифрових технологій.

Мета ZEZ - заохотити встановлення 10 МВт сонячної потужності на Західних Балканах. Таким чином вони прагнуть посилити стійкість міст, заохоти справедливе відновлення економіки та впливати на розвиток зелених робочих місць. Організація ZEZ базується у Загребі, Хорватія.

ZEZ є однією з 13 організацій, які отримали від Google загалом 2 млн євро. Серед переможців також є організації з Болгарії, Румунії та Словенії. Кожен з них отримує 50 000-250 000 євро, а також наставник та технічну підтримку, щоб реалізувати свої ідеї.

Організація вважає, що громадяни можуть внести значний внесок у кліматичні дії та стати головними рушіями переходу на чисту енергію. Зміцнення їх знань та розуміння відновлюваних джерел енергії має зіграти велику роль у цій діяльності, а цифрова освіта розглядається як засіб досягнення цього бачення.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 07.08.2021

У США розробляють бетонні дороги з безконтактною бездротовою зарядкою

Ярослава Денькович

У США департамент транспорту Індіани (INDOT), університет Purdue і німецький стартап Magment GmbH розробляють перший у світі сегмент бетонних доріг з безконтактною бездротовою зарядкою, повідомляє Ecotown. Інноваційний бетон, що намагнічується, дозволить заряджати електромобілі під час руху. Проект буде реалізований у три етапи. На двох перших етапах будуть проводитися випробування, аналіз та оптимізація дорожнього покриття, що проводяться спільною

програмою транспортних досліджень (JTRP) у кампусі Purdue у Західному Лафайєті.

На третьому етапі INDOT побудує випробувальний стенд довжиною у кілометр. Там інженери протестують здатність інноваційного бетону заряджати важкі вантажівки на великій потужності (200 кВт і вище). Після успішного завершення випробувань всіх трьох фаз INDOT буде використовувати нову технологію для електрифікації ділянки міждержавної автомагістралі в Індіані.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 08.08.2021

Викиди метану ведуть до неминучої кліматичної катастрофи - вчені

Міжурядова група експертів з питань зміни клімату (IPCC) каже, що газ, який виробляється сільським господарством, у процесі видобутку сланцевого газу та нафти, відіграє все більшу роль у перегріванні

Скорочення викидів вуглекислого газу недостатньо для вирішення кліматичної кризи - світ повинен негайно вжити заходів щодо іншого парникового газу метану, аби зупинити зростання глобальної температури. Про це йдеться у статті видання «[Гардіан](#)» (Велика Британія).

Одним із ключових моментів дії для політиків, ймовірно, буде попередження про те, що метан відіграє все більшу роль у перегріванні планети. Цей багатий вуглецем газ нагріває світ набагато ефективніше, ніж вуглекислий газ.

Дурвуд Зальке (Dugwood Zaelke), президент Інституту управління та сталого розвитку та провідний оглядач IPCC, сказав, що зниження метану - це, мабуть, єдиний спосіб запобігти підвищенню температури на 1,5 градуса вище доіндустріального рівня. Після цього можна буде досягти "переломних точок".

Скорочення метану може збалансувати вплив поступового припинення видобутку вугілля, ключової мети Сор26. Це найбрудніше викопне паливо спричинило різке зростання викидів за останні роки. Як відомо, використання вугілля має негативний кліматичний ефект: частинки сірки, які він виробляє, захищають Землю від деякого потепління, відхиляючи сонячне світло.

Це означає, що найпершим наслідком скорочення використання вугілля може стати збільшення потепління, однак захист Землі наступить в середньостроковій та довгостроковій перспективі. Зальке сказав, що скорочення метану може це компенсувати.

Рівень метану різко зріс за останні роки через сланцевий газ, погано керований видобуток звичайного газу, буріння нафти та виробництво м'яса (ферми). Минулого року викиди метану зросли на рекордну суму, згідно з екологічною програмою ООН.

Супутникові дані показують, що серед ключових джерел метану - погано контрольовані російські нафтогазові свердловини. Газ може бути видобутий із звичайного буріння за допомогою сучасних методів, які майже виключають викиди метану. **Такі країни, як Катар, піклуються про метан. Росія, яка є стороною Паризької кліматичної угоди 2015 року, не доклала зусиль, щоб скоротити викиди.**

"Сьогодні більше 40% газу ЄС - це важкий газ метану з Росії, що гірше, ніж вугілля для клімату", - сказав Пол Бледсо, колишній радник у Білому домі часів

президента Клінтона, тепер у Інституті прогресивної політики у Вашингтоні. "ЄС повинен почати вимірювати, а потім регулювати викиди метану від усього імпорту природного газу, щоб розпочати очищення світового природного газу".

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 10.08.2021

Уряд Польщі переконаний: трансформація енергетичної галузі країни неможлива без діючих АЕС

Трансформація енергетичної галузі Польщі є неможливою без зведення атомних потужностей. Таку думку висловив Уповноважений польського уряду з питань стратегічної енергетичної інфраструктури **Петро Наїмський**.

«Обов'язковим елементом нової форми польського енергетичного сектору є створення атомної галузі, тобто будівництво АЕС», – заявив він у програмі Польського радіо.

Наїмський зазначив, що атомні електростанції не продукують викидів вуглецю, а тому сприятимуть реалізації кліматичної стратегії ЄС, яка передбачає нульовий рівень викидів CO₂ вже до 2050 року. *«Водночас АЕС гарантуватимуть безпеку відновлюваних джерел енергії, що, як відомо, чутливі до погодних умов, – сказав Наїмський. – У ситуації, коли вітрові електростанції не працюють або немає сонця, ми повинні звідкись отримувати енергію».*

За словами Наїмського, наразі уряд Польщі веде перемовини з Держдепартаментом та Міністерством енергетики США про перспективу партнерства у будівництві польської атомної електростанції. Передбачається, що підготовку до будівництва фінансуватиме американське агентство USTDI.

Польська програма ядерної енергетики, оновлена у жовтні 2020 року, передбачає будівництво та введення в експлуатацію двох атомних електростанцій, які матимуть по три реактори кожна, до 2043 року.

Україна також має унікальний шанс опинитися на передовій нового атомного будівництва в Європі та світі. У цьому переконаний т.в.о. президента ДП «НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін**: *«Добудова третього та четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС – це майбутнє нашої країни. Європа нині переживає атомний ренесанс: Франція, Польща, Словаччина, Румунія, Угорщина – всі вони знову замислюються про розвиток атомної енергетики. Тому що це дешево, стабільно й екологічне джерело енергії. Україна має бути серед цих країн».*

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 10.08.2021

Новий звіт про клімат чинить тиск на COP26

Остання оцінка IPCC є ще одним інструментом, який переговорники можуть використати для отримання більш амбітних зобов'язань щодо скорочення використання забруднюючого палива.

Знаковий [звіт кліматологів](#), опублікований цього понеділка, посилить тиск на світових лідерів щодо швидкого припинення використання забруднюючих викопних видів палива. Автори попередили, що час швидко збігає, щоб зупинити глобальне потепління, [повідомляє](#) Bloomberg Green.

Звіт був підписаний представниками майже 200 країн-учасниць міжурядової групи експертів з питань зміни клімату (ІРСС).

У звіті [подаються](#) нові оцінки ймовірності подолання рівня глобального потепління на 1,5 ° С у найближчі десятиліття, і встановлено, що якщо не буде негайного, швидкого та масштабного скорочення викидів парникових газів, що обмежить потепління майже до 1,5 ° С або навіть 2 ° С буде недоступним.

На зустрічі лідерів у червні президент США **Джо Байден** протистояв заклику європейських країн припинити використання власного вугілля. Зрештою, лідери лише погодилися припинити фінансування закордонних вугільних проектів.

Ознайомитись з повною версією статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

MIND, 10.08.2021

Головний по катастрофі: як зміни клімату «виховують» президентів І навіщо Україні нова посада в керівництві країни

Світлана Долінчук

Заперечення кліматичного дискурсу стає не менш політично токсичним, аніж заперечення Голокосту. Це підтвердили експерти ООН у своїй новій доповіді, що стала свідченням колективної нездатності країн уникнути кліматичної катастрофи.

У звіті зазначено, що екстремальні погодні умови на планеті погіршуватимуться через глобальне потепління, а його причини безпосередньо пов'язані з діяльністю людини. Один із наслідків ми спостерігаємо цього літа, коли світ зіткнувся з аномальними пожежами та повенями в різних частинах планети.

Mind розбирався, яку роль відіграє кліматичний порядок денний у міжнародній політиці та наскільки система держуправління України відповідає актуальним геополітичним викликам.

В статті розглянуто наступні питання:

- Що змінилося?
- Що тепер робити?
- Чому США – «попереду всієї планети»?
- А як Україні знайти своє місце?
- І кому за це відповідати?

Ознайомитись з повною версією статті можна за [посиланням](#).

ЕНЕРГОРЕФОМА, 11.08.2021

Енергоефективність: мы недостаточно богаты, чтобы ею пренебрегать – Дмитрий Петрунин (мнение)

Генеральный директор директората энергоэффективности Минрегиона **Дмитрий Петрунин** (подається на языке оригінала).

Україна має надзвичайно енергозатратну економіку, якій важко конкурувати у світі. Стан об'єктів житлово-комунального господарства неможливо назвати сучасним, адже споживання енергії у будівлях, у середньому, в три рази вище нормативного. Через це ми щороку втрачаємо мільярди. Власне, **зношена інфраструктура і вразливість перед країною-агресором — це наслідок відсутності системних перетворень в енергетиці з 1991 року.**

Наразі нам вкрай потрібно зосередитися на зменшенні споживання енергоносіїв, або хоча б не споживати зайвих та непотрібних нам кіловат. Як це свого часу зробила, наприклад, Польща, Литва та країни Балтії. Зменшивши споживання, вони не лише почали економити "живі гроші", а й посилили конкурентоспроможність своїх економік.

І ми також стали на цей шлях. Україна є підписантом Договору про заснування Енергетичного Співтовариства. **Відтак держава зобов'язана виконувати Директиви з енергоефективності. Документи містять ряд статей, які є обов'язковими та необхідними для імплементації в українське законодавство.** Маємо реальний приклад: Німеччина втрачає 32% енергії у системі центрального опалення на етапі виробництва та розподілу, а Україна — 59%, що майже удвічі більше.

Впровадження Статті 14 "Заохочення ефективності в опаленні та охолодженні" дозволить залучити додаткові інвестиції розміром у **понад 6 млрд євро**. Водночас поєднання українського законодавства з європейським створює зрозумілі та прозорі механізми для закордонних партнерів, розкриваючи європейським інвесторам широкі перспективи для співпраці щодо енергомодернізації української економіки.

Водночас, уклавши угоду з Європейським інвестиційним банком, наша держава отримає близько **10 млрд грн** під державні гарантії. Для місцевої влади ці кошти стануть потужним інструментом для проведення комплексної термомодернізації будівель бюджетної сфери. Близько тисячі дитячих садків, лікарень та шкіл зможуть скоротити енергоспоживання. І це лише громадські будівлі. Ще більший потенціал захований у приватному секторі.

... командою Мінрегіону напрацьовано проєкт Закону "Про створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель". Його ухвалення створить додаткові можливості для поштовху енергоефективних проєктів. Зокрема, використовувати інструменти планування проведення термомодернізації для громадських будівель у широких масштабах, запустити розвиток мережі енергетичного менеджменту, підвищити якість сертифікації енергоаудиторів тощо. А також - створити держпідтримку більш гнучкою для співвласників житлових будівель. Безумовно, прийняття такого документа є важливим кроком до економного використання енергії власниками та співвласниками будівель.

Утім, реформа енергоефективності — відповідальне завдання для кожного з нас. Виконати його можна завдяки низці доступних засобів. Перш за все, потрібно навчитися розумно споживати, або не споживати зайвого чи непотрібного. Годі "гріти небо". Адже поки ми недостатньо заможні, аби нехтувати енергоефективністю.

[Джерело](#)

ЕСПРЕСО, 11.08.2021

Михайло Згуровський: "Хочу, щоб інноваційним середовищем стала вся Україна!"

12-14 серпня в НТТУ "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" відбудеться важлива для всієї України подія – X ювілейний Фестиваль інноваційних проєктів "Sikorsky Challenge 2021: Україна і світ".

Про те, як зароджувалось відоме навіть далеко за межами України інноваційне середовище Sikorsky Challenge, чому саме Київський політехнічний став зачинателем і епіцентром його формування і в чому особливості нинішнього фестивалю, розповідає ректор "Київської політехніки", науковий керівник інноваційного середовища "Sikorsky Challenge", академік НАН України Михайло Згуровський

— Символічно, що 10-й ювілейний фестиваль інноваційних проєктів Sikorsky Challenge відбувається напередодні 30-річчя Незалежності України. Ми вважаємо його не тільки загальнонаціональною, а й міжнародною подією, адже фестиваль охоплює інноваторів, авторів найкращих винаходів, найкращих стартапів не лише з більшості регіонів України, а й з інших країн світу, з якими Київський політехнічний вже тривалий час співпрацює в інноваційній сфері. А це – США, Ізраїль, Китай, Азербайджан і низка інших країн.

А розпочався і фестиваль, і весь інноваційний напрям роботи з 2006 року, коли КПІ розробляв стратегію свого подальшого розвитку і при цьому вивчав, яку роль і місію відіграють у своїх країнах кращі університети світу – ті ж Массачусетський і Каліфорнійський технологічні інститути, Паризька "Еколь політехнік", Аахенська вища технічна школа з Німеччини, Середньо-Східний технічний університет з Анкари... Вивчаючи їхній досвід, ми побачили спільну особливість: у цих університетах не лише навчають, не лише ведуть наукові дослідження, тут тісно співпрацюють з високотехнологічним бізнесом. І разом з ним створюють у своїх країнах острівці інтелектуального прориву, інноваційну культуру, при якій найкращі ідеї, найкращі винаходи талановитих молодих вчених, студентів, інколи навіть школярів спільно з високотехнологічним бізнесом доводять до широкомасштабного впровадження, здійснюючи тим самим суспільний прогрес.

Тому, зрозумівши, що за старою моделлю, яку ми отримали в спадщину ще від Радянського Союзу, КПІ не може мати успішної перспективи, ми обрали досвід кращих інноваційних середовищ світу. Україна такого досвіду і таких напрацьованих інструментів інноваційної культури тоді ще не мала. Їх потрібно було створювати. І ми почали це робити в КПІ.

Головні заходи Фестивалю

Міжнародний оборонний інвестиційний форум України: Стратегічна сесія на тему "Оборонна промисловість України 2030. Що очікує вітчизняну стратегічну галузь.

Тематичні панельні дискусії

Виставка стартап-проєктів, проривних науково-технічних розробок, включаючи новітні інноваційні розробки в оборонній галузі.

Панельна дискусія: "Можливості України щодо інноваційного прориву у галузях промислового хайтеку і космосу"

Конкурс інноваційних проєктів, що відбуватиметься в 6 секціях:

Оборона і безпека

Промисловий Хайтек і космос

Зелена енергетика і екологія

Біомедична інженерія і здоров'я людини

Аграрна інженерія

Інформаційні технології, цифрова країна, кібербезпека.

Sikorsky Challenge Hackathon 2021 (Науково-технічна Бібліотека КПІ).

Виставка проєктів школярів-дослідників Малої академії наук України та "Еко-Техно Україна".

Автор публікації: <http://svit.kpi.ua/>

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 14.08.2021

Розроблено новий геліоконцентратор, що перетворює сонячне світло на тепло

Яніна Ткачук

Компанія, що спеціалізується на створенні параболоїдних геліоконцентраторів, розробила нову модель, яка перетворює 72% одержуваної сонячної енергії на корисне, придатне для практичного використання, тепло. Це досягнення доведено випробуваннями, проведеними Центром енергетичних досліджень Ліхайського університету штату Пенсільванія, США, передає «Еко Техніка». Тестування виконано відповідно до галузевого стандарту ASTM E905-87, що визначає правила оцінки продуктивності сонячних концентраторів...

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 16.08.2021

У Великобританії створять «острів зеленої енергії»

Ярослава Денькович

Великобританія перетворить Шетландські острови у «острів зеленої енергії», повідомляє Ecotown. Проєкт Orion вартістю 2,8 млн фунтів стерлінгів покликаний підтримати декарбонізацію нафти і газу шляхом промислового виробництва водню для експорту. Кошти будуть інвестовані у виробництво зеленого водню з морської енергії вітру, електрифікацію морських платформ, забезпечення альтернативним паливом транспортних засобів і морських суден і диверсифікації ланцюжка поставок енергії на Шетландські острови.

«Orion має величезний потенціал для зміни енергетичного ландшафту Великобританії, – заявив директор з інфраструктури Джон Сміт. – Проєкт може забезпечити 821 робоче місце на Шетландських островах до 2050 року, одночасно формуючи модель центрів чистої енергії, яка може створити понад 5000 робочих місць по всій Шотландії».

Уряд Шотландії виділив в цілому 16,5 млн фунтів стерлінгів на проєкти «Чистого нульового технологічного центру», включаючи частку Orion.

Нагадаємо, ВДЕ-генерація в ЄС стала на 50% дешевше, ніж генерація на основі викопного палива.

[Джерело](#)

ДТЕК, 18.08.2021

**Innovation DTEK – партнер X Фестивалю інноваційних проєктів
«Sikorsky Challenge 2021: Україна і світ»**

12-14 серпня 2021 у Київському політехнічному інституті імені Ігоря Сікорського пройшов десятий ювілейний Фестиваль інноваційних проєктів «Sikorsky Challenge 2021: Україна і світ». Команда Innovation DTEK другий рік поспіль підтримує цю подію.

Цього року експертна рада відібрала у фінал 126 стартап-проєктів і науково-технічних розробок в шести секціях: «Оборона і безпека», «Промисловий хайтек і космос», «Зелена енергетика, воднева економіка, екологія», «Біомедична інженерія і здоров'я людини», «Аграрна інженерія», «Інформаційні технології, цифрова країна, кібербезпека».

Директор з інновацій ДТЕК **Емануеле Вольпе** своїм вступним словом відкрив секцію «Зелена енергетика, воднева економіка, екологія». Менеджер з інновацій ДТЕК **Віталій Опришко** виступив у ролі члена журі, а модерував секцію менеджер з інновацій ДТЕК **Дмитро Чернуха**.

«На минулорічному "Sikorsky Challenge" ми підписали з КПП меморандум з метою розвивати інноваційну екосистему України. Вкотре ми переконуємося, що цей фестиваль сприяє появі більшої кількості амбітних стартап-команд, нових ідей і проривних технологій», - прокоментував Емануеле Вольпе.

В рамках фестивалю на території університету проходила виставка стартап-проєктів і науково-технічних розробок. Оцінювало проєкти міжнародне журі. У результаті, в кожній з секцій журі визначило чотири переможця в окремих номінаціях.

Окрім основних номінацій, вибором Innovation DTEK стала команда з проєктом «Ультразвукова кавітаційна технологія отримання водню з алюмінію». Стартап отримав звання найінноваційнішого рішення в секції «Зелена енергетика, воднева економіка, екологія» на думку Innovation DTEK. Всі учасники секції отримали подарунки від Innovation DTEK.

[Джерело](#)

Підготовлено ГО «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України»

Віцепрезидент,
Голова Виконкому НТСЕУ О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Київ, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07

ntseu@mev.gov.ua
<https://www.ntseu.net.ua>